

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.12.2020
COM(2020) 824 final

2020/0360 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές και με
την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Το 2013 θεσπίστηκε νέο πλαίσιο για τον σχεδιασμό διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των ενεργειακών υποδομών της Ευρώπης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κατακερματισμένες διασυνδέσεις μεταξύ των κρατών μελών, να τερματιστεί η απομόνωσή τους από τα δίκτυα αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, να διασφαλιστούν και να διαφοροποιηθούν ο ενεργειακός εφοδιασμός, οι πηγές και οι οδοί εφοδιασμού της Ένωσης και να αυξηθεί η ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε έδωσε τη δυνατότητα στην Ένωση να υλοποιήσει τους βασικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής της με τη θέσπιση κανόνων για τον προσδιορισμό και την έγκαιρη ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ), τα οποία θα διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων, τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να εξορθολογίσουν τις διαδικασίες αδειοδότησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) και προβλέπει κανονιστική συνδρομή, κανόνες και καθοδήγηση για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και κίνητρα σχετικά με τον κίνδυνο και τους όρους πρόσβασης σε χρηματοδότηση από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ).

Η πρόεδρος της Επιτροπής έθεσε ως κορυφαία πολιτική προτεραιότητά της την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων. Το σχέδιο κλιματικών στόχων¹ που προτείνει η Επιτροπή θέτει την Ευρώπη σε μια βιώσιμη πορεία για να υλοποιηθεί ο στόχος αυτός και να επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Η Πράσινη Συμφωνία τονίζει επίσης ότι η αναπόφευκτη κλιματική αλλαγή θα επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην Ευρώπη παρά της προσπάθειας μετριασμού. Ως εκ τούτου, είναι καίριας σημασίας να ενισχυθούν οι προσπάθειες για τη θωράκιση έναντι του κλίματος, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας, την πρόληψη και την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών.

Οι ενεργειακές υποδομές αποτελούν βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης της ενεργειακής μετάβασης όπως αντανακλάται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τον «Καθαρό πλανήτη για όλους»². Οι υποδομές αποτελούν πάγια στοιχεία μακράς διάρκειας και, ως εκ τούτου, πρέπει να συνάδουν με την κλιματική ουδετερότητα και άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, όπως ο όρκος του «μη βλάπτειν» που περιλαμβάνεται στην Πράσινη Συμφωνία, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία και η οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος και γενικότερα της οικονομίας. Υπό αυτή την έννοια, τα ΔΕΔ-Ε αποτελούν βασικό μέσο για την ανάπτυξη της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Οι υφιστάμενοι στόχοι για το κλίμα και την ενέργεια δεν είναι αρκετά φιλόδοξοι για την επίτευξη του κλιματικού στόχου της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, όπως πρότεινε η Επιτροπή³ στο πλαίσιο των προσπαθειών της για τη στροφή προς την

¹ Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας, COM(2020) 562 final.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0773&from=EN>

³ Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας, COM(2020) 562 final.

κλιματική ουδετερότητα. Η πορεία επίτευξης της εν λόγω μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προϋποθέτει ριζικό μετασχηματισμό του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος, τόσο από την πλευρά της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης.

Η Ένωση θα πρέπει να αυξήσει σε σημαντικό βαθμό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προκειμένου να επιτευχθεί έως το 2050 μερίδιο άνω του 80 % όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες προέρχονται ολοένα και περισσότερο από υπεράκτιες τοποθεσίες⁴. Για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας η υπεράκτια αιολική δυναμικότητα στην Ευρώπη θα πρέπει να αυξηθεί στα 300 GW και η ωκεάνια ενέργεια στα 40 GW έως το 2050 ή να αυξηθεί κατά 25 φορές σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση⁵, εξέλιξη που θα δημιουργήσει σημαντική ανάγκη συντονισμού όσον αφορά τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και την ανάπτυξη υπεράκτιων και χερσαίων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας⁶. Εκτιμάται ότι το κόστος κλιμάκωσης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ευρώπη έως το 2050 ανέρχεται σε 800 δισ. EUR, εκ των οποίων τα δύο τρίτα προορίζονται για συναφείς με το δίκτυο υποδομές. Προκειμένου να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο το κόστος, είναι σημαντικό να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ορθολογική ανάπτυξη των δικτύων.

Δεν έχει επιτευχθεί ακόμη ο στόχος των κρατών μελών που τέθηκε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης του Μαρτίου 2002, δηλαδή να εξασφαλιστεί επίπεδο ηλεκτρικής διασύνδεσης ισοδύναμο τουλάχιστον με το 10 % της εγκατεστημένης δυναμικότητας παραγωγής. Στα συμπεράσματά του της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον 15 %. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με την ενίσχυση των ενεργειακών δικτύων της Ευρώπης, αξιολογείται η πρόοδος προς την επίτευξη της επιδίωξης διασύνδεσης σε ποσοστό 10 % και προτείνονται τρόποι υλοποίησης της επιδίωξης διασύνδεσης σε ποσοστό 15 % για το 2030.

Μόνο για την επίτευξη των στόχων για το 2030 εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν ετήσιες μέσες επενδύσεις ύψους 50,5 δισ. EUR για τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ενισχυμένος ρόλος της ηλεκτρικής ενέργειας θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με τη σχετική αύξηση του ρόλου των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο απανθρακοποιημένο ενεργειακό μείγμα, όπως αναφέρεται σε όλα τα σενάρια μοντελοποίησης της πορείας προς την κλιματική ουδετερότητα⁷. Από το υφιστάμενο χαμηλό επίπεδο στην παραγωγή, τη μεταφορά και την κατανάλωση, το υδρογόνο αναμένεται να αντιστοιχεί το 2050 περίπου στο 46 %-49 % όλων των ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Έως το 2030, εκτιμάται ότι οι συνολικές επενδυτικές ανάγκες σε ηλεκτρολυτικές κυψέλες υδρογόνου θα ανέρχονται σε 24-

⁴ Καθαρός πλανήτης για όλους. Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία, COM(2018) 773 final.

⁵ ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ – ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ, Stepping up Europe's 2030 climate ambition, SWD(2020) 176 final.

⁶ Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον, COM(2020) 741 final.

⁷ Τα σενάρια αυτά περιλαμβάνουν τα σενάρια που αναφέρονται στη μακροπρόθεσμη στρατηγική της Ένωσης (2018), τα σενάρια για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ) του 2020 που καταρτίστηκαν από το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς αερίου (ΕΔΔΣΜ αερίου) και το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ) (2020), τις «οδούς απανθρακοποίησης» (2018) του οργανισμού Eurelectric ή τα σενάρια που καταρτίστηκαν για τη ΓΔ ENER στο πλαίσιο της μελέτης με τίτλο «Impact of the use of the biomethane and hydrogen potential on trans-European infrastructure» (2019).

42 δισ. EUR. Σχεδόν 65 δισ. EUR θα απαιτηθούν για τη μεταφορά, τη διανομή και την αποθήκευση υδρογόνου⁴⁷.

Παρόλο που οι στόχοι του ισχύοντος κανονισμού παραμένουν σε μεγάλο βαθμό έγκυροι, το υφιστάμενο πλαίσιο των ΔΕΔ-E δεν αντικατοπτρίζει πλήρως τις αναμενόμενες αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα που θα προκύψουν από το νέο πολιτικό πλαίσιο και, ειδικότερα, από τους αναβαθμισμένους στόχους για το 2030, καθώς και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Ειδικότερα, το είδος και η κλίμακα των εξελίξεων στις διασυνοριακές υποδομές που επέφερε ο ισχύων κανονισμός ΔΕΔ-E δεν επαρκούν, υπό την έννοια ότι δεν καλύπτει όλες τις κατηγορίες υποδομών που αφορούν την ενεργειακή μετάβαση ούτε αντικατοπτρίζει επαρκώς τις τεχνολογικές εξελίξεις. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός ΔΕΔ-E, υπό την υφιστάμενη μορφή του, δεν μπορεί να στηρίξει την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Κατά τα τελευταία έτη έχουν αναπτυχθεί λύσεις ευφών δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης της ζήτησης, λόγω της επιτάχυνσης του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας. Η ευφυής ενοποίηση των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, καθώς και των συστημάτων αυτών με άλλους τομείς, όπως οι τομείς μεταφορών και βιομηχανίας, προσφέρει πρόσθετες ευκαιρίες για την απανθρακοποίηση του δικτύου αερίου και την αποδοτικότερη διαχείριση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, για παράδειγμα, μέσω της παραγωγής υδρογόνου και συνθετικών αερίων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο υφιστάμενος σχεδιασμός δικτύου του συστήματος βασίζεται σε υπερβολικό βαθμό στην τομεακή προσέγγιση και, επομένως, δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη ευφυούς ενοποίησης συστημάτων, σύμφωνα με την αξιολόγηση των επενδυτικών αναγκών για τους τομείς αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας σε διαφορετικές διαδικασίες. Επίσης, η αναμενόμενη επέκταση του υπεράκτιου δικτύου πρέπει να αντικατοπτρίζει επαρκώς τον μελλοντικό σχεδιασμό δικτύου. Επιπλέον, το επίπεδο συστήματος διανομής θα διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο στον σχεδιασμό ενεργειακών υποδομών, μεταξύ άλλων, επειδή ένα σημαντικό μέρος της δυναμικότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές συνδέεται με το δίκτυο χαμηλής και μέσης τάσης. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου ΔΕΔ-E, διαπιστώθηκαν καθυστερήσεις στην υλοποίηση ΕΚΕ που έχουν χαρακτηριστεί ως αναγκαία για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης σχετικά με το κλίμα και την ενέργεια. Το 2020 το 27 % των ΕΚΕ στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας σημείωσε καθυστέρηση κατά μέσο όρο 17 μήνες σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που είχε προγραμματιστεί αρχικά.

Για τον λόγο αυτόν, ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-E θα αποσκοπεί ειδικότερα στα εξής:

- να καταστεί δυνατός ο προσδιορισμός των διασυνοριακών έργων και επενδύσεων, σε ολόκληρη την Ένωση και στις γειτονικές της χώρες, που απαιτούνται για την ενεργειακή μετάβαση και την επίτευξη των στόχων για το κλίμα·
- να βελτιωθεί ο σχεδιασμός των υποδομών για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και τα υπεράκτια δίκτυα·
- να καταστούν συντομότερες οι διαδικασίες αδειοδότησης των ΕΚΕ, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις σε έργα που διευκολύνουν την ενεργειακή μετάβαση·
- να διασφαλιστεί η ενδεδειγμένη χρήση των εργαλείων επιμερισμού κόστους και των ρυθμιστικών κινήτρων.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής αξιολογήθηκε και προσδιορίστηκε μια δέσμη μέτρων για την απλούστευση και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του κανονισμού ΔΕΔ-E, καθώς και για τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και του ρυθμιστικού κόστους, όπου αυτό είναι εφικτό. Η πρωτοβουλία θα επιτρέψει i) τον εξορθολογισμό των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης, ii) την

εξαίρεση από τις απαιτήσεις προκαταρκτικής διαβούλευσης εάν καλύπτονται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε και iii) την απλούστευση όσον αφορά την ένταξη των ΕΚΕ στο ΔΠΑΔ. Τα μέτρα απλούστευσης θα δημιουργήσουν πιθανά οφέλη μέσω της μείωσης των επαναλαμβανόμενων άμεσων δαπανών που σχετίζονται με τη διοικητική επιβάρυνση ως αποτέλεσμα των μειωμένων υποχρεώσεων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Τα εν λόγω άμεσα οφέλη είναι κυρίως ιδιωτικά οφέλη για ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι φορείς υλοποίησης των έργων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η αξιολόγηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε που διενήργησε η Επιτροπή προκειμένου να εκτιμήσει την απόδοσή του μέχρι στιγμής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ισχύον πλαίσιο δεν μπόρεσε να επιδείξει επαρκή ευελιξία προσαρμογής στους μεταβαλλόμενους στόχους πολιτικής της Ένωσης με την πάροδο του χρόνου. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο των εξελίξεων στην πολιτική της Ένωσης όσον αφορά την ενέργεια και το κλίμα — ιδίως με την αυξημένη έμφαση και φιλοδοξία που δίνεται στους στόχους απανθρακοποίησης. Η συμφωνία του Παρισιού και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία απαιτούν σημαντικό μετασχηματισμό των υφιστάμενων ενεργειακών υποδομών ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος με ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050. Παρόλο που οι αρχικοί στόχοι του κανονισμού —ασφάλεια εφοδιασμού, ενοποίηση της αγοράς, ανταγωνισμός και βιωσιμότητα— εξακολουθούν να είναι σημαντικοί, ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε εισάγει αλλαγές που διασφαλίζουν τη συνέπεια με τους στόχους απανθρακοποίησης και την εναρμόνιση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας και την αρχή της μη σημαντικής επιβάρυνσης («εφόσον δεν βλάπτουν σοβαρά»), όπως ορίζεται στον κανονισμό περί ταξινόμησης⁸.

Οι γενικές αρχές του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε ανταποκρίνονται στην ανάγκη συνέπειας με τους διάφορους στόχους και σκοπούς που ορίζονται στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια», ιδίως στην οδηγία και τον κανονισμό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση και την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως με την παροχή δυνατότητας μεγάλης κλίμακας ανάπτυξης και ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στήριξης της αύξησης του ρόλου των διαχειριστών συστημάτων διανομής.

Η Πράσινη Συμφωνία και οι σχετικοί στόχοι μείωσης των εκπομπών θέτουν τον τομέα μεταφορών σε μια πιο δυναμική πορεία ανθρακοποίησης σε σχέση με προηγούμενους στόχους. Ως εκ τούτου, η ζήτηση πετρελαίου αναμένεται να μειωθεί δραστικά και η ανεξέλεγκτη κατανάλωση πετρελαίου αναμένεται να εξαλειφθεί σταδιακά. Επομένως, σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας σχετικά με τις υποδομές παροχής πετρελαίου δεν περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό.

Παρόλο που από την αξιολόγηση δεν προέκυψαν άμεσες ασυνέπειες μεταξύ του ισχύοντος κανονισμού ΔΕΔ-Ε και των συγκεκριμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, οι αναθεωρημένες διατάξεις ενισχύουν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στον μελλοντικό διατομεακό σχεδιασμό υποδομών.

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» συμπληρώνει τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε καλύπτοντας το χρηματοδοτικό έλλειμμα των ΕΚΕ με υψηλή κοινωνικοοικονομική και κοινωνιακή αξία, η οποία, ωστόσο, υστερεί σε εμπορική βιωσιμότητα. Η επιλεξιμότητα για χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του ΜΣΕ συνδέεται με το πεδίο εφαρμογής των κατηγοριών υποδομών που καλύπτονται στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε δεδομένου ότι το καθεστώς ΕΚΕ στο πλαίσιο ΔΕΔ-Ε

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

αποτελεί προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ όσον αφορά τα διασυνοριακά έργα υποδομών.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Με την ενίσχυση της υφιστάμενης αξιολόγησης βιωσιμότητας των ΕΚΕ στον αναθεωρημένο κανονισμό ΔΕΔ-Ε, η Επιτροπή αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της συνοχής της πρωτοβουλίας με τις σχετικές πτυχές της ταξινόμησης για ένα πλαίσιο βιώσιμων επενδύσεων. Ο κανονισμός περί ταξινόμησης⁹ θεσπίζει το πλαίσιο για τον καθορισμό των κριτηρίων βάσει των οποίων προσδιορίζεται κατά πόσον μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως περιβαλλοντικά βιώσιμη και επιβάλλει, συνεπώς, υποχρεώσεις δημοσιοποίησης για τις χρηματοπιστωτικές και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα με στόχο (περισσότερο) βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες που ορίζονται κατά την εξέταση των έξι περιβαλλοντικών στόχων.

Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα τηρούν την αρχή της μη σημαντικής επιβάρυνσης («εφόσον δεν βλάπτουν σοβαρά»), όπως διατυπώνεται στην Πράσινη Συμφωνία και σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού περί ταξινόμησης. Για τον περιορισμό του αντικτύπου στο περιβάλλον, κατά τον σχεδιασμό των υποδομών και τον προσδιορισμό των ελλείψεων στις υποδομές θα τηρείται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα όλες οι σχετικές λύσεις που δεν αφορούν τις υποδομές, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίζονται βάσει μιας εκτενούς διαδικασίας των ενδιαφερόμενων μερών. Επιπλέον, κατά την υλοποίηση των έργων, οι φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωση προς την περιβαλλοντική νομοθεσία προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα έργα δεν επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον. Η εν λόγω υποβολή έκθεσης αποτελεί σημαντικό στοιχείο της διαδικασίας παρακολούθησης και των αιτήσεων για μεταγενέστερους ενωσιακούς καταλόγους. Επιπλέον, ο κανονισμός θεσπίζει απαίτηση βάσει της οποίας τα έργα κοινού ενδιαφέροντος πρέπει να ενσωματώνουν μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Το άρθρο 171 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει τη δυνατότητα η Ένωση να μπορεί να αποφασίζει τη συνεργασία με τρίτες χώρες για την προώθηση έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος (ΕΑΕ)¹⁰ και την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων. Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση και σε τρίτες χώρες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας. Η ένταξη των ΕΑΕ στον αναθεωρημένο κανονισμό ΔΕΔ-Ε θα λάβει υπόψη τον αυξανόμενο ρόλο των διασυνδέσεων με τρίτες χώρες και θα δώσει τη δυνατότητα επέκτασης της εμβέλειας των οφελών που προκύπτουν από την υλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης εκτός των συνόρων της. Θα ληφθεί δεόντως υπόψη η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένα οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια»¹¹.

Ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε αποσκοπεί στην αντιμετώπιση ορισμένων από τα συνεχιζόμενα προβλήματα, όπως καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για διασυνοριακά έργα υποδομών, οι οποίες εντείνονται λόγω της υγιονομικής κρίσης. Η εν λόγω αναθεώρηση επιδεικνύει συνέπεια με τους στόχους του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

¹⁰ Άρθρο 171 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ: «Η Ένωση μπορεί να αποφασίζει τη συνεργασία με τρίτες χώρες για την προώθηση σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος και την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων.»

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ένα οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια, SWD(2020) 223 final

(ΜΑΑ). Ανάλογα με τους στόχους των κρατών μελών, η χρηματοδότηση διασυνοριακών ευφύων και βιώσιμων ενεργειακών διασυνδέσεων θα πραγματοποιηθεί μόνο σε μικρό βαθμό στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

Ειδικά μέτρα στήριξης, τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να χορηγήσουν σε ΕΚΕ, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως κρατική ενίσχυση. Τα εν λόγω μέτρα συνεπάγονται ειδική αξιολόγηση στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Το καθεστώς ΕΚΕ είναι συναφές ως προς τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, τόσο με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία¹² όσο και με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)¹³. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για τη στήριξη των ΕΚΕ πέραν του διασυνοριακού επιμερισμού και των επενδυτικών κινήτρων που αναφέρονται στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε θα μπορούσαν να συνίστανται σε κρατική ενίσχυση και να υπόκεινται σε αξιολόγηση βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα έργα σχετικά με ηλεκτρολυτικές κυψέλες και αποθήκευση, τα οποία μπορεί να έχουν πιο άμεσο αντίκτυπο στις αγορές παραγωγής ενέργειας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Σύμφωνα με το άρθρο 170 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπεται ότι η Ένωση συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Η Ένωση θα πρέπει να προάγει τη διασύνδεση των εθνικών δικτύων. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε βασίζεται στο άρθρο 172 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο προβλέπεται η νομική βάση για την έγκριση κατευθυντήριων γραμμών που καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις γενικές γραμμές των μελετώμενων δράσεων στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων στους εν λόγω προσανατολισμούς, όπως ορίζονται στο άρθρο 171. Οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων πολιτικής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Οι κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν επίσης τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Ένωση μπορεί να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα ΕΚΕ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Οι υποδομές μεταφοράς ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών διασυνδεδεμένων υπεράκτιων δικτύων και ευφύων δικτύων) έχουν προστιθέμενη αξία για την Ευρώπη, λόγω του διασυνοριακού αντικτύπου τους, ενώ είναι ταυτόχρονα απαραίτητες για την επίτευξη ενός κλιματικά ουδέτερου ενεργειακού συστήματος. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε παρείχε αξία και συνέβαλε στην επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά την ενοποίηση της αγοράς ενέργειας της Ένωσης, τον ανταγωνισμό και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών. Οι επιμέρους κανονισμοί και οι ενέργειες των κρατών μελών δεν επαρκούν για την υλοποίηση αυτών των έργων υποδομών στο σύνολό τους.

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

¹³ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020), (ΕΕ C 200 της 28.6.2014, σ. 1).

Η εσωτερική αγορά ενέργειας απαιτεί διασυνοριακές υποδομές, η ανάπτυξη της οποίας απαιτεί τη συνεργασία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, τα οποία διαθέτουν το δικό τους κανονιστικό πλαίσιο. Ο κανονισμός ΔΕΔ-E παρείχε πρόσθετη αξία σε σύγκριση με όσα θα μπορούσαν να έχουν επιτευχθεί μόνο σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Η υλοποίηση 40 και πλέον βασικών έργων ενεργειακών υποδομών από τη θέση έναρξης ισχύος του κανονισμού βοήθησε τα περισσότερα κράτη μέλη να πετύχουν τον στόχο του 10 % όσον αφορά τη διασύνδεση για το 2020 και να εξασφαλίσουν ένα άρτια διασυνδεδεμένο και ανθεκτικό στους κλυδωνισμούς δίκτυο αερίου. Η αγορά ενέργειας της Ένωσης είναι πιο ενοποιημένη και ανταγωνιστική σε σχέση με το 2013 και η ενεργειακή ασφάλεια της Ένωσης έχει βελτιωθεί. Η πρόσβαση σε στοχευμένη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΜΣΕ κατέστησε δυνατή την υλοποίηση 95 ΕΚΕ τα οποία, σε διαφορετική περίπτωση, θα αντιμετώπιζαν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση βάσει των κανόνων της αγοράς.

Η ανωτέρω πρόοδος δεν θα μπορούσε να σημειωθεί μόνο με τις δράσεις των κρατών μελών. Διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη επιβεβαίωσαν την προστιθέμενη αξία του κανονισμού ΔΕΔ-E, υπογραμμίζοντας τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας στην υλοποίηση διασυνοριακών έργων, της κανονιστικής βεβαιότητας της διαφάνειας και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

• **Αναλογικότητα**

Η πρωτοβουλία είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της δράσης στον τομέα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων, όπως ορίζεται στο άρθρο 170 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρέμβαση σε επίπεδο πολιτικής είναι αναλογική με τη διάσταση και τον χαρακτήρα των προβλημάτων που καθορίζονται και την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί.

Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του γενικού στόχου που επιδιώκεται όσον αφορά τη διευκόλυνση της έγκαιρης ανάπτυξης επαρκών ενεργειακών υποδομών σε ολόκληρη την Ένωση και τις γειτονικές της χώρες, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ιδίως των στόχων για το 2030 και το 2050, συμπεριλαμβανομένου του στόχου για την κλιματική ουδετερότητα, τη συμμόρφωση με την αρχή της μη σημαντικής επιβάρυνσης, καθώς και την ενοποίηση της αγοράς, την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, η Επιτροπή αξιολόγησε διάφορες επιλογές πολιτικής που ανήκουν σε τέσσερις τομείς αντικτύπου του ισχύοντος πλαισίου ΔΕΔ-E, όπως πεδίο εφαρμογής, διακυβέρνηση / σχεδιασμός υποδομών, αδειοδότηση και δημόσια συμμετοχή και ρυθμιστική μεταχείριση.

Η αξιολόγηση και η σύγκριση των επιλογών (βλ. ειδικότερα τμήματα 7 και 8 της συνοδευτικής εκτίμησης επιπτώσεων) δείχνουν ότι καμία μεμονωμένη επιλογή δεν επαρκεί για την εκπλήρωση των καθορισμένων στόχων. Ο προσδιορισμός της δέσμης επιλογών πολιτικής που αρμόζουν καλύτερα στην επίτευξη των ειδικών στόχων βασίζεται στην αξιολόγηση που περιλαμβάνει την αρχή της αναλογικότητας.

Η δέσμη αποσκοπεί στη μελλοντική βιωσιμότητα του κανονισμού ΔΕΔ-E. Οι επιλογές όσον αφορά το μελλοντικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού καλύπτουν όλες τις τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων όσον αφορά την ενεργειακή μετάβαση και το κλίμα. Οι ορισμοί είναι ταυτόχρονα συγκεκριμένοι και επαρκώς ευρείς ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις στο μέτρο του δυνατού. Το πλαίσιο επιλογής ΕΚΕ και η νέα προσέγγιση για τον διατομεακό σχεδιασμό υποδομών καθορίζει τα βασικά στοιχεία από πλευράς στόχων και κριτηρίων. Το μελλοντικό πλαίσιο θα διατηρεί τον ρόλο των περιφερειακών ομάδων στη διαδικασία επιλογής προκειμένου να προσδιοριστούν και προσαρμοστούν τα εν λόγω στοιχεία σε σχέση με τις νέες προτεραιότητες πολιτικής και τις τεχνολογικές εξελίξεις λαμβάνοντας επίσης υπόψη το περιφερειακό πλαίσιο.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Με βάση τη συνολική θετική αξιολόγηση του ισχύοντος κανονισμού, το μέσο που επιλέχθηκε είναι ο κανονισμός, ένα αποτελεσματικό μέσο που έχει άμεση εφαρμογή και δεσμευτική ισχύ ως προς όλα τα μέρη διασφαλίζοντας ενιαία εφαρμογή και νομική βεβαιότητα.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Τον Μάρτιο του 2019, στο πλαίσιο της μερικής πολιτικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027, οι συννομοθέτες κατέληξαν σε συμφωνία ως προς την ανάγκη αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της συνεκτικότητας της πολιτικής του κανονισμού αριθ. 347/2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές (κανονισμός ΔΕΔ-Ε) έως την 31η Δεκεμβρίου 2020¹⁴. Τον Δεκέμβριο του 2019 η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹⁵, ανέφερε ρητά την ανάγκη επανεξέτασης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια με τους στόχους της κλιματικής ουδετερότητας.

Δεδομένου του χρονοδιαγράμματος για την αξιολόγηση και την αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, η Επιτροπή επέλεξε «συνακόλουθη αξιολόγηση και εκτίμηση επιπτώσεων». Η αξιολόγηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε διενεργήθηκε την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου 2019 και Σεπτεμβρίου 2020. Η αξιολόγηση εκτίμησε τον βαθμό στον οποίο ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε πέτυχε μέχρι στιγμής τους δηλωθέντες στόχους του προσδιορίζοντας τους παράγοντες που συνέβαλαν ή παρεμπόδισαν την επίτευξή τους. Συγκεκριμένα, προέβη σε εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του κανονισμού σε σχέση με το βασικό σενάριο (ήτοι της κατάστασης χωρίς τον κανονισμό) προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσο είχε σημαντικό αντίκτυπο και προστιθέμενη αξία.

Εν συντομία, η αξιολόγηση εξέτασε τα εξής:

- τον τρόπο και τον λόγο για τον οποίο ο ισχύων κανονισμός ΔΕΔ-Ε λειτούργησε ορθά ή μη ικανοποιητικά και ποιοι παράγοντες συνέβαλαν ή παρεμπόδισαν την επίτευξη των στόχων του·
- τον αντίκτυπο του κανονισμού, ιδίως όσον αφορά την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του.

Η προσέγγιση της «συνακόλουθης αξιολόγησης και εκτίμησης αντικτύπου» διασφάλισε ότι τα στοιχεία διαμόρφωσης αντλούνται από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός στον οποίο ο κανονισμός θα παραμείνει κατάλληλος για τον σκοπό αυτόν και θα είναι σημαντικός στο μέλλον με βάση τις εγκεκριμένες ή προγραμματισμένες πρωτοβουλίες πολιτικής οι οποίες θα επιταχύνουν τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη απανθρακοποίηση. Στο πλαίσιο των μελλοντοστραφών στοιχείων εξετάστηκε πώς μπορεί να διασφαλιστεί η εφαρμογή της διευκόλυνσης των ενεργειακών υποδομών προκειμένου να ικανοποιηθούν οι αυξημένες φιλοδοξίες απανθρακοποίησης και ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και να υποδειχθούν τομείς παρέμβασης.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0420_EL.pdf

¹⁵ COM(2019) 640.

Σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής και τη δυνατότητα εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, η αξιολόγηση κάλυψε όλα τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, εφαρμόστηκαν πέντε κριτήρια για την αξιολόγηση της απόδοσης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, συνοχή και ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

Η αξιολόγηση κατέδειξε ότι από το 2013, οι ενεργειακές διασυνδέσεις αυξήθηκαν σε ολόκληρη την Ένωση, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε και των ΕΚΕ σε όλες τις περιφέρειες. Η αυξημένη διασύνδεση βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, γεγονός το οποίο, με τη σειρά του, κατέστησε πιο ενοποιημένη και ανταγωνιστική την αγορά ενέργειας της Ένωσης σε σχέση με την κατάσταση της αγοράς πριν από την εφαρμογή του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Οι τιμές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας εμφάνισαν σύγκλιση σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη. Οι τιμές του αερίου επίσης συνέκλιναν. Η αύξηση της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο επιτεύχθηκε σε σημαντικό βαθμό σε σχέση με το 2013 μέσω νέων διασυνδέσεων και τερματικών σταθμών υδροποιημένου φυσικού αερίου. Τα ΕΚΕ συνέβαλαν στην εκπλήρωση των υφιστάμενων στόχων του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, όπως σχεδιάστηκε το 2013. Ωστόσο, οι κατηγορίες υποδομών στον ισχύοντα κανονισμό ΔΕΔ-Ε δεν αντανακλούν τις νέες φιλοδοξίες για το κλίμα ούτε τον στόχο για την κλιματική ουδετερότητα ή τις πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις. Αυτή η πρόοδος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις κατηγορίες υποδομών που καλύπτονται από τον κανονισμό, στα κριτήρια επιλογής των ΕΚΕ, καθώς και στους διαδρόμους και στα θεματικά πεδία προτεραιότητας.

Η διαδικασία προσδιορισμού και επιλογής των ΕΚΕ στο πλαίσιο περιφερειακών ομάδων διαπιστώθηκε ότι είναι αποτελεσματική όσον αφορά τη βελτίωση της συνεργασίας και τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων σχετικά με διασυνοριακά έργα με βάση την περιφερειακή και ευρωπαϊκή προσέγγιση. Η διαδικασία ΔΠΑΔ αποδείχτηκε αποτελεσματική ως ένα πρώτο βήμα προς τον προσδιορισμό των ΕΚΕ. Ωστόσο, παρόλο που οι ΕΔΔΣΜ και ΔΣΜ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία, απαιτείται μεγαλύτερη δυνατότητα ενσωμάτωσης και έλεγχος των δεδομένων και των παραδοχών ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στη διαδικασία.

Ο μηχανισμός διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος του έργου, όπως είχε στόχο.

Ενώ οι διαδικασίες αδειοδότησης έχουν καταστεί πιο σύντομες, σε κάποιες περιπτώσεις εξακολουθούν να είναι χρονοβόρες. Ωστόσο, οι λόγοι για τους οποίους συμβαίνει αυτό αφορούν κυρίως την υλοποίηση σε εθνικό επίπεδο και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε.

Η χρηματοδοτική συνδρομή του ΜΣΕ που χορηγήθηκε σε 95 έργα αποτέλεσε έναν αποδοτικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίησή τους. Οι επιχορηγήσεις για μελέτες βοήθησαν τα έργα να μειώσουν τους κινδύνους στα αρχικά στάδια της ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες στήριζαν έργα που αντιμετώπισαν βασικά σημεία παρεμπόδισης τα οποία η βασιζόμενη στην αγορά χρηματοδότηση δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει επαρκώς.

Η αξιολόγηση διαπίστωσε ότι τα οφέλη του κανονισμού υπερτερούν του κόστους για την απόδειξη της αποτελεσματικότητάς του. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε επέφερε κοινωνικοοικονομικά οφέλη μέσω της αύξησης της ασφάλειας εφοδιασμού και των πιο ενοποιημένων και ανταγωνιστικών αγορών ενέργειας. Ο κανονισμός συνέβαλε επίσης στη βελτίωση της διαθεσιμότητας πληροφοριών, του συντονισμού και της διαφάνειας.

Οι αρχικοί στόχοι του κανονισμού ΔΕΔ-Ε —ασφάλεια εφοδιασμού, ενοποίηση αγοράς, ανταγωνισμός και βιωσιμότητα— εξακολουθούν να είναι σημαντικοί. Ωστόσο, οι αυξημένες φιλοδοξίες για το κλίμα στο πλαίσιο της Συμφωνίας του Παρισιού και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας απαιτούν την επανεξισορρόπηση των στόχων για την εκπλήρωση των στόχων απανθρακοποίησης και τη συμβολή στην κλιματική ουδετερότητα.

Η αξιολόγηση παρουσίασε περιορισμένα στοιχεία όσον αφορά ζητήματα σχετικά με την εσωτερική συνοχή του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, πέραν των δυνητικών μηχανιστικών αλλαγών και της έλλειψη ευελιξίας στην προσαρμογή σε ταχέως εξελισσόμενων τομέων πολιτικής.

Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε απέφερε αποτελέσματα που ειδάλλως δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν μέσω δράσεων σε επίπεδο κρατών μελών αποδεικνύοντας την ενωσιακή προστιθεμένη αξία.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας όσον αφορά τις «συνακόλουθες αξιολογήσεις και εκτιμήσεις επιπτώσεων», η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη βάσει της στρατηγικής της διαβούλευσης που περιλάμβανε ευρύ φάσμα μεθόδων και εργαλείων. Ο στόχος της στρατηγικής διαβούλευσης είναι η διασφάλιση ότι όλα τα σχετικά στοιχεία λήφθηκαν υπόψη, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων σχετικά με τις δαπάνες, τον κοινωνικό αντίκτυπο και τα δυνητικά οφέλη της πρωτοβουλίας. Η στρατηγική σχεδιάστηκε σύμφωνα με το σκεπτικό της παρέμβασης και συνδύασε στοιχεία που αφορούν τόσο το παρελθόν όσο και το μέλλον. Εφαρμόστηκαν διάφορα εργαλεία διαβούλευσης: διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση, στοχοθετημένη διαδικτυακή έρευνα, διεξοδικές συνεντεύξεις και (τέσσερα) διαδικτυακά σεμινάρια ενδιαφερόμενων μερών.

Η Επιτροπή έλαβε 215 απαντήσεις στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση και στα στοχευμένα ερωτηματολόγια, ενώ υποβλήθηκαν επίσης 169 παρατηρήσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κυρίως από πολίτες, φορείς υλοποίησης έργων και ενώσεις του κλάδου. Πραγματοποιήθηκαν περίπου 80 διεξοδικές συνεντεύξεις, με τη στήριξη συμβούλου, με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του κανονισμού ΔΕΔ-Ε για την παροχή αναλυτικών πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με βασικές πτυχές που δεν θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν διεξοδικά από στοχοθετημένο ερωτηματολόγιο. Τέσσερα διαδικτυακά σεμινάρια ενδιαφερόμενων μερών στο οποίο συμμετείχαν πάνω από 40 μέλη και 300 συμμετέχοντες κάλυψαν βασικά στοιχεία της αναθεώρησης.

Εν γένει, τα ενδιαφερόμενα μέρη επιβεβαιώνουν σε μεγάλο βαθμό τα οφέλη που επέφεραν μέχρι στιγμής ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε όσον αφορά την εκπλήρωση των συνολικών στόχων: συνέβαλε στην ενοποίηση της αγοράς ενέργειας, πέτυχε επαρκές επίπεδο ασφάλειας του εφοδιασμού και συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της αγοράς ενέργειας της Ένωσης. Όσον αφορά τη συνεισφορά προς τους στόχους του 2020 για το κλίμα και την ενέργεια, οι απόψεις διίστανται μεταξύ της θετικής αξιολόγησης των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς και των εθνικών αρμόδιων αρχών, συνήθως από την κεντρική και ανατολική Ευρώπη και των αρνητικών απόψεων που εκφράζονται από μια σειρά από ΜΚΟ κυρίως όσον αφορά τον ρόλο του αερίου.

Σε γενικές γραμμές, τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν σε μεγάλο βαθμό ότι η διαδικασία ΕΚΕ δίνει τη δυνατότητα της επιλογής των σημαντικότερων ΕΚΕ για την εκπλήρωση των στόχων του κανονισμού ΔΕΔ-Ε μέσω της περιφερειακής συνεργασίας στο πλαίσιο περιφερειακών ομάδων. Μολονότι, καταρχήν, τα κριτήρια επιλογής θεωρούνται κατάλληλα, τα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν συνέπεια με τους στόχους για το κλίμα μέσω διεξοδικού ελέγχου βιωσιμότητας. Επίσης, ορισμένες ΜΚΟ και ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα θεωρούν υπερβολικά περιοριστικά τα κριτήρια σχετικά με τα έργα ευφυών δικτύων.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την άποψη ότι ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε δεν καλύπτει πλήρως τα βασικά ζητήματα, όπως η μεγαλύτερη ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής. Στα στοιχεία επισημάνθηκαν ορισμένες ασυνέπειες μεταξύ του κανονισμού ΔΕΔ-Ε και άλλων πολιτικών ή πρωτοβουλιών σε

επίπεδο Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία / μακροπρόθεσμη στρατηγική για την απανθρακοποίηση. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, οι ακόλουθες κατηγορίες υποδομών θεωρήθηκαν σημαντικές για την περαιτέρω ένταξη στο πλαίσιο ΔΕΔ-E: υποδομές υδρογόνου και ευφυή δίκτυα διανομής αερίου, μετατροπή ενέργειας σε αέριο, ενεργειακό δίκτυο για τη στήριξη υποδομών ηλεκτρικής φόρτισης / ανεφοδιασμού υδρογόνου και ενεργειακό δίκτυο σε υβριδικά υπεράκτια αιολικά έργα. Ωστόσο, οι ειδικές υποδομές υδρογόνου, τα ευφυή δίκτυα αερίου και οι τεχνολογίες μετατροπής ενέργειας σε αέριο έτυχαν ανάμεικτης αποδοχής, κυρίως από τις ΜΚΟ. Τα δίκτυα CO₂ και ιδίως η αποθήκευση CO₂ έτυχαν μάλλον χλιαρής υποδοχής από τα ενδιαφερόμενα μέρη, κυρίως την κοινωνία των πολιτών, τις ΜΚΟ και των βιομηχανικών ενώσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, η περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων που λήφθηκαν σχετικά με την ένταξη των δικτύων CO₂ ως κατηγορία υποδομής κατέδειξε ότι υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία για την αφαίρεση των δικτύων CO₂ από τον κανονισμό ΔΕΔ-E.

Όσον αφορά τη διακυβέρνηση και τον ρόλο των διαφόρων παραγόντων, τα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν την αποδυνάμωση του ρόλου των ΕΔΔΣΜ και την ενίσχυση παράλληλα του ρόλου των ΔΣΔ και άλλων ενδιαφερόμενων, όπως ΜΚΟ.

Μολονότι οι διαδικασίες αδειοδότησης έχουν καταστεί πιο σύντομες από τότε που άρχισε να ισχύει ο κανονισμός ΔΕΔ-E, η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό στην εφαρμογή τους σε εθνικό επίπεδο, όπως αναφέρουν διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη. Παρότι οι διαρκώς πολύπλοκες εθνικές διαδικασίες αποτελούν ένα από τα αίτια χρονοτριβής, τα περιβαλλοντικά ζητήματα των ΕΚΕ και η αντίθεση των πολιτών που επιφέρουν εκτενείς δικαστικές υποθέσεις κατά των έργων συγκαταλέγονται ανάμεσα στα αίτια των εκτεταμένων χρόνων αδειοδότησης. Οι απαιτήσεις της δημόσιας διαβούλευσης στο πλαίσιο του κανονισμού ΔΕΔ-E φαίνεται ότι έχουν αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ΕΚΕ, βελτιώσει τη δημόσια συμμετοχή και την εμπιστοσύνη στη διαδικασία. Ωστόσο, οι διατάξεις φαίνεται ότι έχουν περιορισμένο αντίκτυπο όσον αφορά τη δημόσια αποδοχή κυρίως λόγω της παρατηρούμενης έλλειψης (επικαιροποιημένων) πληροφοριών σχετικά με τις ανάγκες των υποδομών και την έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τον σχεδιασμό των έργων.

Η προσέγγιση που θεσπίστηκε στον κανονισμό ΔΕΔ-E για τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση έργων με οφέλη σε διασυνοριακό επίπεδο, ο μηχανισμός διασυνοριακού επιμερισμού κόστους εκτιμήθηκε σε μεγάλο βαθμό καθώς αντιμετωπίζει προϋπάρχουσες ασυμμετρίες μεταξύ κόστους και οφέλους. Οι μηχανισμοί διασυνοριακού επιμερισμού κόστους αποδεικνύονται αποτελεσματικοί σε ορισμένες περιπτώσεις, παρότι η αποτίμηση του μηχανισμού και η πολυπλοκότητα λήψης δεδομένων, ο πρόσθετος χρόνος έως ότου καταστεί δυνατή η λήψη μιας επενδυτικής απόφασης και η έλλειψη σαφών αποτελεσμάτων στα οποία να βασιστεί η απόφαση αποτελούν παράγοντες που μειώνουν την ικανοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών με τη διαδικασία.

Διαπιστώνεται ευρεία συναίνεση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών ότι ο κανονισμός ΔΕΔ-E έχει ενωσιακή προστιθέμενη αξία και τα αποτελέσματά του δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν μεμονωμένα από τα κράτη μέλη. Η ίδια πλειονότητα ανέφερε ότι τα ζητήματα που καλύπτονται από τον κανονισμό ΔΕΔ-E εξακολουθούν να ζητούν την ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης. Επιπλέον, η πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρούν ότι τα οφέλη του κανονισμού ΔΕΔ-E υπερτερούν του κόστους του.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η πρόταση και η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων βασίζονται σε στοιχεία από την αξιολόγηση του κανονισμού αριθ. 347/2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, από τα στοιχεία που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο των εκτενών διαβουλεύσεων που διενεργήθηκαν για τον σκοπό αυτόν, καθώς και από τη βιβλιογραφική

ανασκόπηση, την ανάλυση χαρτοφυλακίου και τη μοντελοποίηση των ΕΚΕ. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση συμπεριέλαβε τα αποτελέσματα από διάφορες θεματικές μελέτες πάνω σε βασικά στοιχεία του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, τα αποτελέσματα της μεσοπρόθεσμης αξιολόγησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, καθώς και τις αξιολογήσεις και τις εκτιμήσεις που διεξήχθησαν στο πλαίσιο άλλων σχετικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής.

Στην ανάλυση εξετάστηκαν επίσης επίσημα συμπεράσματα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο φόρουμ των ενδιαφερόμενων μερών για τις ενεργειακές υποδομές και τη σχετική πολιτική. Στις ετήσιες ενοποιημένες εκθέσεις παρακολούθησης του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) σχετικά με την πρόοδο των ΕΚΕ για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο, εξετάστηκαν επίσης τα έργα επαυξημένης δυναμικότητας και τα εικονικά σημεία διασύνδεσης, καθώς και άλλες επικαιροποιήσεις σχετικά με αποφάσεις για τον διασυνοριακό επιμερισμό κόστους.

• **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή προέβη στη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων διαφόρων επιλογών πολιτικής. Η εν λόγω εκτίμηση επιπτώσεων στηρίχθηκε σε συγκροτημένες διαβουλεύσεις εντός της Επιτροπής, μέσω της διυπηρεσιακής συντονιστικής ομάδας.

Η εκτίμηση επιπτώσεων παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου. Οι συστάσεις που διατυπώθηκαν από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στην πρώτη (αρνητική) γνώμη της 25ης Σεπτεμβρίου 2020 αντιμετωπίστηκαν κυρίως με τους ακόλουθους τρόπους: i) την περαιτέρω διευκρίνιση του ιστορικού και των στοιχείων του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, ii) την επισήμανση βασικών συμπερασμάτων της αξιολόγησης σχετικά με τις επιτυχίες και τις ελλείψεις του ισχύοντος κανονισμού ΔΕΔ-Ε και τη σύνδεσή τους με συστηματικό τρόπο στον ορισμό προβλήματος, iii) την περαιτέρω διευκρίνιση του ορισμού προβλήματος προκειμένου να εξηγηθεί καλύτερα με ποιον τρόπο το πλαίσιο των ΔΕΔ-Ε εντάσσεται στο νέο πλαίσιο πολιτικής της Πράσινης Συμφωνίας και με ποιον τρόπο οι στόχοι και οι επιλογές σχετίζονται με τα προβλήματα και τους υποκείμενους παράγοντες, iv) την καλύτερη επεξήγηση του λόγου για τον οποίο η δέσμη των προτιμώμενων πολιτικών θεωρούνται κατάλληλα για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων προβλημάτων (και με την επισήμανση πιθανών εναλλακτικών) και v) τον προσδιορισμό δεικτών επιτυχίας. Η δεύτερη γνώμη της 1ης Δεκεμβρίου από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου ήταν θετική με επιφυλάξεις οι οποίες αντιμετωπίστηκαν κυρίως με τους ακόλουθους τρόπους: i) την περαιτέρω αποσαφήνιση του διαφορετικού πεδίου εφαρμογής και σκοπού του κανονισμού ΔΕΔ-Ε και του κανονισμού περί ταξινόμησης, ii) τη διευκρίνιση ότι οι συνδυαστικές επιπτώσεις των προτεινόμενων αλλαγών θα εναρμονίσουν την επιλογή ΕΚΕ με τους στόχους πολιτικής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Πράσινης Συμφωνίας, iii) την περαιτέρω επεξήγηση του λόγου για τον οποίο η δέσμη των προτιμώμενων επιλογών θεωρείται μελλοντικά βιώσιμη και iv) την καλύτερη επεξήγηση ότι η υλοποίηση και επιβολή σε εθνικό επίπεδο είναι σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων αδειοδότησης και του τρόπου με τον οποίο η προτιμώμενη επιλογή μπορεί να συμβάλει στην έγκαιρη υλοποίηση ΕΚΕ.

Καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών εκτίμησης επιπτώσεων, εξετάστηκαν μια σειρά από μέτρα σε όλους τους τομείς για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων προβλημάτων και των παραγόντων τους με σκοπό την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας. Έπειτα από αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνοχής και της αναλογικότητάς τους, διαπιστώθηκε ότι μια δέσμη προτιμώμενων επιλογών είναι κατάλληλη για να συμβάλει στην επίτευξη των καθορισμένων στόχων. Η δέσμη των προτιμώμενων επιλογών περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές διατάξεις:

- επικαιροποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας για ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας·
- αποκλεισμό υποδομών φυσικού αερίου αλλά ένταξη δικτύων υδρογόνου, μετατροπής ενέργειας σε αέριο και ευφύων δικτύων αερίου·
- ένταξη έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος (EAE)·
- ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων·
- ενίσχυση διακυβέρνησης και βιωσιμότητας·
- επιτάχυνση της υλοποίησης έργων·
- υπηρεσία μίας στάσης («one-stop shop») ανά θαλάσσια λεκάνη για υπεράκτια έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- ένταξη συνολικού κόστους επένδυσης.

Όσον αφορά το μελλοντικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-E, ένα βασικό ζήτημα είναι κατά πόσο πρέπει να διατηρηθεί η υποδομή φυσικού αερίου ως επιλέξιμη κατηγορία υποδομής. Με βάση την ανάλυση των τμημάτων 6 και 7 της εκτίμησης επιπτώσεων, ο αποκλεισμός των υποδομών μεθανίου φαίνεται να αποτελεί την πιο αποτελεσματική και συνεκτική προσέγγιση. Παράλληλα, η ένταξη των υποδομών υδρογόνου στο πεδίο εφαρμογής του πλαισίου των ΔΕΔ-E φαίνεται δικαιολογημένη δεδομένου του αναμενόμενου αυξανόμενου ρόλου για την απανθρακοποίηση ορισμένων τομέων και του δυναμικού διασυνοριακών ανταλλαγών. Συνολικά, οι εν λόγω αλλαγές θα διασφαλίσουν ότι ο μελλοντικός κανονισμός ΔΕΔ-E θα συμπεριλαμβάνει όλες αυτές τις κατηγορίες υποδομών που χρειάζονται για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σχετικά με την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ιδίως όσον αφορά τους στόχους για το 2030/2050. Όσον αφορά τη μελλοντική προσέγγιση για τον σχεδιασμό υποδομών, η ριζική αλλαγή στον εν λόγω σχεδιασμό δεν φαίνεται να δικαιολογείται λόγω των περιορισμένων πρόσθετων οφελών και της σημαντικής αύξησης στο κόστος των συναλλαγών που μειώνουν την αποδοτικότητα και ενδέχεται να καταστήσουν το μέσο λιγότερο αποδοτικό σε σύγκριση με την ενίσχυση της υφιστάμενης προσέγγισης. Ωστόσο, δεδομένων των ιδιοτήτων τόσο της τρέχουσας κατάστασης όσο και της αναμενόμενης συνεισφοράς στους μακροπρόθεσμους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια, μια πιο ριζική αλλαγή φαίνεται δικαιολογημένη για υπεράκτια δίκτυα.

Οι επιλογές που αφορούν τα «υπεράκτια δίκτυα» και τον «διατομεακό σχεδιασμό υποδομών» βελτιώνουν τη διακυβέρνηση και το πλαίσιο σχεδιασμού υποδομών ώστε να καταστεί δυνατός ο προσδιορισμός των απαραίτητων έργων για στόχους σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση και το κλίμα σύμφωνα με το δυναμικό υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας ανά θαλάσσια λεκάνη, την περιβαλλοντική προστασία και άλλες χρήσεις της θάλασσας. Παρατηρούνται δύο βασικές βελτιώσεις: πρώτον, η θέσπιση ενός σχεδίου ανάπτυξης ενοποιημένων δικτύων για υπεράκτιες υποδομές με βάση τις κοινές δεσμεύσεις των κρατών μελών για το ποσό της υπεράκτιας ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για κάθε θαλάσσια λεκάνη (προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω για τον υπεράκτιο σχεδιασμό)· δεύτερον, οι προσαρμογές των ρόλων βασικών παραγόντων που συμμετέχουν στην ανάπτυξη του ΔΠΑΔ με ενισχυμένη εποπτεία από την Επιτροπή και τον ACER για τα ΕΔΔΣΜ. Οι επιλογές πολιτικής που αφορούν την «αδειοδότηση» και τη «ρυθμιστική μεταχείριση» θα συμπληρώνουν τις εν λόγω βελτιώσεις ώστε να διευκολυνθεί η έγκαιρη ανάπτυξη των προσδιορισμένων ΕΚΕ: α) θέσπιση μιας υπηρεσίας μιας στάσης για υπεράκτιες υποδομές ανά θαλάσσια λεκάνη, β) πρόσβαση σε επείγουσες δικαστικές διαδικασίες, εφόσον είναι εφικτό και γ) ένταξη του συνολικού κόστους επένδυσης στον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους. Εκτός από τις αλλαγές που αφορούν ειδικά τα υπεράκτια δίκτυα, οι αλλαγές θα ισχύουν για το πεδίο εφαρμογής του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-E και όλες τις επιλέξιμες κατηγορίες υποδομών. Τέλος, τα ανωτέρω

αναφερόμενα οφέλη θα επεκταθούν σε έργα που συνδέουν την Ένωση με τρίτες χώρες (ΕΑΕ) δεδομένου του αναμενόμενου αυξανόμενου ρόλου τους στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα.

Επιπλέον, διάφορες τεχνικές επιλογές (βλ. παράρτημα 9 της εκτίμησης επιπτώσεων) αποτελούν μέρος της δέσμης μέτρων: επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης, αύξηση της διαφάνειας των ΕΚΕ, δυνατότητα για έργα ευφών δικτύων για τη λήψη διασυνοριακού επιμερισμού κόστους, διευκρίνιση των διατάξεων περί διασυνοριακού επιμερισμού κόστους και επικαιροποίηση των επενδυτικών κινήτρων. Επιπροσθέτως, οι αγωγοί μεταφοράς πετρελαίου και οι λεωφόροι ηλεκτρικής ενέργειας θα αφαιρεθούν ως κατηγορίες υποδομών και θεματικά πεδία.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ποιοτική προσέγγιση. Δεν ήταν δυνατός ο ποσοτικός προσδιορισμός των επιπτώσεων για όλες τις επιλογές λόγω της έλλειψης δεδομένων έργων, ιδίως για νέες κατηγορίες υποδομών. Επίσης, οι προτεινόμενες αλλαγές αποτελούν κυρίως σταδιακές βελτιώσεις στο ισχύον πλαίσιο το οποίο θεωρείται ότι λειτουργεί σχετικά ικανοποιητικά.

Η προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής του μέσου με τη διασφάλιση της συνέπειας των κατηγοριών υποδομών με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας θα μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου με τη στήριξη ενός βέλτιστου και αποδοτικού ενοποιημένου σχεδιασμού υποδομών, ο οποίος ελαχιστοποιεί επίσης τις δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης θα καταστήσει επίσης δυνατή την ταχύτερη υλοποίηση βασικών έργων και, ως εκ τούτου, θα αποφέρει περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη.

Η εκτίμηση επιπτώσεων προσδιόρισε τις ακόλουθες βασικές ομάδες-στόχους που θα επηρεάζονταν από την εν λόγω πρωτοβουλία: Ευρωπαίοι πολίτες και καταναλωτές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ρυθμιστικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εθνικές ρυθμιστικές αρχές, εθνικές αρμόδιες αρχές και οι οικείοι τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποι, ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς (ΕΔΔΣΜ-αερίου και ΕΔΔΣΜ-ηλ), κλαδικές οργανώσεις ΔΣΔ, φορείς υλοποίησης έργων, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, παραγωγών ενέργειας / βιομηχανίας ενέργειας, της ακαδημαϊκής κοινότητας και θεματικών εμπειρογνομώνων.

Τα *άμεσα οφέλη* της δέσμης των προτιμώμενων επιλογών πολιτικής αφορούν κυρίως τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και βελτιώσεις της απόδοσης σε μεγάλη κλίμακα μέσω μιας πιο συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον σχεδιασμό υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για τις υπεράκτιες αναπτύξεις. Τα εν λόγω άμεσα οφέλη ενσωματώνουν τόσο τα κοινωνικά οφέλη, π.χ. η κοινωνία επωφελείται σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και ιδιωτικά οφέλη, π.χ. μείωση του διοικητικού κόστους που σχετίζεται με τις συντομότερες διαδικασίες αδειοδότησης.

Τα μέτρα απλούστευσης θα δημιουργήσουν πιθανά οφέλη μέσω της μείωσης των υφιστάμενων επαναλαμβανόμενων άμεσων δαπανών που σχετίζονται με τη διοικητική επιβάρυνση ως αποτέλεσμα των μειωμένων υποχρεώσεων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Τα εν λόγω άμεσα οφέλη είναι κυρίως ιδιωτικά οφέλη για ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι φορείς υλοποίησης των έργων.

Τα *έμμεσα οφέλη* περιλαμβάνουν τομεακά οφέλη με την τόνωση της ζήτησης της αγοράς για ορισμένες καινοτόμες τεχνολογίες και, κατά συνέπεια, με τη συμβολή σε δυνητικά υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης.

Η αξιολόγηση των προτιμώμενων επιλογών κατέδειξε θετικές επιπτώσεις όσον αφορά την κοινωνική πρόνοια και την οικονομία για διαφορετικές κατηγορίες ενδιαφερόμενων μερών. Ωστόσο, οι εν λόγω επιπτώσεις για τη δέσμη προτιμώμενων επιλογών πολιτικής δεν θα μπορούσαν να προσδιοριστούν

ποσοτικώς ή να αποτιμηθούν, καθώς αυτό θα απαιτούσε πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό ανάπτυξης για μελλοντικά ΕΚΕ ή αναβάθμιση της αγοράς για νέες ή αναδυόμενες κατηγορίες υποδομών, που δεν είναι διαθέσιμες και δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν με επαρκή βαθμό αξιοπιστία.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ένα γενικό κριτήριο επιλογής για κάθε έργο κοινού ενδιαφέροντος είναι ότι τα συνολικά δυνητικά οφέλη του υπερτερούν του κόστους του, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο¹⁶.

Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε δεν θεσπίζει καμία ρυθμιστική αλλαγή, όπως, τέλη, εισφορές, φόροι κ.λπ. Η δέσμη των προτιμώμενων επιλογών πολιτικής συνεπάγεται *άμεσες δαπάνες* όσον αφορά το κόστος συμμόρφωσης και τη διοικητική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις (κυρίως για τους φορείς υλοποίησης των έργων) και διοικήσεις (εθνικές αρμόδιες αρχές, εθνικές ρυθμιστικές αρχές, η Επιτροπή και ο ACER), με σκοπό τη συμμόρφωση με ουσιαστικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή τη δέσμη. Η εφαρμογή της δέσμης των προτιμώμενων επιλογών πολιτικής συνεπάγεται *έμμεσες δαπάνες* για τους πολίτες/καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και τις διοικήσεις μέσω της αύξησης των τιμολογίων των δικτύων για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη βάση πάγιων στοιχείων για ρυθμιστικούς σκοπούς. Ωστόσο, η χρηματοδοτική συνδρομή του ΜΣΕ μπορεί να αμβλύνει τις επιπτώσεις στα τιμολόγια δικτύου σε περίπτωση που ένα ΕΚΕ παρουσιάσει σημαντικές εξωτερικές επιδράσεις όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού, την αλληλεγγύη ή την καινοτομία.

Σε αυτό το στάδιο, δεν ήταν δυνατή η εκτίμηση του εν λόγω κόστους για όλες τις δράσεις, ωστόσο, θεωρήθηκε μη σημαντικό. Το πρόσθετο κόστος θα ήταν οριακό σε σύγκριση με το τρέχον κόστος¹⁷. Το πρόσθετο κόστος *επιβολής* σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε θα έχει ως στόχο τη μείωση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων με την εξασφάλιση συνεργειών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των εκθέσεων των φορέων υλοποίησης των έργων. Για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της πρόσβασης των περιφερειακών ομάδων στην πλέον επικαιροποιημένη κατάσταση του έργου, με την εξασφάλιση παράλληλα της εξοικονόμησης επαναλαμβανόμενων δαπανών, η ετήσια έκθεση των αρμόδιων αρχών θα μπορούσε να ενσωματωθεί στην έκθεση των φορέων υλοποίησης των έργων. Δεύτερον, οι υποχρεώσεις παρακολούθησης του ACER θα μειωθούν σε διετή υποβολή εκθέσεων εγκαίρως για την αξιολόγηση των νέων υποψήφιων ΕΚΕ¹⁸ βελτιώνοντας κατά 20 % περίπου την αποδοτικότητα του φόρτου εργασίας του ACER για την υποβολή εκθέσεων, που ισοδυναμεί με ετήσια εξοικονόμηση ύψους 60 000 EUR (ή 0,4 ΠΠΑ ετησίως). Τρίτον, ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε θα καταστήσει δυνατή την προκαταρκτική διαβούλευση πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης για τα ΕΚΕ ώστε να καταστεί προαιρετική, εάν καλύπτεται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε. Θα διασφαλίζεται η δημόσια συμμετοχή και η συνεργασία με τοπικές κοινότητες και ενδιαφερόμενα μέρη που θα επηρεαστούν από την κατασκευή ενός ΕΚΕ ενώ παράλληλα θα αποφεύγεται η θέσπιση υποχρεώσεων επιπλέον των υφιστάμενων εθνικών διαδικασιών. Τέλος, τέταρτον, οι νέες διατάξεις προτείνουν την απλουστευμένη ένταξη υφιστάμενων ΕΚΕ στα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ), όπου τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο ΕΚΕ που έχουν ήδη παράσχει τα απαραίτητα διοικητικά και

¹⁶ Κανονισμός ΔΕΔ-Ε, άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β).

¹⁷ Ecorys κ.ά. (2020), Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure, σχέδιο τελικής έκθεσης, σ. 122.

¹⁸ Η εν λόγω επιλογή αντιστοιχεί στα εισερχόμενα στοιχεία του ACER στη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

τεχνικά δεδομένα στη διαδικασία ΔΠΑΔ μπορούν να επωφεληθούν από την αυτόματη ένταξη στα επόμενα σχέδια, υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα παρέμειναν αμετάβλητα.

Δεν προσδιορίζονται άμεσες επιπτώσεις όσον αφορά τη συμμόρφωση ή το διοικητικό κόστος για τις ΜΜΕ. Οι ΜΜΕ θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την αύξηση του ανταγωνισμού στους εν λόγω τεχνολογικούς τομείς που περιλαμβάνονται ή ενισχύονται στο μελλοντικό πλαίσιο των ΔΕΔ-Ε (π.χ. κλάδος υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ψηφιακές υπηρεσίες ή υδρογόνο).

Η πρωτοβουλία συνάδει με την ψηφιακή ενιαία αγορά και την στρατηγική της Ένωσης για τα δεδομένα.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρωτοβουλία δεν αναμένεται να έχει αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις που είναι συναφείς με την πρόταση αφορά τους πόρους του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER). Ο ACER θα αναλάβει πρόσθετες αρμοδιότητες όσον αφορά την εποπτεία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων. Αυτό απαιτεί περιορισμένο αριθμό πρόσθετων πόρων (1 επιπλέον ΙΠΑ, βλ. νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο).

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Βάσει των υφιστάμενων διαδικασιών για την παρακολούθηση των δεδομένων από τις τακτικές εκθέσεις που καταρτίζονται από τους φορείς υλοποίησης των έργων και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, έχουν αναπτυχθεί διάφοροι δείκτες για τη μέτρηση της επίτευξης καθενός από τους ειδικούς στόχους του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Οι εν λόγω επιπτώσεις της νομοθεσίας θα παρακολουθούνται και θα αξιολογούνται με βάση ένα σύνολο δεικτών που είναι προσαρμοσμένοι στους ειδικούς στόχους πολιτικής που πρέπει να επιτευχθούν με τη νομοθεσία. Επιπλέον, τέσσερις επιχειρησιακοί στόχοι που σχετίζονται με τη δέσμη επιλογών πολιτικής θα μετρηθούν με βάση ένα σύνολο δεικτών. Όλα τα δεδομένα θα παρακολουθούνται με βάση τις τακτικές εκθέσεις των φορέων υλοποίησης των έργων και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Το 2026, θα πραγματοποιηθεί επανεξέταση της αποτελεσματικότητας της νέας νομοθεσίας όταν η δεύτερη διαδικασία επιλογής ΕΚΕ θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί βάσει του νέου πλαισίου.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ο κανονισμός θα εφαρμοστεί άμεσα και ενιαία στα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου δεν απαιτείται επεξηγηματικό έγγραφο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στο κεφάλαιο I του αναθεωρημένου κανονισμού παρατίθενται οι γενικές διατάξεις, κυρίως το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των νέων κατηγοριών υποδομών που έχουν αναθεωρηθεί ώστε να αντικατοπτρίζεται ο γενικός στόχος προκειμένου να διευκολυνθεί η έγκαιρη ανάπτυξη επαρκών ενεργειακών υποδομών σε ολόκληρη την Ένωση και στις γειτονικές της χώρες, με σκοπό να καταστεί δυνατή η επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη

Συμφωνία, ιδίως των στόχων για το 2030 και το 2050, συμπεριλαμβανομένου του στόχου για την κλιματική ουδετερότητα, καθώς και την ενοποίηση της αγοράς, την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

Τα ισχύοντα άρθρα 2 παράγραφος 7, 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ), 4 παράγραφος 4 και τα ισχύοντα παραρτήματα I, II, IV που καθορίζουν τα κριτήρια για τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας έχουν επικαιροποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζεται η τεχνολογική αλλαγή και να περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με την καινοτομία και τις ψηφιακές πτυχές που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη μεταξύ του εξοπλισμού ή των εγκαταστάσεων για τα ευφυή δίκτυα. Το διευρυμένο πεδίο εφαρμογής των ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας αντικατοπτρίστηκε στην προσαρμογή των κριτηρίων επιλογής. Επίσης, ο ρόλος των φορέων υλοποίησης των έργων έχει διασαφηνιστεί περαιτέρω. Οι τεχνολογίες των ευφών δικτύων θα πρέπει επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση των ενεργειακών δικτύων για επαναφόρτιση υψηλής δυναμικότητας για τη στήριξη της απανθρακοποίησης του τομέα των μεταφορών.

Οι διατάξεις σχετικά με την ένταξη των στοιχείων φυσικού αερίου στο πεδίο εφαρμογής των ΔΕΔ-E, ιδίως το άρθρο 4 και τα παραρτήματα I, II, IV αντικατοπτρίζουν πλέον τις σημαντικές βελτιώσεις στην ασφάλεια του εφοδιασμού χάρη στην εφαρμογή της πολιτικής για τα ΔΕΔ-E έως σήμερα. Έως τις αρχές της δεκαετίας του 2020, όταν τα ΕΚΕ αερίου τα οποία επί του παρόντος βρίσκονται υπό κατασκευή θα έχουν τεθεί σε λειτουργία, η Ευρώπη αναμένεται να έχει δημιουργήσει ένα άρτια διασυνδεδεμένο και ανθεκτικό στους κλυδωνισμούς δίκτυο αερίου και όλα τα κράτη μέλη θα έχουν πρόσβαση σε τουλάχιστον τρεις πηγές αερίου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η μελλοντική ζήτηση φυσικού αερίου εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει σημαντική μείωση σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, οι υποδομές φυσικού αερίου δεν θα χρειάζονται πλέον στήριξη μέσω της πολιτικής για τα ΔΕΔ-E.

Από την άλλη πλευρά, ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-E αντικατοπτρίζει το μεταβαλλόμενο τοπίο στον τομέα του αερίου με αυξημένο ρόλο για τα ανανεώσιμα αέρια και τα αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στα άρθρα 2, 4 και τα παραρτήματα I, II, IV με τη δημιουργία νέας κατηγορίας υποδομών για τα ευφυή δίκτυα αερίου. Αυτό θα στηρίξει τις επενδύσεις σε επίπεδο διανομής και/ή μεταφοράς για την ενσωμάτωση των πράσινων αερίων (συνήθως βιοαέριο και βιομεθάνιο, αλλά και υδρογόνο) στο δίκτυο και θα συμβάλει στη διαχείριση ενός πιο πολύπλοκου συστήματος το οποίο δημιουργείται, με βάση καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες. Τα υποψήφια έργα θα αποτελούνται από ένα εύρος επενδύσεων που θα προσανατολίζονται στην ευφυή αναβάθμιση και την απανθρακοποίηση ενός δεδομένου δικτύου αερίου.

Για τη στήριξη των αναγκών απανθρακοποίησης των τομέων στους οποίους είναι δύσκολο να περιοριστούν οι εκπομπές, ο κανονισμός ΔΕΔ-E θα περιλαμβάνει ειδικά, νέα και αναπροσαρμοσμένα δίκτυα υδρογόνου με διασυνοριακό ενδιαφέρον (συμπεριλαμβανομένων των αγωγών μεταφοράς υδρογόνου και του σχετικού εξοπλισμού, όπως συμπιεστές, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εγκαταστάσεις για το υδροποιημένο υδρογόνο) και εγκαταστάσεις μετατροπής ενέργειας σε αέριο πάνω από ένα ορισμένο όριο με διασυνοριακό ενδιαφέρον (δηλαδή με στόχο τον εφοδιασμό σε δύο τουλάχιστον κράτη μέλη). Τα δίκτυα υδρογόνου θα αντικατοπτρίζονται δεόντως στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ) τα οποία καταρτίζει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου.

Νέα γενικά κριτήρια επιλογής προστίθενται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 για να αντικατοπτρίζεται η ένταξη των έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι έχουν σημαντικά καθαρά κοινωνικοοικονομικά οφέλη για τουλάχιστον δύο κράτη μέλη της Ένωσης και τουλάχιστον μία τρίτη χώρα. Τα εν λόγω έργα θα είναι επιλέξιμα για ένταξη στον ενωσιακό κατάλογο υπό προϋποθέσεις προσέγγισης του κανονιστικού πλαισίου τρίτης χώρας με την

Ένωση και εφόσον αποδειχθεί ότι συμβάλουν στους συνολικούς στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και την απανθρακοποίηση. Όσον αφορά τη μη εναρμόνισή τους με τους μακροπρόθεσμους στόχους απανθρακοποίησης και την Πράσινη Συμφωνία, οι διασυνοριακοί αγωγοί πετρελαίου δεν θα περιλαμβάνονται πλέον στον κανονισμό.

Στο κεφάλαιο II παρατίθενται οι διατάξεις όσον αφορά τη διαδικασία κατάρτισης των ενωσιακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων, τα κριτήρια επιλογής και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων.

Τα κριτήρια επιλογής των έργων καλύπτουν πλέον το κριτήριο της υποχρεωτικής βιωσιμότητας για όλες τις κατηγορίες υποδομών με τουλάχιστον ένα άλλο κριτήριο (ενοποίηση της αγοράς, ασφάλεια του εφοδιασμού, ανταγωνισμός) στο στάδιο της επιλογής έργου προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια με την εξέλιξη των αναγκών της Ένωσης για υποδομές και των στόχων απανθρακοποίησης. Επιπλέον, τόσο η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την υλοποίηση του έργου όσο και η απόδειξη διαφάνειας και οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων θα εξετάζονται πλέον από την περιφερειακή ομάδα στη διαδικασία επιλογής ΕΚΕ.

Οι νέες διατάξεις των κεφαλαίων II και IV αποσκοπούν στη βελτίωση του σχεδιασμού υποδομών για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Προς τον σκοπό αυτόν, ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε ενισχύει τη διακυβέρνηση του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, γεγονός το οποίο αποτελεί βάση για τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος στις κατηγορίες της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου. Παρόλο που οι ΕΔΔΣΜ και οι διαχειριστές του συστήματος μεταφοράς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία, χρειάζεται μεγαλύτερος έλεγχος στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη διαδικασία, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των σεναρίων για το μέλλον με τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων ελλείψεων και σημείων συμφόρησης στις υποδομές και με την αξιολόγηση επιμέρους έργων. Ως εκ τούτου, λόγω της ανάγκης για ανεξάρτητη αξιολόγηση, ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (Οργανισμός) και η Επιτροπή θα έχουν αυξημένο ρόλο στη διαδικασία.

Οι διατάξεις βάσει του κεφαλαίου III έχουν ως στόχο να συντομεύσουν οι διαδικασίες αδειοδότησης για τα ΕΚΕ, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις σε έργα που διευκολύνουν την ενεργειακή μετάβαση. Ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε θεσπίζει την ανάγκη οι αρμόδιες αρχές να συντονίζουν και να βρουν συνέργειες με γειτονικές χώρες στην ανάπτυξη οικείου εγχειριδίου διαδικασιών, να αποφύγουν πρόσθετες απαιτήσεις ή νομοθετικές τροποποιήσεις κατά τη διαδικασία αδειοδότησης και να εμφανίσουν ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή των σταδίων της αδειοδότησης ανάλογα με την κατηγορία υποδομών με σκοπό να επιταχυνθεί ή να συντομεύσει η συνολική διάρκεια της αδειοδότησης. Ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε εισάγει την έννοια της «υπεράκτιας υπηρεσίας μίας στάσης» για την απλούστευση και επίσπευση της διαδικασίας αδειοδότησης των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, οι οποίες ενεργούν ως αποθετήριο των υφιστάμενων μελετών και σχεδίων για τις θαλάσσιες λεκάνες, με στόχο τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης επιμέρους έργων κοινού ενδιαφέροντος, και εκδίδουν τις εμπεριστατωμένες αποφάσεις για τα εν λόγω έργα. Προκειμένου να αποφευχθεί η απαίτηση να πραγματοποιούνται διάφορες διαβουλεύσεις σε πρώιμο στάδιο, η προκαταρκτική διαβούλευση θα πρέπει να είναι προαιρετική, εάν καλύπτεται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε. Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανονισμό ΔΕΔ-Ε, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζεται η επιτάχυνση των δικαστικών διαδικασιών στα ΕΚΕ στο πλαίσιο εθνικών νομοθεσιών (όπου υφίστανται οι εν λόγω διαδικασίες).

Οι νέες διατάξεις ενισχύουν επίσης την υποχρέωση διαφάνειας για τους φορείς υλοποίησης των έργων, ως κατόχους των πληροφοριών σχετικά με την υλοποίηση των ΕΚΕ, για τη δημοσίευση και την επικαιροποίηση των ειδικών ιστοσελίδων σε όλες τις γλώσσες των κρατών μελών από τα οποία

διέρχονται τα ΕΚΕ ή επηρεάζονται από αυτά. Επιπροσθέτως, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις γνώμες που εκφράζονται στις δημόσιες διαβουλεύσεις και να καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο το έχει πράξει.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημοσιεύει στον ιστότοπό του έκθεση στην οποία επεξηγείται ο τρόπος με τον οποίο έχουν ληφθεί υπόψη οι απόψεις που εκφράστηκαν στις δημόσιες διαβουλεύσεις μέσω παρουσίας των τροποποιήσεων που έγιναν στην τοποθεσία, τη διαδρομή και τον σχεδιασμό του έργου ή μέσω παρουσίας των λόγων για τους οποίους δεν έχουν ληφθεί υπόψη αυτές οι γνώμες.

Οι διατάξεις βάσει του κεφαλαίου V στηρίζουν την ανάγκη ανάπτυξης του απαιτούμενου δικτύου για την αναμενόμενη σημαντική κλιμάκωση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε θα διασφαλίσει τον συντονισμένο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και ανάπτυξη των υπεράκτιων και χερσαίων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαταλείποντας με τον τρόπο αυτόν την προσέγγιση σχεδιασμού ανά μεμονωμένο έργο ενώ παράλληλα ελαχιστοποιούνται οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η κατάλληλη χρήση των εργαλείων επιμερισμού του κόστους και των ρυθμιστικών κινήτρων, το κεφάλαιο VI αναθεωρεί τις υφιστάμενες διατάξεις με στόχο την αύξηση της σαφήνειας και της διαφάνειας για τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους και την επιτάχυνση των επενδύσεων σε διασυννοριακές υποδομές. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε προβλέπει την υποχρέωση της πλήρους ένταξης του κόστους των επενδύσεων στα τιμολόγια με βάση την αξιολόγηση οικονομικής προσιτότητας στους καταναλωτές. Για συγκεκριμένα έργα που ενδέχεται να ενέχουν υψηλότερους κινδύνους, όπως καινοτόμες τεχνολογίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που καθιστούν δυνατή την μεγάλης κλίμακας ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κατανεμημένων ενεργειακών πόρων ή απόκρισης της ζήτησης στα διασυνδεδεμένα δίκτυα, και τεχνολογία ενέργειας και έργα ψηφιοποίησης ή έργα με υψηλές λειτουργικές δαπάνες, τα κανονιστικά πλαίσια θα πρέπει να παρέχουν αναλογικά και κατάλληλα κίνητρα για επενδύσεις.

Οι νέες διατάξεις βάσει του κεφαλαίου VII επικαιροποιούν την επιλεξιμότητα των έργων όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για τις νέες κατηγορίες υποδομών. Μολονότι τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, μόνο οι επενδύσεις που βρίσκονται στην επικράτεια της Ένωσης θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες υπό ειδικούς όρους.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 172,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,¹⁹
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²⁰,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,
Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»²¹, παρουσίασε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία με οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία έως το 2050 θα έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στην οποία η οικονομική ανάπτυξη θα έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο κλιματικών στόχων²² στην οποία προτείνεται η αύξηση του επιπέδου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε τουλάχιστον 55 % έως το 2030 –φιλοδοξία που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2020– και η εκτίμηση επιπτώσεων στην οποία αυτή βασίζεται επιβεβαιώνουν ότι το ενεργειακό μείγμα του μέλλοντος θα είναι πολύ διαφορετικό από το σημερινό και υποστηρίζουν την αναγκαιότητα επανεξέτασης και, αν είναι απαραίτητο, αναθεώρησης της νομοθεσίας για την ενέργεια. Οι υφιστάμενες επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον μετασχηματισμό και την οικοδόμηση των ενεργειακών υποδομών του μέλλοντος. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να δημιουργηθούν υποδομές για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ενεργειακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου του ταχέως εξηλεκτρισμού, της κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της αυξημένης χρήσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος και της αύξησης της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων.

¹⁹ ΕΕ C της , σ. .

²⁰ ΕΕ C της , σ. .

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής – Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 final της 11ης Δεκεμβρίου 2019.

²² Ανακοίνωση της Επιτροπής – Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030. Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας, COM(2020) 562 final της 17ης Σεπτεμβρίου 2020.

- (2) Μετά τις προτάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», επιτεύχθηκε συμφωνία όσον αφορά μια δεσμευτική επιδίωξη σε επίπεδο Ένωσης να προέρχεται, έως το 2030, τουλάχιστον το 32 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και μια πρωταρχική επιδίωξη σε επίπεδο Ένωσης για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 32,5 %.
- (3) Η συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή του 2015, μετά την 21η Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (στο εξής: συμφωνία του Παρισιού), ορίζει έναν μακροπρόθεσμο στόχο να διατηρηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχιστούν οι προσπάθειες ώστε αυτή να περιοριστεί στον 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, και τονίζει τη σημασία της προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και του να καταστούν οι χρηματοδοτικές ροές συμβατές με την κατεύθυνση της επίτευξης χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή ανάπτυξης. Στις 12 Δεκεμβρίου 2019 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο της επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, ο τρέχων κανονισμός ΔΕΔ-Ε, καθορίζει τους κανόνες για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων με στόχο την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη διασφάλιση ανταγωνιστικών αγορών ενέργειας στην Ένωση, την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και της ανάπτυξης νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, και την περαιτέρω διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 θεσπίζει πλαίσιο συνεργασίας των κρατών μελών και των οικείων ενδιαφερόμενων μερών, σε περιφερειακό επίπεδο, για την ανάπτυξη καλύτερα συνδεδεμένων ενεργειακών δικτύων με στόχο τη σύνδεση περιφερειών οι οποίες είναι, επί του παρόντος, απομονωμένες από τις ευρωπαϊκές αγορές ενέργειας, την ενίσχυση των υπάρχουσών διασυνοριακών διασυνδέσεων και τη συμβολή στην ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιδιώκοντας τους εν λόγω στόχους, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 συμβάλλει στην ευφυή, βιώσιμη και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ωφελεί ολόκληρη την Ένωση στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
- (5) Η αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε σαφώς ότι το πλαίσιο βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, έδωσε ώθηση στις ανταλλαγές ενέργειας και, επομένως, συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Έργα κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου συνέβαλαν ιδιαίτερα στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον άρτια συνδεδεμένες, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Η περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων και μέσω του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του

²³

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος του έργου, όπως είχε στόχο. Παρόλο που μειώθηκε η διάρκεια της πλειονότητας των διαδικασιών αδειοδότησης, σε ορισμένες περιπτώσεις η διαδικασία εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα. Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) ήταν σημαντικός παράγοντας, καθώς οι επιχορηγήσεις για μελέτες συνέβαλαν στη μείωση των κινδύνων των έργων κατά τα πρώιμα στάδια ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες υποστήριξαν την αντιμετώπιση των βασικών σημείων συμφόρησης στα έργα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν επαρκώς μέσω της χρηματοδότησης από την αγορά.

- (6) Η πολιτική για τα ΔΕΔ-Ε αποτελεί βασικό μέσο στην ανάπτυξη μιας εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και υψηλότερων επιπέδων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, η Ευρώπη θα χρειαστεί ένα πιο ολοκληρωμένο ενεργειακό σύστημα, το οποίο θα εξαρτάται από υψηλότερα επίπεδα εξηλεκτρισμού με βάση ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από την απανθρακοποίηση του τομέα του φυσικού αερίου. Η πολιτική για τα ΔΕΔ-Ε μπορεί να διασφαλίσει ότι η ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών της Ένωσης στηρίζει την απαιτούμενη ενεργειακή μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση.
- (7) Παρόλο που εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό οι στόχοι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, το υφιστάμενο πλαίσιο για τα ΔΕΔ-Ε δεν αντικατοπτρίζει ακόμα πλήρως τις αναμενόμενες αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα που θα προκύψουν από το νέο πολιτικό πλαίσιο και, ειδικότερα, τις αναβαθμισμένες επιδιώξεις για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Πέραν του νέου πολιτικού πλαισίου και των νέων στόχων, η τεχνολογική ανάπτυξη κατά την προηγούμενη δεκαετία ήταν ταχύτατη. Η εν λόγω ανάπτυξη θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις κατηγορίες υποδομών που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, στα κριτήρια επιλογής έργων κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και τους διαδρόμους και τα θεματικά πεδία προτεραιότητας.
- (8) Οι οδηγίες (ΕΕ) 2019/944²⁴ και 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵ προβλέπουν μια εσωτερική αγορά ενέργειας. Παρά την πολύ σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης μέσω της καλύτερης χρησιμοποίησης των υφιστάμενων ενεργειακών υποδομών, της ενσωμάτωσης των αυξανόμενων ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενοποίησης των συστημάτων.
- (9) Οι ενεργειακές υποδομές της Ένωσης θα πρέπει να αναβαθμιστούν για να αποτραπούν οι τεχνικές αστοχίες και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά τους σε τέτοιες αστοχίες και σε φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, να αποτραπούν οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και οι απειλές ως προς την ασφάλειά της, ιδίως στην περίπτωση των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως ορίζονται στην οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου²⁶.

²⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

²⁵ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

²⁶ ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75.

- (10) Οι ενεργειακές υποδομές της Ένωσης θα πρέπει να είναι ανθεκτικές στις αναπόφευκτες επιπτώσεις που εκτιμάται ότι θα επιφέρει η κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη παρά τις προσπάθειες μετριασμού της. Επομένως, η ενίσχυση των προσπαθειών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας, την πρόληψη και την ετοιμότητα ενόψει καταστροφών είναι καίριας σημασίας.
- (11) Η ασφάλεια του εφοδιασμού, ως ένας από τους βασικούς κινητήριους μοχλούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, έχει βελτιωθεί σημαντικά μέσω έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επίσης, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων των κλιματικών επιδιώξεων²⁷ που διενήργησε η Επιτροπή, η κατανάλωση φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί σημαντικά, καθώς ο μη περιορισμός της χρήσης του δεν είναι συμβατός με το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα. Από την άλλη πλευρά, η κατανάλωση βιοαερίου, ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και συνθετικών αέριων καυσίμων, θα αυξηθεί σημαντικά προς το 2050. Επομένως, οι υποδομές φυσικού αερίου δεν χρειάζονται πλέον στήριξη μέσω της πολιτικής για τα ΔΕΔ-Ε. Ο σχεδιασμός των ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτό το μεταβαλλόμενο τοπίο στον τομέα του αερίου.
- (12) Η σημασία των ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας για την επίτευξη των στόχων των πολιτικών της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα αναγνωρίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος²⁸. Τα κριτήρια για την κατηγορία αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις τεχνολογικές εξελίξεις σχετικά με την καινοτομία και τις ψηφιακές πτυχές. Επίσης, θα πρέπει να διασαφηνιστεί ο ρόλος των φορέων υλοποίησης των έργων. Δεδομένης της αναμενόμενης σημαντικής αύξησης στη ζήτηση ενέργειας από τον τομέα των μεταφορών, ειδικότερα για ηλεκτρικά οχήματα σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και σε αστικές περιοχές, οι τεχνολογίες ευφών δικτύων αναμένεται επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση της στήριξης που σχετίζεται με τα ενεργειακά δίκτυα για διασυννοριακή επαναφόρτιση υψηλής δυναμικότητας για τη στήριξη της απανθρακοποίησης του τομέα των μεταφορών.
- (13) Η ανακοίνωση της Επιτροπής για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος τονίζει την ανάγκη σχεδιασμού ενοποιημένων ενεργειακών υποδομών μεταξύ των διαφόρων φορέων ενέργειας, υποδομών και τομέων κατανάλωσης. Η εν λόγω ενοποίηση του συστήματος ξεκινά με αφετηρία την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και την εφαρμογή μιας ολιστικής προσέγγισης πέραν των επιμέρους τομέων. Καλύπτει επίσης τις ανάγκες απανθρακοποίησης των τομέων στους οποίους είναι δύσκολο να περιοριστούν οι εκπομπές, όπως σε μέρη της βιομηχανίας ή σε ορισμένους τρόπους μεταφοράς, όπου ο άμεσος εξηλεκτρισμός εγείρει, επί του παρόντος, τεχνικές ή οικονομικές προκλήσεις. Οι εν λόγω επενδύσεις περιλαμβάνουν το υδρογόνο και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, στις οποίες πραγματοποιείται πρόοδος όσον αφορά την εμπορική ανάπτυξή τους σε μεγάλη κλίμακα. Η στρατηγική της Επιτροπής για το υδρογόνο δίνει προτεραιότητα στην παραγωγή υδρογόνου από ηλεκτρική ενέργεια η οποία παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, που αποτελεί την πλέον καθαρή συμβατή λύση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ. Σε ένα μεταβατικό στάδιο, ωστόσο, χρειάζονται άλλες μορφές υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για την ταχύτερη αντικατάσταση του υφιστάμενου υδρογόνου και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας.

²⁷ SWD(2020) 176 final.

²⁸ COM(2020) 299 final.

- (14) Επίσης, η στρατηγική της Επιτροπής για το υδρογόνο²⁹ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, για την απαιτούμενη ανάπτυξη του υδρογόνου, ένα μεγάλης κλίμακας δίκτυο υποδομών αποτελεί σημαντικό στοιχείο το οποίο μπορεί να προσφέρουν μόνο η Ένωση και η ενιαία αγορά. Υπάρχουν, επί του παρόντος, πολύ περιορισμένες ειδικές υποδομές για τη διασυνοριακή μεταφορά και εμπορία υδρογόνου. Αυτές θα πρέπει να αποτελούνται, σε μεγάλο βαθμό, από πάγια στοιχεία τα οποία έχουν προκύψει μέσω μετατροπής από τον κλάδο του φυσικού αερίου, καθώς και από νέα στοιχεία ενεργητικού ειδικά για το υδρογόνο. Επίσης, η στρατηγική για το υδρογόνο θέτει έναν στρατηγικό στόχο για την αύξηση της ισχύος της εγκατεστημένης παραγωγικής ικανότητας ηλεκτρολυτικών κυψελών ισχύος σε 40 GW έως το 2030 για την κλιμάκωση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και τη διευκόλυνση της απανθρακοποίησης των τομέων που εξαρτώνται από τα ορυκτά καύσιμα, όπως της βιομηχανίας ή των μεταφορών. Επομένως, η πολιτική για τα ΔΕΔ-Ε θα πρέπει να περιλαμβάνει νέες και αναπροσαρμοσμένες υποδομές μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου, καθώς και εγκαταστάσεις ηλεκτρολυτικών κυψελών. Οι υποδομές μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, ώστε να μπορεί να διενεργηθεί μια ολοκληρωμένη και συνεκτική εκτίμηση του κόστους και των ωφελειών τους για το ενεργειακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς τους στην ενοποίηση τομέων και στην απανθρακοποίηση, με στόχο τη δημιουργία ενός βασικού άξονα υδρογόνου για την Ένωση.
- (15) Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία υποδομών για ευφυή δίκτυα φυσικού αερίου για τη στήριξη επενδύσεων που ενσωματώνουν στο δίκτυο αέρια από ανανεώσιμες πηγές και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το βιοαέριο, το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, και βοηθούν στη διαχείριση του πιο πολύπλοκου συστήματος που θα προκύψει, με βάση καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες.
- (16) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 ορίζει ότι ένα υποψήφιο έργο κοινού ενδιαφέροντος πρέπει να αποδεικνύει ότι συμβάλλει σημαντικά τουλάχιστον σε ένα κριτήριο από ένα σύνολο κριτηρίων κατά τη διαδικασία εκπόνησης του ενωσιακού καταλόγου, το οποίο μπορεί, αλλά δεν απαιτείται, να περιλαμβάνει τη βιωσιμότητα. Η εν λόγω απαίτηση, σύμφωνα με τις εκάστοτε συγκεκριμένες ανάγκες της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, κατέστησε δυνατή την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος τα οποία αντιμετώπιζαν μόνο κινδύνους που αφορούσαν την ασφάλεια του εφοδιασμού, παρόλο που δεν είχαν αποδεδειγμένα οφέλη όσον αφορά τη βιωσιμότητα. Ωστόσο, δεδομένης της εξέλιξης τόσο των αναγκών της Ένωσης σε υποδομές όσο και των στόχων απανθρακοποίησης, καθώς και των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τα οποία «οι δαπάνες της Ένωσης θα πρέπει να συνάδουν με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και την αρχή του «μη βλάπτειν» της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας», η βιωσιμότητα όσον αφορά την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά περίπτωση, θα πρέπει να αξιολογείται ώστε να διασφαλίζεται ότι η πολιτική για τα ΔΕΔ-Μ συνάδει με τους στόχους των πολιτικών της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα. Η βιωσιμότητα των δικτύων μεταφοράς CO₂ εξετάζεται μέσω του σκοπού τους να μεταφέρουν διοξείδιο του άνθρακα.
- (17) Η Ένωση θα πρέπει να διευκολύνει έργα υποδομών που συνδέουν τα ενεργειακά δίκτυα της Ένωσης με δίκτυα τρίτων χωρών, τα οποία είναι αμοιβαία επωφελή και απαραίτητα για την ενεργειακή μετάβαση και την επίτευξη των κλιματικών επιδιώξεων και τα οποία πληρούν επίσης τα ειδικά κριτήρια των σχετικών κατηγοριών υποδομών σύμφωνα με τον παρόντα

²⁹

Στρατηγική για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη, COM(2020) 301 final.

κανονισμό, ειδικότερα με γειτονικές χώρες και με χώρες με τις οποίες η Ένωση έχει θεσπίσει ειδική ενεργειακή συνεργασία. Επομένως, στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιλαμβάνονται έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όταν αυτά είναι βιώσιμα και μπορεί να αποδειχθεί ότι έχουν σημαντικά καθαρά κοινωνικοοικονομικά οφέλη για τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και τουλάχιστον μία τρίτη χώρα. Τα εν λόγω έργα θα είναι επιλέξιμα για ένταξη στον ενωσιακό κατάλογο υπό προϋποθέσεις κανονιστικής προσέγγισης με την Ένωση και εφόσον αποδειχθεί ότι συμβάλουν στους συνολικούς στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και την απανθρακοποίηση. Η εν λόγω κανονιστική εναρμόνιση ή σύγκλιση θα πρέπει να θεωρείται ότι διασφαλίζεται για τα συμβαλλόμενα μέρη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Επίσης, η τρίτη χώρα με την οποία συνεργάζεται η Ένωση για την ανάπτυξη έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή παρόμοιου χρονοδιαγράμματος ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλων μέτρων στήριξης της πολιτικής, όπως ορίζει ο παρών κανονισμός. Επομένως, στον παρόντα κανονισμό, τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και όλες οι διατάξεις που αφορούν τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να εφαρμόζονται και στα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, εκτός αν προσδιορίζεται διαφορετικά.

- (18) Επιπροσθέτως, για να επιτευχθούν οι κλιματικές και ενεργειακές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και το 2050, καθώς και ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας, η Ευρώπη πρέπει να κλιμακώσει σημαντικά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι υπάρχουσες κατηγορίες υποδομών μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας είναι καίριας σημασίας για την ενσωμάτωση της σημαντικά αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, αυτό απαιτεί την ενίσχυση των επενδύσεων σε υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας³⁰. Θα πρέπει να προβλεφθεί επίσης ο συντονισμός του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και της ανάπτυξης υπεράκτιων και χερσαίων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, ο σχεδιασμός των υπεράκτιων υποδομών θα πρέπει να απομακρυνθεί από την προσέγγιση σχεδιασμού ανά μεμονωμένο έργο και να στραφεί προς μια συντονισμένη ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη ενοποιημένων υπεράκτιων δικτύων, σύμφωνα με το δυναμικό των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κάθε θαλάσσιας λεκάνης, την προστασία του περιβάλλοντος και άλλες χρήσεις της θάλασσας.
- (19) Τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τα οφέλη και το κόστος των σχετικών υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας των θαλάσσιων λεκανών και να διενεργήσουν προκαταρκτική ανάλυση επιμερισμού του κόστους σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης για τη στήριξη κοινών πολιτικών δεσμεύσεων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει ενιαίες αρχές για μια μεθοδολογία ανάλυσης κόστους-ωφέλειας και επιμερισμού του κόστους για την εφαρμογή των ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων, η οποία αναμένεται να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διενεργήσουν κατάλληλη αξιολόγηση.
- (20) Η διαδικασία του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων ως βάση για τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος στις κατηγορίες της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου έχει αποδειχθεί αποτελεσματική. Ωστόσο, παρόλο που ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει στη διαδικασία το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου (ΕΔΔΣΜ) και οι διαχειριστές των συστημάτων

³⁰

Ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

μεταφοράς είναι σημαντικός, απαιτείται περισσότερος έλεγχος, ειδικότερα όσον αφορά τον καθορισμό σεναρίων για το μέλλον, τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων ελλείψεων και σημείων συμφόρησης στις υποδομές και την αξιολόγηση των επιμέρους έργων για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη διαδικασία. Επομένως, λόγω της ανάγκης για ανεξάρτητη επικύρωση, ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: Οργανισμός) και η Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίσουν ενισχυμένο ρόλο στη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας κατάρτισης του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³².

- (21) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι μόνο έργα υποδομής για τα οποία δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις μπορούν να αποκτούν το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος. Για τον εν λόγω σκοπό, κατά τον προσδιορισμό των ελλείψεων στις υποδομές θα τηρείται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα όλες οι σχετικές λύσεις που δεν αφορούν τις υποδομές, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίζονται. Επιπροσθέτως, κατά την υλοποίηση των έργων, οι φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να αποδεικνύουν ότι τα έργα δεν προκαλούν σημαντική επιβάρυνση στο περιβάλλον, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852³³. Στην περίπτωση υφιστάμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος που έχουν φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας, αυτό θα λαμβάνεται υπόψη κατά τη διάρκεια της επιλογής έργων για τον επόμενο ενωσιακό κατάλογο από τις περιφερειακές ομάδες.
- (22) Για την αποφυγή διακυμάνσεων στην τάση και τη συχνότητα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη σταθερότητα του ευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτροδότησης υπό τις μεταβαλλόμενες συνθήκες, ιδίως ενόψει του αυξανόμενου μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (23) Μετά από στενές διαβουλεύσεις με όλα τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερομένους, η Επιτροπή εντόπισε 13 στρατηγικές προτεραιότητες για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, η υλοποίηση των οποίων είναι απαραίτητη για την επίτευξη των επιδιώξεων της πολιτικής της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα έως το 2030 και το 2050. Οι εν λόγω προτεραιότητες καλύπτουν διαφορετικές γεωγραφικές περιφέρειες ή θεματικά πεδία στο πεδίο της μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, της μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου, των ηλεκτρολυτικών κυψελών, των ευφυών δικτύων φυσικού αερίου, των ευφυών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και της μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα.
- (24) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να πληρούν κοινά, διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής. Για να είναι επιλέξιμα για ένταξη στους ενωσιακούς καταλόγους, τα έργα ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο τελευταίο διαθέσιμο διενωσιακό δεκαετές

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

³² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Δεδομένου ότι οι υποδομές υδρογόνου δεν περιλαμβάνονται, επί του παρόντος, στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, αυτή η απαίτηση θα πρέπει να εφαρμόζεται για τα έργα υδρογόνου μόνο από την 1η Ιανουαρίου 2024 για τους σκοπούς του δεύτερου ενωσιακού καταλόγου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

- (25) Θα πρέπει να συσταθούν περιφερειακές ομάδες που θα προτείνουν και θα επανεξετάζουν έργα κοινού ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος. Για να διασφαλιστεί ευρεία συναίνεση, οι εν λόγω περιφερειακές ομάδες θα πρέπει να διασφαλίσουν τη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των φορέων υλοποίησης των έργων και των σχετικών ενδιαφερόμενων. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν είναι αναγκαίο, να συμβουλεύουν τις περιφερειακές ομάδες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από νομική άποψη και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα ρυθμιστικής έγκρισης.
- (26) Νέος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος (στο εξής: ενωσιακός κατάλογος) θα πρέπει να καταρτίζεται ανά διετία. Έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν ολοκληρωθεί ή δεν πληρούν πλέον τα σχετικά κριτήρια και τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο. Για τον λόγο αυτόν, τα υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος που πρόκειται να συμπεριληφθούν στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων και για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου που εφαρμόζεται για τα προτεινόμενα έργα. Ωστόσο, η συνεπαγόμενη διοικητική επιβάρυνση θα πρέπει να μειώνεται όσο το δυνατόν περισσότερο, για παράδειγμα μέσω της χρήσης, στον βαθμό που είναι εφικτό, πληροφοριών που έχουν υποβληθεί στο παρελθόν, καθώς και μέσω της συνεκτίμησης των ετήσιων εκθέσεων των φορέων υλοποίησης των έργων. Για τον σκοπό αυτόν, τα υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο θα πρέπει να επωφελούνται από μια εξορθολογισμένη διαδικασία ένταξης στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων.
- (27) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να υλοποιούνται το συντομότερο δυνατόν και πρέπει να διασφαλίζεται στενή παρακολούθηση και αξιολόγηση, ενώ η διοικητική επιβάρυνση για τους φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο επίπεδο. Η Επιτροπή θα πρέπει να διορίζει Ευρωπαϊούς συντονιστές για τα έργα με ιδιαίτερες δυσκολίες. Η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων, καθώς και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αφορούν τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία επιλογής των αντίστοιχων έργων για τους επόμενους ενωσιακούς καταλόγους.
- (28) Η διαδικασία αδειοδότησης δεν θα πρέπει να συνεπάγεται διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη με το μέγεθος ή την πολυπλοκότητα ενός έργου ούτε να δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων και την πρόσβαση στην αγορά.
- (29) Χρειάζεται συντονισμός στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος της Ένωσης στους τομείς των ενεργειακών, μεταφορικών και τηλεπικοινωνιακών υποδομών ώστε να δημιουργηθούν συνέργειες, όποτε τούτο είναι εφικτό από οικονομική, τεχνική, περιβαλλοντική άποψη ή από άποψη κλίματος ή χωροταξίας, και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών πτυχών ασφαλείας. Ως εκ τούτου, κατά τον σχεδιασμό των διαφόρων ευρωπαϊκών δικτύων, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα να δίνεται προτίμηση στην ολοκλήρωση δικτύων μεταφοράς, δικτύων επικοινωνίας και δικτύων ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι καταλαμβάνεται όσο το δυνατόν λιγότερο έδαφος και παράλληλα να διασφαλίζεται, όποτε είναι δυνατόν, η επαναχρησιμοποίηση των υφιστάμενων ή των

αποσυρθεισών χαράξεων, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο οιοσδήποτε αρνητικός κοινωνικός, οικονομικός, περιβαλλοντικός και χρηματοδοτικός αντίκτυπος, καθώς και οιοσδήποτε αρνητικός αντίκτυπος στο κλίμα.

- (30) Θα πρέπει σε εθνικό επίπεδο να δίνεται προτεραιότητα στα έργα κοινού ενδιαφέροντος, για να διασφαλιστεί η ταχεία διοικητική μεταχείρισή τους και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να θεωρούν ότι τα έργα κοινού ενδιαφέροντος συμβάλλουν στο δημόσιο συμφέρον. Για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, έργα που έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον θα πρέπει να εγκρίνονται, όταν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου³⁴ και την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁵.
- (31) Στα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει επίσης να δίνεται προτεραιότητα σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται η επείγουσα μεταχείρισή τους σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που τα αφορούν.
- (32) Για τη μείωση της πολυπλοκότητας, την αύξηση της απόδοσης και της διαφάνειας, καθώς και τη συμβολή στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να υπάρχει μια αρμόδια αρχή ή αρμόδιες αρχές για την ενοποίηση ή τον συντονισμό όλων των διαδικασιών αδειοδότησης («υπηρεσία μίας στάσης»).
- (33) Για την απλούστευση και την επίτευξη της διαδικασίας αδειοδότησης υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, τα κράτη μέλη γύρω από μια συγκεκριμένη θαλάσσια λεκάνη θα πρέπει να δημιουργήσουν ενιαία σημεία επαφής, τα οποία θα ονομάζονται «υπεράκτιες υπηρεσίες μίας στάσης», δεδομένων των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων και της γεωγραφίας, για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για τα εν λόγω έργα. Επίσης, η θέσπιση μιας υπηρεσίας μίας στάσης ανά θαλάσσια λεκάνη για τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας αναμένεται να μειώσει την πολυπλοκότητα, να αυξήσει την απόδοση και να επιταχύνει τη διαδικασία αδειοδότησης υπεράκτιων παγίων στοιχείων μεταφοράς τα οποία συχνά διέρχονται από πολλές περιοχές δικαιοδοσίας.
- (34) Παρά την ύπαρξη θεσπισμένων προτύπων που διασφαλίζουν τη δημόσια συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για το περιβάλλον, τα οποία εφαρμόζονται πλήρως στα έργα κοινού ενδιαφέροντος, χρειάζονται επιπλέον μέτρα, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, για να διασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο διαφάνειας και δημόσιας συμμετοχής σε όλα τα σχετικά ζητήματα της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που καλύπτεται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, η προκαταρκτική διαβούλευση πριν από τη διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να καταστεί προαιρετική και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη νομικών απαιτήσεων.
- (35) Η σωστή και συντονισμένη εφαρμογή της οδηγίας 2011/92/ΕΕ³⁶, της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷ και, κατά περίπτωση, της σύμβασης για την

³⁴ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

³⁵ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

³⁶ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

πρόσβαση σε πληροφορίες, τη δημόσια συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998³⁸ (στο εξής: σύμβαση του Aarhus), και της σύμβασης του Espoo για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο (στο εξής: σύμβαση του Espoo) θα πρέπει να εξασφαλίζει την εναρμόνιση των βασικών αρχών για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και το κλίμα, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο. Η Επιτροπή έχει εκδώσει καθοδήγηση για να στηρίξει τα κράτη μέλη κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις ενεργειακές υποδομές και για να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος³⁹. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν τις εκτιμήσεις που διενεργούν για έργα κοινού ενδιαφέροντος και, όπου είναι δυνατόν, να προβλέπουν κοινές εκτιμήσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και μεθόδους δημιουργίας διοικητικών ικανοτήτων στις διαδικασίες αδειοδότησης.

- (36) Είναι σημαντικό να επιτευχθεί εξορθολογισμός και βελτίωση της διαδικασίας αδειοδότησης, με παράλληλο σεβασμό, στον μέγιστο δυνατό βαθμό και προκειμένου να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η αρχή της επικουρικότητας, των εθνικών αρμοδιοτήτων και διαδικασιών για την κατασκευή νέων υποδομών. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών, η απλούστευση της αδειοδότησης θα πρέπει να ορίζει σαφή προθεσμία για την απόφαση των αντίστοιχων αρχών σχετικά με την κατασκευή του έργου. Η προθεσμία αυτή θα πρέπει να παρακινεί τον αποτελεσματικότερο ορισμό και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των διαδικασιών και, σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να επιτρέπει συμβιβασμούς ως προς τα υψηλά πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία και δημόσιας συμμετοχής. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει μέγιστες προθεσμίες, αλλά τα κράτη μέλη μπορούν να επιδιώξουν να επιτύχουν βραχύτερες προθεσμίες, όπου είναι εφικτό και, ειδικότερα, όσον αφορά έργα όπως τα ευφυή δίκτυα, για τα οποία μπορεί να μην απαιτούνται περίπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης όπως συμβαίνει στην περίπτωση των υποδομών μεταφοράς. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών.
- (37) Τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν στις εμπεριστατωμένες αποφάσεις, όταν είναι σκόπιμο, αποφάσεις που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με μεμονωμένους ιδιοκτήτες γης για τη χορήγηση πρόσβασης, την παραχώρηση κυριότητας ή δικαιώματος χρήσης ακινήτου, χωροταξικού σχεδιασμού που καθορίζει τη γενική χρήση γης μιας καθορισμένης περιοχής, συμπεριλαμβανομένων άλλων εξελίξεων όπως αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρόμων, κτηρίων και περιοχών προστασίας της φύσης, ο οποίος δεν υλοποιείται για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου, και τη χορήγηση αδειών λειτουργίας. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να περιλαμβάνει συναφείς υποδομές, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την κατασκευή ή τη λειτουργία του έργου. Ο παρών κανονισμός, και ιδιαίτερα οι διατάξεις περί αδειοδότησης, δημόσιας

³⁷ Οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

³⁸ ΕΕ L 124 της 17.5.2005, σ. 4.

³⁹ Έγγραφο καθοδήγησης «Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure “Projects of Common Interest” (PCIs)», https://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf.

συμμετοχής και υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του διεθνούς δικαίου και του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, και των διατάξεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής και θαλάσσιας πολιτικής και, ειδικότερα, της οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰.

- (38) Το κόστος για την υλοποίηση, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει κατά κανόνα να καλύπτεται από τους χρήστες των υποδομών. Έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, όταν από την αξιολόγηση της ζήτησης της αγοράς ή των αναμενόμενων επιπτώσεων στα τέλη προκύπτει ότι το κόστος δεν αναμένεται να καλυφθεί από τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες της υποδομής.
- (39) Η συζήτηση σχετικά με τον κατάλληλο επιμερισμό του κόστους θα πρέπει να βασιστεί στην ανάλυση του κόστους και των ωφελειών ενός έργου υποδομών η οποία διενεργείται βάσει εναρμονισμένης μεθοδολογίας για ανάλυση σε επίπεδο ενεργειακού συστήματος, με τη χρήση του ίδιου σεναρίου που χρησιμοποιήθηκε κατά τον χρόνο ένταξης του έργου στον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος, στο πλαίσιο των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων που εκπονούνται από το Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 και επανεξετάζονται από τον Οργανισμό. Η εν λόγω ανάλυση μπορεί να λαμβάνει υπόψη δείκτες και αντίστοιχες τιμές αναφοράς για τη σύγκριση των επενδυτικών δαπανών ανά μονάδα.
- (40) Σε μια ολοένα και πιο ολοκληρωμένη εσωτερική ενεργειακή αγορά, απαιτούνται σαφείς και διαφανείς κανόνες για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους για την επιτάχυνση των επενδύσεων στις διασυνοριακές υποδομές. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, ενώ παράλληλα ελαχιστοποιείται η ανάγκη χρηματοδοτικής ενίσχυσης. Κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να επιμερίζουν τις επενδυτικές δαπάνες σε διασυνοριακό επίπεδο στο σύνολό τους και να τις συμπεριλαμβάνουν στα εθνικά τιμολόγια και, στη συνέχεια, να προσδιορίζουν αν ο αντίκτυπός τους στα εθνικά τιμολόγια θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει δυσανάλογη επιβάρυνση για τους καταναλωτές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποφεύγουν τους κινδύνους διπλής στήριξης για έργα, συνυπολογίζοντας τις τρέχουσες ή εκτιμώμενες επιβαρύνσεις και έσοδα. Οι εν λόγω επιβαρύνσεις και τα εν λόγω έσοδα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον αφορούν τα έργα και έχουν σχεδιαστεί για την κάλυψη των σχετικών δαπανών.
- (41) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, τα τιμολόγια πρόσβασης σε δίκτυα παρέχουν τα κατάλληλα επενδυτικά κίνητρα. Ωστόσο, διάφοροι τύποι έργων κοινού ενδιαφέροντος είναι πιθανόν να επιφέρουν εξωτερικές επιδράσεις που πιθανόν να μην αποτυπώνονται και να μην ανακτώνται πλήρως μέσω του γενικού συστήματος τιμολογίων. Κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίσουν ένα σταθερό και προβλέψιμο ρυθμιστικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο με κίνητρα για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων κινήτρων, τα οποία αναλογούν στον ειδικό βαθμό επικινδυνότητας του έργου. Αυτό θα πρέπει να εφαρμόζεται ειδικότερα σε διασυνοριακά έργα, σε καινοτόμες τεχνολογίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχουν δυνατότητα

⁴⁰

Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135).

ενσωμάτωσης, σε μεγάλη κλίμακα, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κατανεμημένων ενεργειακών πόρων ή της απόκρισης της ζήτησης σε διασυνδεδεμένα δίκτυα, και σε έργα ενεργειακής τεχνολογίας και ψηφιοποίησης τα οποία είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους σε σύγκριση με παρεμφερή έργα που υλοποιούνται εντός ενός κράτους μέλους ή να έχουν προοπτικές για μεγαλύτερα οφέλη για την Ένωση. Επίσης, τα έργα με υψηλές λειτουργικές δαπάνες θα πρέπει να έχουν και αυτά πρόσβαση σε κατάλληλα κίνητρα για επενδύσεις. Ειδικότερα, τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας που έχουν διπλή λειτουργία, όντας γραμμές διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας και συνδέοντας έργα υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους από ό,τι συγκρίσιμα χερσαία έργα υποδομών, λόγω της εγγενούς σύνδεσής τους με πάγια στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνεπάγεται ρυθμιστικούς κινδύνους, χρηματοδοτικούς κινδύνους, όπως την ανάγκη για συμμετοχικές επενδύσεις, κινδύνους της αγοράς και κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση νέων καινοτόμων τεχνολογιών.

- (42) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στην αδειοδότηση έργων κοινού ενδιαφέροντος, τη δημόσια συμμετοχή σε αυτά και τη ρυθμιστική μεταχείρισή τους. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή των ίδιων ή παρεμφερών κανόνων σε άλλα έργα που δεν έχουν το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος με βάση το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Όσον αφορά τα ρυθμιστικά κίνητρα, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή των ίδιων ή παρεμφερών κανόνων σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- (43) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν δίνουν τη μέγιστη δυνατή εθνική σημασία σε έργα ενεργειακών υποδομών, όσον αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να δώσουν τέτοια μεγάλη σημασία σε εθνικό επίπεδο, ειδικότερα αξιολογώντας αν αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα μια ταχύτερη διαδικασία αδειοδότησης.
- (44) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν διαθέτουν ταχείες ή επείγουσες δικαστικές διαδικασίες οι οποίες να εφαρμόζονται σε έργα ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης τέτοιων διαδικασιών, ειδικότερα αξιολογώντας αν αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την ταχύτερη υλοποίηση των εν λόγω έργων.
- (45) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε την προστιθέμενη αξία της μόχλευσης ιδιωτικής χρηματοδότησης μέσω σημαντικής χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση, η οποία θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση έργων ευρωπαϊκής σημασίας. Υπό το πρίσμα της οικονομικής και χρηματοοικονομικής κατάστασης και των δημοσιονομικών περιορισμών, θα πρέπει να συνεχιστεί η στοχοθετημένη στήριξη μέσω επιχορηγήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για την προσέλκυση νέων επενδυτών στους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών, διατηρώντας παράλληλα τη συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σε ελάχιστο επίπεδο.
- (46) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για μελέτες και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, για εργασίες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ)... [σχετικά με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»] όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2018)438] υπό τη μορφή επιχορηγήσεων ή καινοτόμων χρηματοοικονομικών μέσων, ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα παροχής προσαρμοσμένης στήριξης σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που δεν είναι βιώσιμα με βάση το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο και τις συνθήκες της αγοράς. Έχει σημασία να αποφεύγεται κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού, ιδίως μεταξύ έργων που συμβάλλουν στην υλοποίηση του ίδιου διαδρόμου προτεραιότητας της Ένωσης. Η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να διασφαλίζει τις απαραίτητες

συνέργειες με τα διαρθρωτικά ταμεία, για τη χρηματοδότηση ευφών δικτύων διανομής ενέργειας, και με τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής⁴¹. Στα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να εφαρμόζεται μια λογική τριών σταδίων. Πρώτον, προτεραιότητα στις επενδύσεις έχει η αγορά. Δεύτερον, αν δεν πραγματοποιούνται από την αγορά επενδύσεις, θα πρέπει να διερευνώνται ρυθμιστικές λύσεις, να προσαρμόζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο, εφόσον είναι απαραίτητο, και να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του. Τρίτον, όταν τα δύο πρώτα στάδια δεν επαρκούν για να υλοποιηθούν οι απαιτούμενες επενδύσεις σε έργα κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση σε περιπτώσεις στις οποίες το έργο κοινού ενδιαφέροντος πληροί τα εφαρμοστέα κριτήρια επιλεξιμότητας. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος μπορούν επίσης να είναι επιλέξιμα δυνάμει του προγράμματος InvestEU, το οποίο είναι συμπληρωματικό της χρηματοδότησης μέσω επιχορηγήσεων.

- (47) Επιχορηγήσεις για εργασίες που συνδέονται με έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι διαθέσιμες μόνο για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο έδαφος της Ένωσης και μόνο σε περίπτωση που τουλάχιστον δύο κράτη μέλη συνεισφέρουν οικονομικά, κατά τρόπο σημαντικό, στις επενδυτικές δαπάνες του έργου ενόψει των οφελών του.
- (48) Επομένως, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942⁴² και (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴³ και οι οδηγίες 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (49) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (50) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η σύνθεση των διαδρόμων και των θεματικών πεδίων προτεραιότητας αντικατοπτρίζει με τον βέλτιστο τρόπο την ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών και ότι ο αριθμός των υποψήφιων έργων σε κάθε ομάδα παραμένει κατάλληλος και εύλογος, ώστε να είναι δυνατή μια ολοκληρωμένη ενδεδειγμένη αξιολόγηση, και για να διασφαλιστεί ότι ο ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος περιορίζεται σε έργα που συμβάλλουν τα μέγιστα στην υλοποίηση των διαδρόμων και των θεματικών πεδίων προτεραιότητας των στρατηγικών ενεργειακών υποδομών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

— για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού μέσω της επανεξέτασης του πεδίου εφαρμογής και της σύνθεσης των διαδρόμων και των θεματικών πεδίων προτεραιότητας, καθώς και της θέσπισης νέων καταλόγων διαδρόμων και θεματικών πεδίων προτεραιότητας·

— για την τροποποίηση των παραρτημάτων του παρόντος κανονισμού, ώστε να θεσπιστεί και να επανεξετάζεται ο ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος, με σεβασμό παράλληλα του δικαιωμάτων των κρατών μελών και τρίτων χωρών να εγκρίνουν έργα κοινού ενδιαφέροντος ή έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που αφορούν την επικράτειά τους.

⁴¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής, της 15ης Σεπτεμβρίου 2020, για τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 303 της 17.9.2020, σ. 1).

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22).

⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, δεδομένου του αριθμού των έργων που έχουν συμπεριληφθεί σε ενωσιακούς καταλόγους έως τώρα, ο συνολικός αριθμός έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να παραμείνει διαχειρίσιμος και, επομένως, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει σημαντικά τα 220. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και ορθή διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Όταν το θεωρούν αναγκαίο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να στέλνουν το καθένα εμπειρογνώμονες στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνώμωνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στις οποίες είναι προσκεκλημένοι οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Οι συζητήσεις στις περιφερειακές ομάδες είναι καθοριστικής σημασίας για την έκδοση, από την Επιτροπή, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θεσπίζουν τους καταλόγους των έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επομένως, είναι σκόπιμο, στον βαθμό που είναι εφικτό και συμβατό με το πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να ενημερώνονται και να αποστέλλουν, ενδεχομένως, εμπειρογνώμονες στις συνεδριάσεις των περιφερειακών ομάδων σύμφωνα με τη διοργανωτική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου του 2016⁴⁴.

- (51) Προκειμένου να διασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι για την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις διασυνοριακές διαδικασίες επιμερισμού του κόστους και να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να αξιολογήσουν τα οφέλη και το κόστος των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας των σχετικών θαλάσσιων λεκανών, με βάση επίσης τις ρυθμίσεις της αγοράς και τις χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις για τις εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως τη στήριξη που έχει ήδη χορηγηθεί, και να διενεργήσουν προκαταρκτική ανάλυση επιμερισμού του κόστους σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁵. Η συμβουλευτική διαδικασία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την έκδοση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων.
- (52) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και ιδιαίτερα η ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων και η σύνδεση με αυτά, είναι αδύνατο να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προσδιορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.

⁴⁴ ΕΕ L 123 της 12.05.2016, σ. 1. Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

⁴⁵ ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι (στο εξής: διάδρομοι και πεδία προτεραιότητας των ενεργειακών υποδομών), που συμβάλλουν στην επίτευξη των επιδιώξεων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

2. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός:

α) προβλέπει τον προσδιορισμό των απαραίτητων έργων κοινού ενδιαφέροντος για την υλοποίηση των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας, τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών ηλεκτρισμού, ευφυνών δικτύων αερίου, υδρογόνου, ηλεκτρολυτικών κυψελών και διοξειδίου του άνθρακα που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ (στο εξής: κατηγορίες ενεργειακών υποδομών)·

β) διευκολύνει την έγκαιρη υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος με τον εξορθολογισμό, τον στενότερο συντονισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και με την αύξηση της δημόσιας συμμετοχής·

γ) προβλέπει κανόνες και καθοδήγηση για τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους και κίνητρα σχετικά με τον κίνδυνο όσον αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος·

δ) καθορίζει τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των έργων κοινού ενδιαφέροντος για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.

ε) προβλέπει τον προσδιορισμό έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, επιπλέον των ορισμών των οδηγιών 2009/73/EK, (ΕΕ) 2018/2001⁴⁶ και (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ενεργειακή υποδομή»: κάθε υλικός εξοπλισμός ή μέσο που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών, το οποίο βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης ή συνδέει την Ένωση με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες·
- 2) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: η τελική απόφαση ή το τελικό σύνολο αποφάσεων που λαμβάνει αρμόδια αρχή ή αρχές κράτους μέλους, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα δικαστήρια, που καθορίζει τη χορήγηση ή μη έγκρισης σε φορέα υλοποίησης έργου για την κατασκευή των ενεργειακών υποδομών για την υλοποίηση έργου κοινού ενδιαφέροντος μέσω

⁴⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

της δυνατότητας έναρξης, ή προκήρυξης και έναρξης, των απαραίτητων κατασκευαστικών εργασιών («κατάσταση ετοιμότητας για κατασκευή»), με την επιφύλαξη οιασδήποτε απόφασης λαμβάνεται στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας προσφυγής·

- 3) «έργο»: οιοσδήποτε αριθμός γραμμών, αγωγών, μέσων, εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών·
- 4) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι που περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 3·
- 5) «έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος»: έργο που προωθείται από την Ένωση σε συνεργασία με τρίτες χώρες·
- 6) «σημείο συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές»: η περιορισμένη φυσική ροή σε ένα σύστημα ενέργειας λόγω ανεπαρκούς ικανότητας μεταφοράς, όπου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η απουσία υποδομής·
- 7) «φορέας υλοποίησης έργου»: ένα από τα κατωτέρω:
 - α) διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ), διαχειριστής συστήματος διανομής, άλλος φορέας εκμετάλλευσης ή επενδυτής που δραστηριοποιείται στο πλαίσιο της υλοποίησης έργου κοινού ενδιαφέροντος· ή
 - β) στην περίπτωση διαφόρων ΔΣΜ, διαχειριστών συστημάτων διανομής ή άλλων φορέων εκμετάλλευσης, επενδυτών ή οιασδήποτε ομάδας φορέων, οντότητα με νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, η οποία έχει καθοριστεί μέσω συμβατικής διευθέτησης μεταξύ αυτών και έχει την ικανότητα να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκ μέρους των μερών της συμβατικής διευθέτησης·
- 8) «ευφύες δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας»: δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου μπορεί να παρακολουθεί ψηφιακά τις ενέργειες των χρηστών που είναι συνδεδεμένοι με αυτό, και τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την επικοινωνία με σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, καταναλωτές και/ή παραγωγούς-καταναλωτές, με στόχο τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με βιώσιμο, οικονομικά αποδοτικό και ασφαλή τρόπο·
- 9) «ευφύες δίκτυο αερίου»: δίκτυο αερίου που χρησιμοποιεί καινοτόμες ψηφιακές λύσεις για την ενσωμάτωση, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, πληθώρας πηγών ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σύμφωνα με τις ανάγκες των καταναλωτών και τις απαιτήσεις ποιότητας αερίου, για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της σχετικής κατανάλωσης αερίου, την επίτευξη αυξημένου μεριδίου των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και τη δημιουργία συνδέσεων με άλλους φορείς ενέργειας και τομείς·
- 10) «ενδιαφερόμενες αρχές»: οι αρχές οι οποίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είναι αρμόδιες να εκδίδουν διάφορες άδειες και εγκρίσεις σχετικά με τον σχεδιασμό, τη μελέτη και την κατασκευή ακίνητων πάγιων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων ενεργειακών υποδομών·
- 11) «εργασίες»: η αγορά, η προμήθεια και η εφαρμογή συνιστωσών, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η εκτέλεση δραστηριοτήτων ανάπτυξης, κατασκευής και εγκατάστασης που σχετίζονται με ένα έργο, η αποδοχή των εγκαταστάσεων και η έναρξη λειτουργίας ενός έργου·

- 12) «μελέτες»: οι δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία της υλοποίησης έργου, όπως οι προμελέτες, οι μελέτες σκοπιμότητας, αξιολόγησης και επικύρωσης, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, καθώς και κάθε άλλο μέτρο τεχνικής υποστήριξης, όπου συγκαταλέγονται δράσεις προγενέστερες των εργασιών για τον καθορισμό και την ανάπτυξη του έργου και η λήψη απόφασης σχετικά με τη χρηματοδότησή του, όπως η αποτύπωση των σχετικών τοποθεσιών και η προετοιμασία της δέσμης χρηματοδότησης·
- 13) «εθνική ρυθμιστική αρχή»: η οριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/73/EK ή με το άρθρο 57 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- 14) «θέση σε λειτουργία»: η διαδικασία με την οποία τίθεται σε λειτουργία ένα έργο, μετά την αποπεράτωσή του·
- 15) «σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές»: οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές στα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο·
- 16) «προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»: διαδικασία που κατοχυρώνει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής διασφαλίζεται με την αξιολόγηση της τρωτότητας και του κινδύνου που επιφέρει η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Άρθρο 3

Ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος

1. Συστήνονται περιφερειακές ομάδες (στο εξής: ομάδες) όπως ορίζεται στο τμήμα 1 του παραρτήματος III. Η υπαγωγή στην κάθε ομάδα βασίζεται σε κάθε διάδρομο και πεδίο προτεραιότητας και την αντίστοιχη γεωγραφική κάλυψή τους κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα I. Οι εξουσίες λήψης αποφάσεων στις ομάδες περιορίζονται στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή που, για τον σκοπό αυτόν, ορίζονται ως όργανο λήψης αποφάσεων των ομάδων.

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 προς συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τη σύνθεση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας.

2. Κάθε ομάδα εγκρίνει τον κανονισμό της, τηρουμένων των διατάξεων του παραρτήματος III.

3. Το όργανο λήψης αποφάσεων κάθε ομάδας εγκρίνει περιφερειακό κατάλογο προτεινόμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο τμήμα 2 του παραρτήματος III, τη συμβολή του κάθε έργου στην υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών, και το κατά πόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4.

Όταν μια ομάδα καταρτίζει τον περιφερειακό της κατάλογο:

α) για κάθε επιμέρους πρόταση έργου κοινού ενδιαφέροντος απαιτείται έγκριση από τα κράτη μέλη την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο· εάν ένα κράτος αποφασίσει να μη χορηγήσει την έγκρισή του, προβάλλει λόγους δεόντως αιτιολογημένους για την απόφασή του αυτή στην οικεία ομάδα·

β) λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές της Επιτροπής που έχουν ως στόχο να είναι διαχειρίσιμος ο συνολικός αριθμός έργων κοινού ενδιαφέροντος.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 20 του παρόντος κανονισμού, για την τροποποίηση των παραρτημάτων του παρόντος κανονισμού, με σκοπό την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος (στο εξής: ενωσιακός κατάλογος), με την επιφύλαξη του άρθρου 172 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά την άσκηση της εξουσίας της η Επιτροπή διασφαλίζει ότι ο ενωσιακός κατάλογος καταρτίζεται ανά διετία, με βάση τους περιφερειακούς καταλόγους που εγκρίνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων των ομάδων, όπως ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 1 σημείο 2, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Ο πρώτος ενωσιακός κατάλογος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα εγκριθεί το αργότερο έως τις 30 Νοεμβρίου 2023.

5. Κατά την έγκριση του ενωσιακού καταλόγου με βάση τους περιφερειακούς καταλόγους, η Επιτροπή:

α) διασφαλίζει ότι περιλαμβάνονται μόνο τα έργα που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4·

β) διασφαλίζει τη διασυνοριακή συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: Οργανισμός) όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 12·

γ) λαμβάνει υπόψη τις γνωμοδοτήσεις κρατών μελών, όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 9·

δ) έχει ως στόχο ο συνολικός αριθμός έργων κοινού ενδιαφέροντος του ενωσιακού καταλόγου να είναι διαχειρίσιμος.

6. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε), αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των σχετικών σχεδίων περιφερειακών επενδυτικών σχεδίων δυνάμει του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 και των σχετικών εθνικών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων δυνάμει του άρθρου 51 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και του άρθρου 22 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, καθώς και άλλων σχετικών εθνικών σχεδίων υποδομών, κατά περίπτωση. Σε καθένα από αυτά τα σχέδια δίδεται η μεγαλύτερη δυνατή προτεραιότητα στα έργα. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 4

Κριτήρια για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και για τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος πληρούν τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

α) το έργο είναι απαραίτητο για τουλάχιστον έναν από τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών·

β) τα συνολικά δυνητικά οφέλη του έργου, όπως προκύπτουν από αξιολόγηση που πραγματοποιείται με βάση τα αντίστοιχα ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, υπερτερούν του κόστους του, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο· και

γ) το έργο πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

- i) αφορά τουλάχιστον δύο κράτη μέλη διασχίζοντας απευθείας τα σύνορα δύο ή περισσότερων κρατών μελών·
- ii) βρίσκεται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 1.

2. Τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος πληρούν τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

- α) το έργο συμβάλλει σημαντικά στους στόχους απανθρακοποίησης της Ένωσης και της τρίτης χώρας, καθώς και στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο και της μεταφοράς της παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης· και
- β) τα συνολικά δυνητικά οφέλη του έργου, όπως προκύπτουν από αξιολόγηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα αντίστοιχα ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, υπερτερούν του κόστους του, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο· και
- γ) το έργο βρίσκεται στην επικράτεια τουλάχιστον ενός κράτους μέλους και στην επικράτεια τουλάχιστον μίας τρίτης χώρας και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 2·
- δ) όσον αφορά το μέρος που βρίσκεται στην επικράτεια της Ένωσης, το έργο συνάδει με τις οδηγίες 2009/73/EK και (ΕΕ) 2019/944 σε περίπτωση που εμπίπτει στις κατηγορίες υποδομών που περιγράφονται στο παράρτημα II σημεία 1 και 3·
- ε) η εμπλεκόμενη τρίτη χώρα ή χώρες έχουν υψηλό επίπεδο ρυθμιστικής ευθυγράμμισης ή σύγκλισης για τη στήριξη των συνολικών στόχων πολιτικής της Ένωσης και, ειδικότερα, για τη διασφάλιση:
 - i) μιας εύρυθμης εσωτερικής αγοράς ενέργειας·
 - ii) της ασφάλειας του εφοδιασμού με βάση τη συνεργασία και την αλληλεγγύη·
 - iii) ενός ενεργειακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της μεταφοράς και της διανομής, το οποίο βρίσκεται σε πορεία απανθρακοποίησης σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης· και, ειδικότερα, το οποίο αποφεύγει τη διαρροή άνθρακα·
- στ) η εμπλεκόμενη τρίτη χώρα ή χώρες υποστηρίζουν το καθεστώς προτεραιότητας του έργου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7, και δεσμεύονται να τηρήσουν ένα παρεμφερές χρονοδιάγραμμα ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλα μέτρα πολιτικής και ρυθμιστικής στήριξης όπως αυτά που ισχύουν για έργα κοινού ενδιαφέροντος στην Ένωση.

3. Για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενεργειακών υποδομών ισχύουν τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

- α) για τα έργα μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα μέσω της ενσωμάτωσης της ανανεώσιμης ενέργειας στο δίκτυο και της μεταφοράς της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε

σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης, και σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων, μέσω της άρσης της απομόνωσης τουλάχιστον ενός κράτους μέλους και της μείωσης των σημείων συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές· διαλειτουργικότητα και ευελιξία των συστημάτων·

ii) ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας των συστημάτων, της κυβερνοασφάλειας, κατάλληλων συνδέσεων και της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων·

β) για τα έργα ευφύων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1 στοιχείο δ), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της ενσωμάτωσης στο δίκτυο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και σε τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικότητας και της διαλειτουργικότητας της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην καθημερινή λειτουργία των δικτύων, της αποφυγής της συμφόρησης, καθώς και της ενσωμάτωσης και συμμετοχής των χρηστών των δικτύων·

ii) ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των συστημάτων και της χρήσης διασυνδέσεων·

iii) ασφάλεια δικτύων, ευελιξία και ποιότητα του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης εφαρμογής καινοτομίας στην εξισορρόπηση, της κυβερνοασφάλειας, της παρακολούθησης, του ελέγχου των συστημάτων και της διόρθωσης σφαλμάτων·

γ) για τα έργα μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 5, το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) αποφυγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με παράλληλη κατοχύρωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού·

ii) αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας της μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα·

iii) αποδοτική χρήση των πόρων με τη σύνδεση πολλαπλών πηγών διοξειδίου του άνθρακα και χώρων αποθήκευσης μέσω κοινών υποδομών και με την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και των σχετικών κινδύνων·

δ) για τα έργα υδρογόνου που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 3, το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη βελτίωση της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου και τη στήριξη της παραγωγής μεταβλητών μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της παροχής ευελιξίας και/ή λύσεων αποθήκευσης. Επιπροσθέτως, το έργο αναμένεται να ανταποκρίνεται σε σημαντικό βαθμό τουλάχιστον σε ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της σύνδεσης υφιστάμενων ή αναδυόμενων δικτύων υδρογόνου των κρατών μελών ή, άλλως, μέσω της συμβολής στη δημιουργία ενός διενωσιακού δικτύου μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου και μέσω της διασφάλισης της διαλειτουργικότητας των συνδεδεμένων συστημάτων·

ii) ασφάλεια του εφοδιασμού και ευελιξία, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων συνδέσεων και της διευκόλυνσης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων·

iii) ανταγωνισμός, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής πρόσβασης σε πολλαπλές πηγές εφοδιασμού και χρήστες δικτύων με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις·

ε) για τα έργα ηλεκτρολυτικών κυψελών που εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 4, το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενίσχυσης της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου·

ii) ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της συμβολής στην ασφαλή, αποδοτική και αξιόπιστη λειτουργία των συστημάτων και μέσω της παροχής λύσεων αποθήκευσης και/ή ευελιξίας, όπως υπηρεσιών ανταπόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και εξισορρόπησης·

iii) διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του τομέα των ευφών ενεργειακών δικτύων μέσω της σύνδεσης διαφόρων φορέων ενέργειας και τομέων·

στ) για τα έργα ευφών δικτύων αερίου που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 2, το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της παροχής δυνατότητας ενσωμάτωσης, και της διευκόλυνσης της ενσωμάτωσης, ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως του βιομεθανίου ή του ανανεώσιμου υδρογόνου, στα δίκτυα διανομής και μεταφοράς αερίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπροσθέτως, το έργο αναμένεται να ανταποκρίνεται σε σημαντικό βαθμό τουλάχιστον σε ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) ασφάλεια δικτύων και ποιότητα του εφοδιασμού μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας και της διαλειτουργικότητας της μεταφοράς και διανομής αερίου στην καθημερινή λειτουργία του δικτύου, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εγείρει η έγχυση αερίων διαφορετικών ποιοτήτων μέσω της εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών και κυβερνοασφάλειας·

ii) λειτουργία της αγοράς και υπηρεσίες προς τον καταναλωτή·

iii) διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του τομέα των ευφών ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων προς άλλους φορείς ενέργειας και τομείς και της παροχής δυνατότητας απόκρισης της ζήτησης.

4. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημεία 1 έως 4, η συμβολή στην εκπλήρωση των κριτηρίων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αξιολογείται σύμφωνα με τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV σημεία 3 έως 7.

5. Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση όλων των έργων που θα μπορούσαν να επιλεγούν ως έργα κοινού ενδιαφέροντος και να συμπεριληφθούν σε περιφερειακό κατάλογο, κάθε ομάδα αξιολογεί τη συμβολή του έργου στην υλοποίηση διαδρόμου ή πεδίου της ίδιας προτεραιότητας με διαφανή και αντικειμενικό τρόπο. Κάθε ομάδα καθορίζει τη μέθοδο αξιολόγησης που θα χρησιμοποιήσει με βάση τη σωρευτική συμβολή στην εκπλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Η εν λόγω αξιολόγηση έχει ως αποτέλεσμα μια ιεράρχηση των έργων για εσωτερική χρήση από την ομάδα. Ούτε

ο περιφερειακός κατάλογος ούτε ο ενωσιακός κατάλογος περιλαμβάνουν ιεράρχηση και η ιεράρχηση δεν χρησιμοποιείται για σκοπό άλλον από αυτούς του παραρτήματος III τμήμα 2 σημείο 14.

Κατά την αξιολόγηση των έργων, λαμβάνεται δεόντως υπόψη από κάθε ομάδα:

- α) ο επείγων χαρακτήρας κάθε προτεινόμενου έργου για την υλοποίηση των επιδιώξεων της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης που αφορούν την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού·
- β) η συμπληρωματικότητά του ως προς άλλα προτεινόμενα έργα·
- γ) για προτεινόμενα έργα τα οποία είναι, επί του παρόντος, έργα κοινού ενδιαφέροντος, η πρόοδος στην υλοποίηση του έργου και η συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και διαφάνειας.

Όσον αφορά τα έργα ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και ευφών δικτύων αερίου που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1 στοιχείο δ) και σημείο 2, πραγματοποιείται ιεράρχηση για εκείνα τα έργα που επηρεάζουν τα δύο ίδια κράτη μέλη και λαμβάνεται δεόντως υπόψη και ο αριθμός των χρηστών που αφορά το έργο, η ετήσια κατανάλωση ενέργειας και το ποσοστό παραγωγής από πόρους χωρίς δυνατότητα μεταφοράς στην περιοχή που καλύπτουν οι εν λόγω χρήστες.

Άρθρο 5

Υλοποίηση και παρακολούθηση

1. Οι φορείς υλοποίησης έργων εκπονούν πρόγραμμα υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος το οποίο περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για:

- α) τις μελέτες σκοπιμότητας και σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την αρχή της μη σημαντικής επιβάρυνσης («εφόσον δεν βλάπτουν σοβαρά»).
- β) την έγκριση από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή από οιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή·
- γ) την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία· και
- δ) το διάγραμμα αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 5 στοιχείο β).

2. Οι ΔΣΜ, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και άλλοι φορείς εκμετάλλευσης συνεργάζονται μεταξύ τους για να διευκολύνουν την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος στην περιοχή τους.

3. Ο Οργανισμός και οι εμπλεκόμενες ομάδες παρακολουθούν τη σημειωθείσα πρόοδο σχετικά με την υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος και, εάν είναι απαραίτητο, διατυπώνουν συστάσεις για να διευκολύνουν την υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος. Οι ομάδες δύνανται να ζητούν την παροχή περαιτέρω πληροφοριών σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6, να συγκαλούν συνεδριάσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη και να καλούν την Επιτροπή να επαληθεύει τις επιτόπου παρεχόμενες πληροφορίες.

4. Έως τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους μετά το έτος ένταξης ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος στον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με το άρθρο 3, οι φορείς υλοποίησης έργων υποβάλλουν ετήσια έκθεση για κάθε έργο που εμπίπτει στις κατηγορίες που καθορίζονται στο παράρτημα II σημεία 1 έως 4 προς την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 8.

Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται λεπτομέρειες σχετικά με:

- α) την πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία του έργου, ιδίως ως προς τις διαδικασίες αδειοδότησης και διαβούλευσης, καθώς και τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία, με βάση την αρχή ότι το έργο «δεν προξενεί σημαντική

επιβάρυνση» στο περιβάλλον, και με τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που έχουν ληφθεί·

β) κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης, τους λόγους των καθυστερήσεων και τυχόν άλλες δυσκολίες·

γ) κατά περίπτωση, αναθεωρημένο σχέδιο για να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις.

5. Έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 8 υποβάλλουν στον Οργανισμό και στην αντίστοιχη ομάδα την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, συνοδευόμενη από πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την αντίστοιχη επικράτειά τους, σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και τους λόγους των εν λόγω καθυστερήσεων. Η συνεισφορά των αρμόδιων αρχών στην έκθεση επισημαίνεται σαφώς και η έκθεση καταρτίζεται χωρίς να τροποποιηθεί το κείμενο που συνέταζαν οι φορείς υλοποίησης των έργων.

6. Έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους κατά το οποίο θα πρέπει να εγκριθεί νέος ενωσιακός κατάλογος, ο Οργανισμός υποβάλλει στις ομάδες συγκεντρωτική έκθεση σχετικά με τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που υπόκεινται στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, στην οποία αξιολογείται η πρόοδος που έχει σημειωθεί και διατυπώνονται, κατά περίπτωση, συστάσεις σχετικά με το πώς μπορούν να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις και οι δυσκολίες που έχουν προκύψει. Η εν λόγω συγκεντρωτική έκθεση αξιολογεί επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, τη συνεπή εφαρμογή των ενωσιακών σχεδίων ανάπτυξης δικτύων όσον αφορά τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών.

7. Εάν η θέση σε λειτουργία ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος παρουσιάζει καθυστέρηση σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης για λόγους άλλους εκτός από ανωτέρα βία για την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος ο φορέας υλοποίησης έργου, εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

α) στον βαθμό που είναι εφαρμοστέα τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 7 στοιχεία α), β) ή γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και στο άρθρο 22 παράγραφος 7 στοιχεία α), β) ή γ) της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σύμφωνα τις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν για την υλοποίηση της επένδυσης·

β) εάν τα λαμβανόμενα σύμφωνα με το στοιχείο α) μέτρα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών δεν είναι εφαρμοστέα, ο φορέας υλοποίησης του έργου επιλέγει τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου εν όλω ή εν μέρει. Ο φορέας υλοποίησης του έργου προβαίνει στην ενέργεια αυτή πριν να υπάρξει καθυστέρηση άνω των δύο ετών σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης·

γ) εάν δεν επιλεγεί τρίτο μέρος σύμφωνα με το στοιχείο β), το κράτος μέλος ή, εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη του κράτους μέλους, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να ορίσει, εντός δύο μηνών από τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο β), τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου το οποίο αποδέχεται ο φορέας υλοποίησης του έργου·

δ) όταν η καθυστέρηση σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης υπερβεί τα δύο έτη και δύο μήνες, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας και της πλήρους συνεργασίας των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανοικτή σε οιοδήποτε τρίτο μέρος ικανό να αποτελέσει φορέα υλοποίησης για να κατασκευάσει το έργο βάσει συμπεφωνημένου χρονοδιαγράμματος·

ε) όταν εφαρμόζονται τα στοιχεία γ) ή δ), ο διαχειριστής του συστήματος στην περιοχή του οποίου πραγματοποιείται η επένδυση, παρέχει στους φορείς εκτέλεσης ή τους επενδυτές ή σε

τρίτο όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την υλοποίηση της επένδυσης, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και, γενικά, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνει την πραγματοποίηση της επένδυσης και την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία και συντήρηση του έργου κοινού ενδιαφέροντος.

8. Έργο κοινού ενδιαφέροντος δύναται να διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 παράγραφος 4, εάν η συμπερίληψη του στον κατάλογο αυτόν είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που ήταν καθοριστικός παράγοντας για τη συμπερίληψη του έργου ή εάν το έργο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

9. Τα έργα που δεν περιλαμβάνονται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο χάνουν κάθε δικαίωμα και απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση που σχετίζεται με το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος που απορρέει από τον παρόντα κανονισμό.

Ωστόσο, ένα έργο που δεν περιλαμβάνεται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο αλλά ο φάκελος της αίτησης του οποίου έχει γίνει δεκτός προς εξέταση από την αρμόδια αρχή, διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κεφάλαιο III, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες το έργο δεν περιλαμβάνεται πλέον στον κατάλογο για τους λόγους που ορίζονται στην παράγραφο 8.

10. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της παροχής τυχόν χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση για έργα κοινού ενδιαφέροντος πριν από τη διαγραφή τους από τον κατάλογο.

Άρθρο 6

Ευρωπαίοι συντονιστές

1. Όταν έργο κοινού ενδιαφέροντος αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά την υλοποίησή του, η Επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, δύναται να διορίζει Ευρωπαϊό συντονιστή για διάστημα έως ενός έτους με δυνατότητα ανανέωσης δύο φορές.

2. Ο Ευρωπαίος συντονιστής:

α) προωθεί τα έργα για τα οποία έχει διοριστεί Ευρωπαίος συντονιστής και τον διασυνοριακό διάλογο μεταξύ των φορέων υλοποίησης έργων και όλων των οικείων ενδιαφερόμενων μερών·

β) επικουρεί όλα τα μέρη ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν κατά τη διαβούλευσή τους με τα οικεία ενδιαφερόμενα μέρη και για την παροχή των απαραίτητων αδειών για τα έργα·

γ) κατά περίπτωση, συμβουλεύει τους φορείς υλοποίησης έργου σχετικά με τη χρηματοδότηση του έργου·

δ) διασφαλίζει την παροχή της κατάλληλης στήριξης και στρατηγικής καθοδήγησης από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη για την προετοιμασία και την υλοποίηση των έργων·

ε) υποβάλλει ετησίως και, κατά περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της εντολής του έκθεση στην Επιτροπή για την πρόοδο των έργων και για τυχόν δυσκολίες και εμπόδια που πιθανώς να προκαλέσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των έργων. Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις ενδιαφερόμενες ομάδες.

3. Η επιλογή του Ευρωπαϊού συντονιστή γίνεται με βάση την πείρα του όσον αφορά τα ειδικά καθήκοντα που του ανατίθενται για τα συγκεκριμένα έργα.

4. Η απόφαση διορισμού του Ευρωπαϊού συντονιστή καθορίζει τους όρους αναφοράς, που προσδιορίζουν αναλυτικά τη διάρκεια της εντολής, τα ειδικά καθήκοντα, τις αντίστοιχες προθεσμίες

και τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί. Η προσπάθεια συντονισμού είναι ανάλογη προς την πολυπλοκότητα και τις εκτιμώμενες δαπάνες των έργων.

5. Τα οικεία κράτη μέλη συνεργάζονται πλήρως με τον Ευρωπαϊό συντονιστή κατά την εκτέλεση των αναφερόμενων στις παραγράφους 2 και 4 καθηκόντων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Άρθρο 7

«Καθεστώς προτεραιότητας» για έργα κοινού ενδιαφέροντος

1. Η έγκριση του ενωσιακού καταλόγου κατοχυρώνει, για τους σκοπούς ενδεχόμενων αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, την αναγκαιότητα που χαρακτηρίζει τα έργα αυτά από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής, με την επιφύλαξη της ακριβούς θέσης, της χάραξης ή της τεχνολογίας του έργου.

2. Για τη διασφάλιση της αποδοτικής διοικητικής επεξεργασίας των φακέλων αιτήσεων που αφορούν έργα κοινού ενδιαφέροντος, οι φορείς υλοποίησης έργων και όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω φάκελοι διεκπεραιώνονται όσον το δυνατόν ταχύτερα.

3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, όταν υφίσταται το καθεστώς αυτό στο εθνικό δίκαιο, στα έργα κοινού ενδιαφέροντος αποδίδεται η μεγαλύτερη δυνατή εθνική σημασία και αυτά τυγχάνουν κατάλληλης μεταχείρισης στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης —και, εάν προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο, του χωροταξικού σχεδιασμού—, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπου και όπως προβλέπεται τέτοιου είδους μεταχείριση στο εθνικό δίκαιο που ισχύει για το αντίστοιχο είδος ενεργειακών υποδομών.

4. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, ένδικες διαφορές, προσφυγές και ένδικα μέσα σχετικά με έργα κοινού ενδιαφέροντος ενώπιον εθνικών δικαστηρίων ή τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης ή της διαιτησίας, όταν υφίστανται στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, αντιμετωπίζονται ως επείγουσες, σύμφωνα με τις επείγουσες διαδικασίες που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία.

5. Τα κράτη μέλη αξιολογούν, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την υπάρχουσα καθοδήγηση που έχει εκδώσει η Επιτροπή σχετικά με τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, ποια μέτρα νομοθετικού και μη νομοθετικού χαρακτήρα είναι απαραίτητα για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής τους, και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με το αποτέλεσμα.

6. Έως την [1η Σεπτεμβρίου 2022], τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα που προσδιόρισαν σύμφωνα με την παράγραφο 5.

7. Έως την [1η Ιανουαρίου 2023], τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα νομοθετικού χαρακτήρα που προσδιόρισαν σύμφωνα με την παράγραφο 5. Τα εν λόγω μέτρα τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης.

8. Εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αναφέρονται σε αυτές τις οδηγίες, τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θεωρείται ότι

συμβάλλουν στο δημόσιο συμφέρον από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής, και μπορεί να θεωρηθεί ότι υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος.

Σε περίπτωση που απαιτείται γνωμοδότηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, η Επιτροπή και η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο 9 του παρόντος κανονισμού διασφαλίζουν ότι η απόφαση σχετικά με τους λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ενός έργου λαμβάνεται εντός της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 10 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Το αργότερο έως την [1η Ιανουαρίου 2022], κάθε κράτος μέλος επικαιροποιεί, όταν είναι απαραίτητο, τον διορισμό μίας εθνικής αρμόδιας αρχής, η οποία φέρει την ευθύνη της διευκόλυνσης και του συντονισμού της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος.

2. Η ευθύνη της αρμόδιας αρχής που ορίζεται στην παράγραφο 1 και/ή τα συναφή με αυτή καθήκοντα μπορούν να εκχωρηθούν σε άλλη αρχή ή να εκτελούνται από άλλη αρχή, ανά έργο κοινού ενδιαφέροντος ή ανά συγκεκριμένη κατηγορία έργων κοινού ενδιαφέροντος, υπό τον όρο ότι:

α) η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή για την εν λόγω εκχώρηση και η πληροφορία αυτή δημοσιεύεται είτε από την εθνική αρμόδια αρχή είτε από τον φορέα υλοποίησης του έργου στον ιστότοπο που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7·

β) μόνο μία αρχή είναι αρμόδια ανά έργο κοινού ενδιαφέροντος, και αποτελεί τον μόνο αρμόδιο επαφής για τον φορέα υλοποίησης του έργου στη διαδικασία που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση για ένα δεδομένο έργο κοινού ενδιαφέροντος και συντονίζει την υποβολή όλων των συναφών εγγράφων και πληροφοριών.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να διατηρήσει την ευθύνη του καθορισμού των προθεσμιών, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10.

3. Με την επιφύλαξη των σχετικών απαιτήσεων του διεθνούς και ενωσιακού δικαίου, η αρμόδια αρχή διευκολύνει την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης. Η εμπεριστατωμένη απόφαση αποτελεί την τελική απόδειξη ότι το έργο κοινού ενδιαφέροντος έχει καταστεί έτοιμο προς κατασκευή και δεν υπάρχουν άλλες απαιτήσεις για τυχόν επιπρόσθετες άδειες ή εγκρίσεις σχετικά με αυτό. Η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 και σύμφωνα με ένα από τα ακόλουθα συστήματα:

α) ολοκληρωμέν : η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται από την αρμόδια αρχή
ο σύστημα και είναι η μόνη νομικώς δεσμευτική απόφαση που προκύπτει από την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης. Σε περίπτωση που εμπλέκονται άλλες αρχές στο έργο, μπορούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να γνωμοδοτήσουν συμβάλλοντας στη διαδικασία, και η συμβολή τους λαμβάνεται υπόψη από την αρμόδια αρχή·

β) συντονισμένο : η εμπεριστατωμένη απόφαση περιλαμβάνει πολλαπλές επιμέρους
σύστημα νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις που έχουν εκδώσει διάφορες ενδιαφερόμενες αρχές, τις οποίες συντονίζει η αρμόδια αρχή. Η αρμόδια αρχή μπορεί να καθορίζει ομάδα εργασίας στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές προκειμένου να καταρτίσει διάγραμμα αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 στοιχείο β), και προκειμένου να παρακολουθεί και

να συντονίζει την εφαρμογή του. Η αρμόδια αρχή, στο πλαίσιο διαβούλευσης με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται βάσει του άρθρου 10, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορούν να εκδοθούν οι επιμέρους αποφάσεις. Η αρμόδια αρχή μπορεί να λάβει επιμέρους απόφαση για λογαριασμό άλλης ενδιαφερόμενης εθνικής αρχής, όταν δεν εκδοθεί απόφαση από την εν λόγω αρχή εντός της προθεσμίας και όταν η καθυστέρηση δεν μπορεί να αιτιολογηθεί επαρκώς· ή, στις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο και στον βαθμό που αυτό συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, η αρμόδια αρχή μπορεί να θεωρήσει ότι άλλη ενδιαφερόμενη εθνική αρχή έχει είτε εγκρίνει είτε απορρίψει το έργο, όταν δεν εκδοθεί απόφαση από την εν λόγω αρχή εντός της προθεσμίας. Όταν προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, η αρμόδια αρχή μπορεί να αγνοήσει μια επιμέρους απόφαση άλλης ενδιαφερόμενης εθνικής αρχής, αν θεωρήσει ότι η απόφαση δεν είναι τεκμηριωμένη επαρκώς όσον αφορά τα υποκείμενα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η ενδιαφερόμενη εθνική αρχή· σε αυτή την περίπτωση, η αρμόδια αρχή διασφαλίζει την εκπλήρωση των σχετικών απαιτήσεων δυνάμει του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου και αιτιολογεί δεόντως την απόφασή της·

- γ) συνεργατικό : η εμπεριστατωμένη απόφαση συντονίζεται από την αρμόδια αρχή. Η αρμόδια αρχή, στο πλαίσιο διαβούλευσης με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται βάσει του άρθρου 10, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορούν να εκδοθούν οι επιμέρους αποφάσεις. Εποπτεύει τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων αρχών με τις προθεσμίες.

Η αρμοδιότητα των ενδιαφερόμενων αρχών θα μπορούσε να ενσωματώνεται στην αρμοδιότητα της εθνικής αρμόδιας αρχής που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 ή οι ενδιαφερόμενες αρχές θα μπορούσαν να διατηρούν, σε έναν ορισμένο βαθμό, την ανεξάρτητη αρμοδιότητά τους σύμφωνα με το αντίστοιχο σύστημα αδειοδότησης που έχει επιλεγεί από το κράτος μέλος σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο για τη διευκόλυνση της έκδοσης της εμπεριστατωμένης απόφασης, και να συνεργάζονται, αντίστοιχα, με την εθνική αρμόδια αρχή.

Όταν μια ενδιαφερόμενη αρχή δεν αναμένει ότι θα εκδώσει επιμέρους απόφαση εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η εν λόγω αρχή ενημερώνει την αρμόδια αρχή αμελλητί, αιτιολογώντας δεόντως την καθυστέρηση. Εν συνεχεία, η αρμόδια αρχή καθορίζει νέα προθεσμία εντός της οποίας εκδίδεται η επιμέρους απόφαση, τηρώντας τις συνολικές προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 10.

Αναγνωρίζοντας τις εθνικές ιδιαιτερότητες στις διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των τριών συστημάτων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου με στόχο τη διευκόλυνση και τον συντονισμό των διαδικασιών τους και να προκρίνουν προς εφαρμογή το πλέον αποτελεσματικό σύστημα. Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει το συνεργατικό σύστημα, ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους που το οδήγησαν στην επιλογή αυτή.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν διάφορα συστήματα που ορίζονται στην παράγραφο 3 σε χειρσαία και υπεράκτια έργα κοινού ενδιαφέροντος.

5. Όταν για ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος απαιτούνται αποφάσεις από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποδοτική και αποτελεσματική συνεργασία και τον μεταξύ τους συντονισμό, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την πρόβλεψη κοινών διαδικασιών, ιδιαίτερα για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

6. Έως τις [31 Ιουλίου 2022] και για κάθε ειδική περιφερειακή ομάδα ανά διάδρομο προτεραιότητας υπεράκτιου δικτύου, όπως ορίζεται στο παράρτημα I, οι εθνικές αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη που ανήκουν στην αντίστοιχη ομάδα δημιουργούν από κοινού μοναδικά σημεία επαφής, τις «υπεράκτιες υπηρεσίες μίας στάσης», για τους φορείς υλοποίησης έργων, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ανάγκη συντονισμού μεταξύ της διαδικασίας αδειοδότησης των ενεργειακών υποδομών και της διαδικασίας αδειοδότησης των πάγιων στοιχείων ηλεκτροπαραγωγής. Οι υπεράκτιες υπηρεσίες μίας στάσης ενεργούν ως αποθετήριο των υφιστάμενων μελετών και σχεδίων για τις θαλάσσιες λεκάνες, με στόχο τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης επιμέρους έργων κοινού ενδιαφέροντος, και συντονίζουν την έκδοση των εμπεριστατωμένων αποφάσεων για τα εν λόγω έργα από τις σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές. Κάθε περιφερειακή ομάδα ανά διάδρομο προτεραιότητας υπεράκτιου δικτύου, με τη συνδρομή των εθνικών αρμόδιων αρχών στα κράτη μέλη που ανήκουν στην ομάδα, συστήνει τις υπεράκτιες υπηρεσίες μίας στάσης, ανάλογα με τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και τη γεωγραφία, και προσδιορίζει τη θέση τους, την κατανομή πόρων και συγκεκριμένους κανόνες σχετικά με τη λειτουργία τους.

Άρθρο 9

Διαφάνεια και δημόσια συμμετοχή

1. Έως την [1η Μαΐου 2023], το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, εκδίδει επικαιροποιημένο εγχειρίδιο διαδικασιών αδειοδότησης για έργα κοινού ενδιαφέροντος, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 1. Το εγχειρίδιο δεν αποτελεί νομικώς δεσμευτικό έγγραφο, αλλά μπορεί να παραπέμπει ή να αναφέρεται σε συναφείς νομικές διατάξεις. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές συντονίζουν και εντοπίζουν συνέργειες με γειτονικές χώρες κατά την ανάπτυξη του οικείου εγχειριδίου διαδικασιών.

2. Με την επιφύλαξη της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και τυχόν απαιτήσεων που ισχύουν βάσει των συμβάσεων του Aarhus και του Espoo και του σχετικού δικαίου της Ένωσης, όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδότησης τηρούν τις αρχές περί δημόσιας συμμετοχής που καθορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 3.

3. Με βάση το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α), εντός ενδεικτικής περιόδου τριών μηνών από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης, ο φορέας υλοποίησης του έργου καταρτίζει και υποβάλλει στην αρμόδια αρχή, ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφεται στο εγχειρίδιο της παραγράφου 1 και τις κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος VI, ένα σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή. Εντός τριών μηνών, η αρμόδια αρχή ζητεί τροποποιήσεις ή εγκρίνει το σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή. Στο πλαίσιο αυτό, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη οιαδήποτε μορφή δημόσιας συμμετοχής και διαβούλευσης η οποία έλαβε χώρα πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης, στον βαθμό που η συμμετοχή και η διαβούλευση πληρούσαν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Εφόσον ο φορέας υλοποίησης του έργου σκοπεύει να επιφέρει σημαντικές αλλαγές σε εγκεκριμένο σχέδιο, ενημερώνει την αρμόδια αρχή. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει τροποποιήσεις.

4. Σε περίπτωση στην οποία δεν απαιτείται ήδη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία με βάση ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα, πριν από την υποβολή του τελικού και πλήρους φακέλου της αίτησης στην αρμόδια αρχή με βάση το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α), διενεργείται τουλάχιστον μία δημόσια διαβούλευση από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή, όπου το επιτάσσει το εθνικό δίκαιο, από την αρμόδια αρχή. Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιείται με την επιφύλαξη οιασδήποτε δημόσιας διαβούλευσης διενεργείται μετά την υποβολή της αίτησης για τη συναίνεση ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ. Με τη δημόσια διαβούλευση ενημερώνονται εγκαίρως τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3 στοιχείο α) σχετικά με το έργο και διευκολύνεται ο προσδιορισμός της καταλληλότερης τοποθεσίας ή διαδρομής, μεταξύ άλλων με βάση τα ζητήματα κατάλληλης προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που αφορούν το έργο, και τα σχετικά ζητήματα που θα αφορά ο φάκελος της αίτησης. Η δημόσια διαβούλευση πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 5. Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημοσιεύει στον ιστότοπο που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου έκθεση στην οποία επεξηγείται το πώς ελήφθησαν υπόψη οι γνώμες που εκφράστηκαν στις δημόσιες διαβουλεύσεις μέσω παρουσίας των τροποποιήσεων που έγιναν στην τοποθεσία, τη διαδρομή και τον σχεδιασμό του έργου ή μέσω παρουσίας των λόγων για τους οποίους δεν ελήφθησαν υπόψη οι εν λόγω γνώμες.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου συντάσσει έκθεση που περιλαμβάνει συνοπτικά τα αποτελέσματα των σχετικών με τη δημόσια συμμετοχή δραστηριοτήτων πριν από την υποβολή του φακέλου της αίτησης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που έλαβαν χώρα πριν αρχίσει η διαδικασία αδειοδότησης.

Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή από τον φορέα υλοποίησης του έργου μαζί με τον φάκελο της αίτησης. Η εμπεριστατωμένη απόφαση λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των εκθέσεων.

5. Για διασυνοριακά έργα στα οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται δυνάμει τις παραγράφου 4 σε καθένα από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν χώρα έως δύο μήνες μετά την έναρξη της πρώτης δημόσιας διαβούλευσης.

6. Για τα έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις σε ένα ή περισσότερα γειτονικά κράτη μέλη, οπότε και ισχύουν το άρθρο 7 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και η σύμβαση Espoo, οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται στην αρμόδια αρχή των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών. Η αρμόδια αρχή των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών γνωστοποιεί, στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοποίησης κατά περίπτωση, εάν αυτή ή οιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή επιθυμεί να συμμετάσχει στις εν λόγω διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης.

7. Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημιουργεί και επικαιροποιεί τακτικά έναν ειδικό ιστότοπο για το έργο με σχετικές πληροφορίες για το έργο κοινού ενδιαφέροντος, ο οποίος συνδέεται με τον ιστότοπο της Επιτροπής και την πλατφόρμα διαφάνειας που αναφέρεται στο άρθρο 23 και ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 6. Επιπλέον, διαφυλάσσεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.

Επίσης, οι φορείς υλοποίησης έργων δημοσιεύουν τις σχετικές πληροφορίες με άλλα κατάλληλα μέσα ενημέρωσης, στα οποία έχει ευρεία πρόσβαση το κοινό.

Διάρκεια και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Η διαδικασία αδειοδότησης αποτελείται από δύο διαδικασίες:

α) τη διαδικασία που προηγείται της αίτησης, η οποία καλύπτει την περίοδο μεταξύ της έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης και της αποδοχής του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης από την αρμόδια αρχή, ολοκληρώνεται εντός ενδεικτικής περιόδου δύο ετών.

Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει την εκπόνηση τυχόν περιβαλλοντικών εκθέσεων από τους φορείς υλοποίησης του έργου, όπως είναι απαραίτητο, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων τεκμηρίωσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Για την κατοχύρωση της έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης, οι φορείς υλοποίησης έργων κοινοποιούν εγγράφως το έργο στην αρμόδια αρχή των οικείων κρατών μελών, το οποίο συνοδεύεται από μια σύντομη παρουσίαση του έργου με εύλογο βαθμό ανάλυσης. Το αργότερο τρεις μήνες μετά την παραλαβή της κοινοποίησης, η αρμόδια αρχή την κάνει δεκτή ή, εάν θεωρεί ότι το έργο δεν έχει επαρκή βαθμό ωριμότητας για να περάσει στη διαδικασία αδειοδότησης, την απορρίπτει εγγράφως, μεταξύ άλλων εξ ονόματος άλλων ενδιαφερόμενων αρχών. Σε περίπτωση απόρριψης, η αρμόδια αρχή τεκμηριώνει την απόφασή της, μεταξύ άλλων εξ ονόματος άλλων ενδιαφερόμενων αρχών. Η ημερομηνία υπογραφής της αποδοχής της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης. Όταν εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, η ημερομηνία αποδοχής της τελευταίας κοινοποίησης από την αρμόδια ενδιαφερόμενη αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι η αδειοδότηση επισπεύδεται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο για κάθε κατηγορία έργων κοινού ενδιαφέροντος. Προς τον σκοπό αυτόν, οι αρμόδιες αρχές προσαρμόζουν τις απαιτήσεις τους όσον αφορά την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης και την αποδοχή του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης, ώστε αυτές να είναι κατάλληλες για έργα τα οποία, λόγω της φύσης τους ή της μικρότερης κλίμακας, μπορεί να χρειάζονται λιγότερες εγκρίσεις και άδειες για να φτάσουν στο στάδιο ετοιμότητας προς κατασκευή και, επομένως, να μην χρειάζεται να αξιοποιήσουν τη διαδικασία που προηγείται της αίτησης. Τέτοια έργα μικρότερης κλίμακας μπορεί να περιλαμβάνουν ευφυή δίκτυα αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και ηλεκτρολυτικές κυψέλες.

β) την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία αποδοχής του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης έως την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης, δεν υπερβαίνει το ένα έτος και έξι μήνες. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν συντομότερη προθεσμία, όπου κρίνουν σκόπιμο.

2. Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι η συνολική διάρκεια των δύο διαδικασιών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και έξι μήνες. Ωστόσο, εάν η αρμόδια αρχή εκτιμά ότι δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του ενός ή και των δύο σταδίων της διαδικασίας αδειοδότησης εντός των προθεσμιών της παραγράφου 1, μπορεί να αποφασίσει, πριν από την εκπνοή των προθεσμιών και κατά περίπτωση, να παρατείνει τη μία ή και τις δύο προθεσμίες κατά εννέα μήνες κατ' ανώτατο όριο και για τις δύο διαδικασίες συνολικά.

Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή ενημερώνει την ενδιαφερόμενη ομάδα και της εκθέτει τα μέτρα που έχει λάβει ή πρόκειται να λάβει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης όσο το δυνατόν συντομότερα. Η ομάδα δύναται να ζητήσει από την αρμόδια αρχή τακτική ενημέρωση για την πρόοδο στο εν λόγω θέμα.

3. Οποιοσδήποτε μελέτες έχουν διενεργηθεί και ισχύουν και οποιοσδήποτε άδειες ή εγκρίσεις έχουν εκδοθεί για ένα δεδομένο έργο κοινού ενδιαφέροντος πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές στη διαδικασία αδειοδότησης και δεν απαιτείται να επαναληφθούν.

4. Στα κράτη μέλη στα οποία ο καθορισμός της χάραξης ή της τοποθεσίας που διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου, περιλαμβανομένου του σχεδιασμού των ειδικών διαδρόμων της υποδομής του συγκεκριμένου δικτύου, δεν μπορεί να περιληφθεί στη διαδικασία που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση, η αντίστοιχη απόφαση λαμβάνεται εντός χωριστής περιόδου έξι μηνών, με αφετηρία την ημερομηνία υποβολής των τελικών και πλήρων εγγράφων της αίτησης από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

Στην περίπτωση αυτή, η περίοδος παράτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιορίζεται σε έξι μήνες, διάστημα στο οποίο περιλαμβάνεται και η διαδικασία που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.

5. Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

α) μετά την αποδοχή της κοινοποίησης, δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α), η αρμόδια αρχή, με βάση τον κατάλογο ελέγχου που αναφέρεται στο παράρτημα VI σημείο 1 στοιχείο ε) και σε στενή συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, και, κατά περίπτωση, με βάση πρόταση του φορέα υλοποίησης του έργου, προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής των εκθέσεων και των εγγράφων και το κατά πόσον θα είναι λεπτομερείς οι πληροφορίες που θα υποβάλει ο φορέας υλοποίησης του έργου ως τμήμα του φακέλου της αίτησης για την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης·

β) η αρμόδια αρχή, σε στενή συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης του έργου και άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο στοιχείο α), καταρτίζει λεπτομερές διάγραμμα αδειοδότησης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος VI σημείο 2.

Για τα διασυνοριακά έργα στα οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών καταρτίζουν κοινό διάγραμμα στο οποίο μεριμνούν ώστε να ευθυγραμμίζονται τα επιμέρους χρονοδιαγράμματά τους·

γ) μετά την παραλαβή του σχεδίου του φακέλου της αίτησης, η αρμόδια αρχή, όπου είναι απαραίτητο, είτε για δικό της λογαριασμό είτε για λογαριασμό άλλων ενδιαφερόμενων αρχών, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης του έργου να υποβάλει τις πληροφορίες που λείπουν σχετικά με τα ζητούμενα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο α). Εντός τριών μηνών από την υποβολή των πληροφοριών που έλειπαν, η αρμόδια αρχή αποδέχεται εγγράφως την αίτηση προς εξέταση. Μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες μόνο σε περίπτωση που η υποβολή τους δικαιολογείται λόγω νέων συνθηκών.

6. Ο φορέας υλοποίησης του έργου διασφαλίζει ότι την πληρότητα και την καταλληλότητα του φακέλου της αίτησης και ζητά τη γνώμη της αρμόδιας αρχής σχετικά με το ζήτημα αυτό όσο το δυνατόν πιο νωρίς κατά τη διαδικασία που προηγείται της αίτησης. Ο φορέας υλοποίησης του έργου συνεργάζεται πλήρως με την αρμόδια αρχή για την τήρηση των προθεσμιών και τη συμμόρφωση με το κοινό διάγραμμα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 στοιχείο β).

7. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οποιοσδήποτε νομοθετικές τροποποιήσεις που θεσπίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν επηρεάζουν τη διάρκεια οποιασδήποτε διαδικασίας αδειοδότησης που ξεκίνησε πριν αρχίσουν να ισχύουν οι εν λόγω τροποποιήσεις.

8. Οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο και των διαδικασιών προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Άρθρο 11

Ανάλυση κόστους-οφέλους για όλο το ενεργειακό σύστημα

1. Έως τις [16 Νοεμβρίου 2022], το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΕΔΔΣΜ) ηλεκτρικής ενέργειας και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιοποιούν και υποβάλλουν στα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στον Οργανισμό, τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης των δικτύων και της αγοράς, για την εκπόνηση εναρμονισμένης ανάλυσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα της Ένωσης. Η ανάλυση αυτή θα αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) και στο παράρτημα II σημείο 3.

Οι μεθοδολογίες αυτές εφαρμόζονται στην προετοιμασία κάθε επακόλουθου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων που εκπονούν το ΕΔΔΣΜ-ηλ ή το ΕΔΔΣΜ-αερίου δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 και του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Οι εν λόγω μεθοδολογίες καταρτίζονται με βάση τις οριζόμενες στο παράρτημα V αρχές και συνάδουν με τους κανόνες και τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV.

Πριν υποβάλλουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης, στην οποία συμμετέχουν τουλάχιστον οι οργανισμοί που εκπροσωπούν όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του φορέα διαχειριστών συστημάτων διανομής στην Ένωση (στο εξής: φορέας ΔΣΔ της ΕΕ) και όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα του υδρογόνου και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλες εθνικές αρχές.

2. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των μεθοδολογιών, καθώς και των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και μιας έκθεσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω διαβούλευση ελήφθη υπόψη, ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ-αερίου, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή και δημοσιεύει τη γνωμοδότησή του στον ιστότοπο του Οργανισμού.

3. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου επικαιροποιούν τις μεθοδολογίες λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, και τις υποβάλλουν στην Επιτροπή προς γνωμοδότηση.

4. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των επικαιροποιημένων μεθοδολογιών, η Επιτροπή υποβάλλει τη γνώμη της στο ΕΔΔΣΜ-ηλ και στο ΕΔΔΣΜ-αερίου.

5. Το αργότερο εντός τριών μηνών από την παραλαβή της γνωμοδότησης της Επιτροπής βάσει της παραγράφου 4, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προσαρμόζουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής και τις υποβάλλουν προς έγκριση στην Επιτροπή.

6. Όταν οι αλλαγές στις μεθοδολογίες θεωρείται ότι είναι προσαυξητικού χαρακτήρα και δεν επηρεάζουν τον ορισμό των οφελών, του κόστους και άλλων σχετικών παραμέτρων κόστους-οφέλους, όπως ορίζεται στην πλέον πρόσφατη μεθοδολογία ανάλυσης κόστους για το ενεργειακό σύστημα, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προσαρμόζουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, και τις υποβάλλουν προς έγκριση στον Οργανισμό.

7. Παράλληλα, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου υποβάλλουν στην Επιτροπή έγγραφο στο οποίο αιτιολογούνται οι προτεινόμενες επικαιροποιήσεις και επεξηγείται γιατί οι επικαιροποιήσεις αυτές θεωρούνται προσαυξητικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι οι εν λόγω επικαιροποιήσεις δεν είναι προσαυξητικού χαρακτήρα, ζητεί γραπτώς από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου να της υποβάλουν τις μεθοδολογίες. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται η διαδικασία που περιγράφεται στις παραγράφους 2 έως 5.

8. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση του Οργανισμού ή της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους στους ιστοτόπους τους. Κατόπιν αιτήματος, δημοσιεύουν τα αντίστοιχα σύνολα εισερχόμενων δεδομένων, καθώς και άλλα σχετικά δεδομένα που αφορούν τα δίκτυα, τη ροή του φορτίου και την αγορά σε επαρκώς ακριβή μορφή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις σχετικές συμφωνίες εμπιστευτικότητας.

9. Οι μεθοδολογίες επικαιροποιούνται και βελτιώνονται τακτικά σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στις παραγράφους 1 έως 6. Με δική του πρωτοβουλία ή μετά από δεόντως τεκμηριωμένο αίτημα εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή ενδιαφερόμενων κύκλων συμφερόντων και μετά την επίσημη διαβούλευση με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμφερόντων και την Επιτροπή, ο Οργανισμός δύναται να ζητήσει την ενημέρωση ή τη βελτίωση της μεθοδολογίας κατόπιν κατάλληλης αιτιολόγησης και με την κατάρτιση χρονοδιαγραμμάτων. Ο Οργανισμός δημοσιοποιεί τα αιτήματα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή των ενδιαφερόμενων κύκλων συμφερόντων και όλα τα συναφή έγγραφα που δεν είναι εμπορικώς ευαίσθητα και βάσει των οποίων προκύπτει το αίτημα του Οργανισμού για επικαιροποίηση ή βελτίωση.

10. Ανά τριετία, ο Οργανισμός καταρτίζει και δημοσιοποιεί δέσμη δεικτών και αντίστοιχες τιμές αναφοράς για τη σύγκριση των επενδυτικών δαπανών ανά μονάδα όσον αφορά συγκρίσιμα έργα των κατηγοριών υποδομών που περιλαμβάνονται στα σημεία 1 και 3 του παραρτήματος II. Οι εν λόγω τιμές αναφοράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου για τις αναλύσεις κόστους-οφέλους που διεξάγονται για τα επακόλουθα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων. Οι πρώτοι από αυτούς τους δείκτες θα δημοσιευτούν έως την [1η Νοεμβρίου 2022].

11. Έως την [31η Δεκεμβρίου 2024], το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου υποβάλλουν από κοινού στην Επιτροπή και τον Οργανισμό ένα συνεκτικό και διασυνδεδεμένο μοντέλο του δικτύου και της αγοράς ενέργειας, που περιλαμβάνει τις υποδομές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και υδρογόνου, καθώς και την αποθήκευση, το ΥΦΑ και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες και καλύπτει τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας που επισημαίνονται και καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα V.

12. Το συνεκτικό και διασυνδεδεμένο μοντέλο που αναφέρεται στην παράγραφο 11 καλύπτει τουλάχιστον τις διασυνδέσεις των αντίστοιχων τομέων σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού υποδομών, ειδικότερα τα σενάρια, τον προσδιορισμό των ελλείψεων στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τη διασυννοριακή δυναμικότητα, και την αξιολόγηση των έργων.

13. Αφού η Επιτροπή εγκρίνει το συνεκτικό και διασυνδεδεμένο μοντέλο που περιγράφεται στην παράγραφο 11, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 6, το μοντέλο αυτό συμπεριλαμβάνεται στις μεθοδολογίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 12

Σενάρια για τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων

1. Έως τις [31 Ιουλίου 2022], ο Οργανισμός, κατόπιν διεξαγωγής εκτενούς διαδικασίας διαβούλευσης με τη συμμετοχή της Επιτροπής και τουλάχιστον των οργανισμών που εκπροσωπούν όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του ΕΔΔΣΜ-ηλ, του ΕΔΔΣΜ-αερίου, του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ, και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα του υδρογόνου, δημοσιεύει τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο για την κατάρτιση των κοινών σεναρίων από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επικαιροποιούνται τακτικά, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και διασφαλίζουν ότι τα σενάρια του ΕΔΔΣΜ-ηλ και του ΕΔΔΣΜ-αερίου συνάδουν πλήρως με τους πλέον πρόσφατους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση, καθώς και με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα σενάρια της Επιτροπής.

2. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο του Οργανισμού κατά την κατάρτιση των κοινών σεναρίων που θα χρησιμοποιηθούν για τα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

3. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου καλούν τους οργανισμούς που εκπροσωπούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένου του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων στον τομέα του υδρογόνου, να συμμετέχουν στη διαδικασία κατάρτισης των σεναρίων.

4. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν και υποβάλλουν τα σχέδια των κοινών σεναρίων στον Οργανισμό και στην Επιτροπή προς γνωμοδότηση.

5. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της έκθεσης για τα σχέδια των κοινών σεναρίων, καθώς και των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και μιας έκθεσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω διαβούλευση ελήφθη υπόψη, ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ-αερίου και την Επιτροπή.

6. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού όπως ορίζεται στην παράγραφο 5, γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου.

7. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προσαρμόζουν την έκθεση των κοινών σεναρίων τους, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της Επιτροπής και υποβάλλουν την επικαιροποιημένη έκθεση προς έγκριση στην Επιτροπή.

8. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της Επιτροπής όσον αφορά την έκθεση κοινών σεναρίων, σύμφωνα με την παράγραφο 7, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν τα κοινά σενάρια τους στους ιστοτόπους τους. Δημοσιεύουν τα αντίστοιχα δεδομένα εισροών και εκροών σε επαρκώς ακριβή μορφή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις σχετικές συμφωνίες εμπιστευτικότητας.

Άρθρο 13

Εντοπισμός ελλείψεων στις υποδομές

1. Ανά διετία, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν και υποβάλλουν στην Επιτροπή και στον Οργανισμό εκθέσεις σχετικά με τις ελλείψεις στις υποδομές, τις οποίες καταρτίζουν στο πλαίσιο των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων.

Κατά την αξιολόγηση των ελλείψεων στις υποδομές, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου τηρούν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και εξετάζουν κατά προτεραιότητα όλες τις σχετικές λύσεις που δεν αφορούν τις υποδομές, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίζονται.

Προτού υποβάλλουν τις αντίστοιχες εκθέσεις τους, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένου του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων του τομέα του υδρογόνου, καθώς και εκπρόσωποι όλων των κρατών μελών που αποτελούν μέρος των διαδρόμων προτεραιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

2. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου υποβάλλουν σχέδιο της αντίστοιχης έκθεσής τους για τις ελλείψεις στις υποδομές στον Οργανισμό και στην Επιτροπή προς γνωμοδότηση.

3. Εντός τριών μηνών μετά την παραλαβή της έκθεσης για τις ελλείψεις στις υποδομές, καθώς και των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και μιας έκθεσης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω διαβούλευση ελήφθη υπόψη, ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ ή το ΕΔΔΣΜ-αερίου και την Επιτροπή.

4. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 3, καταρτίζει και υποβάλλει τη γνώμη της στο ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου.

5. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προσαρμόζουν τις εκθέσεις τους για τις ελλείψεις στις υποδομές, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού και σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της Επιτροπής πριν από τη δημοσίευση των τελικών εκθέσεων σχετικά με τις ελλείψεις στις υποδομές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΔΙΚΤΥΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 14

Σχεδιασμός υπεράκτιων δικτύων

1. Έως τις [31 Ιουλίου 2022], τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, εντός των ειδικών τους διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, όπως ορίζονται στο σημείο 2 του παραρτήματος Ι, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την ανάπτυξη κάθε περιοχής, ορίζουν από κοινού και συμφωνούν να συνεργαστούν για την ποσότητα της υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία θα πραγματοποιηθεί σε κάθε θαλάσσια λεκάνη έως το 2050, με ενδιάμεσα στάδια το 2030 και το 2040, έχοντας υπόψη τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, τη δυναμικότητα κάθε θαλάσσιας λεκάνης για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές, την προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική προσαρμογή και άλλες χρήσεις της θάλασσας, καθώς και τους στόχους της Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση. Η εν λόγω συμφωνία θα είναι γραπτή όσον αφορά την κάθε θαλάσσια λεκάνη που συνδέεται με την επικράτεια της Ένωσης.

2. Έως τις 31 Ιουλίου 2023, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής, και σύμφωνα με τη συμφωνία που

αναφέρεται στην παράγραφο 1, καταρτίζουν και δημοσιεύουν ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων, ξεκινώντας από τους στόχους για το 2050, με ενδιάμεσα στάδια για το 2030 και το 2040 για κάθε θαλάσσια λεκάνη, σύμφωνα με τους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων που αναφέρονται στο παράρτημα I, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και άλλες χρήσεις της θάλασσας. Τα εν λόγω ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων επικαιροποιούνται ακολούθως ανά τριετία.

3. Τα ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων είναι συμβατά με τα πλέον πρόσφατα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων, προκειμένου να διασφαλίζεται ο συνεκτικός σχεδιασμός χερσαίων και υπεράκτιων δικτύων.

4. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ υποβάλλει τα προσχέδια ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων προς γνωμοδότηση στην Επιτροπή.

5. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ προσαρμόζει τα ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής πριν από τη δημοσίευση των τελικών εκθέσεων και τα υποβάλλει στους σχετικούς διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, όπως ορίζονται στο παράρτημα I.

6. Με σκοπό τη διασφάλιση της έγκαιρης ανάπτυξης των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, εάν το ΕΔΔΣΜ-ηλ δεν καταρτίσει εγκαίρως τα ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή καταρτίζει, βάσει συμβουλών εμπειρογνομόνων, ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης υπεράκτιου δικτύου ανά θαλάσσια λεκάνη για κάθε διάδρομο προτεραιότητας υπεράκτιου δικτύου, όπως ορίζεται στο παράρτημα I.

Άρθρο 15

Διασυννοριακός επιμερισμός κόστους όσον αφορά τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας

1. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, αρχές για μια ειδική μεθοδολογία κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους, για την υλοποίηση του ενοποιημένου σχεδίου ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2, κατ' εφαρμογή της συμφωνίας που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 10. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 21 παράγραφος 2.

2. Εντός 12 μηνών από τη δημοσίευση των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το ΕΔΔΣΜ-ηλ, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής, παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής της μεθοδολογίας κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους στους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων.

3. Εντός έξι μηνών από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα σχετικά κράτη μέλη επικαιροποιούν την οικεία γραπτή συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 με τον επικαιροποιημένο κοινό ορισμό της ποσότητας της υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία θα πραγματοποιηθεί σε κάθε θαλάσσια λεκάνη το 2050, με ενδιάμεσα στάδια το 2030 και το 2040, και τη σχετική συμφωνία συνεργασίας για την επίτευξη αυτής της ποσότητας.

4. Εντός έξι μηνών από τις επικαιροποιημένες γραπτές συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3, για κάθε θαλάσσια λεκάνη, το ΕΔΔΣΜ-ηλ επικαιροποιεί το ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης

υπεράκτιων δικτύων τηρώντας τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 έως 5. Εφαρμόζεται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 16

Διευκόλυνση των επενδύσεων με διασυνοριακό αντίκτυπο

1. Οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες, από τις οποίες εξαιρούνται οι δαπάνες συντήρησης, που σχετίζονται με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) και με έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3, εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, βαρύνουν τους αντίστοιχους ΔΣΜ ή τους φορείς υλοποίησης των υποδομών μεταφοράς των κρατών μελών όπου εντοπίζονται τα καθαρά θετικά αποτελέσματα του έργου και, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη, καταβάλλονται από τους χρήστες του δικτύου μέσω των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα σε αυτά τα κράτη μέλη.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) όταν τουλάχιστον ένας από τους φορείς υλοποίησης του έργου ζητά από τις οικείες εθνικές αρχές την εφαρμογή τους για τις δαπάνες του έργου. Εφαρμόζονται για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3, κατά περίπτωση, μόνον εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί αξιολόγηση της ζήτησης στην αγορά και διαπιστώθηκε ότι οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες δεν αναμένεται να καλυφθούν από τα τιμολόγια.

Τα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχείο ε) και σημείο 2 μπορούν να επωφεληθούν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εφόσον τουλάχιστον ένας φορέας υλοποίησης του έργου ζητήσει την εφαρμογή του από τις οικείες εθνικές αρχές.

Όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός φορείς υλοποίησης για ένα έργο, οι οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές ζητούν αμελλητί από όλους τους φορείς υλοποίησης να υποβάλουν από κοινού το αίτημα επένδυσης σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Για έργο κοινού ενδιαφέροντος στο οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1, οι φορείς υλοποίησης του έργου ενημερώνουν τακτικά, τουλάχιστον μία φορά ανά έτος και έως ότου το έργο τεθεί σε λειτουργία, όλες τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με την πρόοδο του έργου και τον προσδιορισμό του κόστους και των συνεπειών που επιφέρει.

Αμέσως μόλις ένα σχετικό έργο κοινού ενδιαφέροντος φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας, και εκτιμάται ότι η φάση κατασκευής είναι έτοιμη να ξεκινήσει εντός των επόμενων 36 μηνών, οι φορείς υλοποίησης του έργου, μετά από διαβούλευση με τους ΔΣΜ των κρατών μελών τα οποία λαμβάνουν σημαντικά καθαρά θετικά αποτελέσματα από το έργο, υποβάλλουν αίτημα επένδυσης. Αυτό το αίτημα επένδυσης περιλαμβάνει αίτημα για διασυνοριακό επιμερισμό κόστους και υποβάλλεται σε όλες τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές μαζί με τα εξής:

α) επικαιροποιημένη ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που συνάδει με τη μεθοδολογία που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 11 και λαμβάνει υπόψη της πέραν των συνόρων των κρατών μελών στην επικράτεια των οποίων βρίσκεται το έργο, με τη χρήση του

ίδιου σεναρίου που χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου στον οποίο περιλαμβάνεται το έργο κοινού ενδιαφέροντος·

β) επιχειρηματικό σχέδιο που αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, συμπεριλαμβανομένου του επιλεχθέντος τρόπου χρηματοδότησης, και, για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία του παραρτήματος II σημείο 3, τα αποτελέσματα της δοκιμής αγοράς·

γ) εάν είναι δυνατή η συμφωνία των φορέων υλοποίησης του έργου, τεκμηριωμένη πρόταση για διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους.

Εάν ένα έργο υλοποιείται από διάφορους φορείς υλοποίησης, το αίτημα επένδυσης υποβάλλεται από κοινού.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μετά την παραλαβή του αιτήματος, διαβιβάζουν αμελλητί στον Οργανισμό αντίγραφο κάθε αιτήματος επένδυσης, προς ενημέρωση.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και ο Οργανισμός διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.

4. Εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του τελευταίου αιτήματος επένδυσης από τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, οι εν λόγω εθνικές ρυθμιστικές αρχές, κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου, λαμβάνουν από κοινού συντονισμένες αποφάσεις σχετικά με τον επιμερισμό του επενδυτικού κόστους που θα βαρύνει κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο, καθώς και σχετικά με την συμπερίληψή του στα τιμολόγια. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές περιλαμβάνουν όλες τις πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες στα τιμολόγια, σύμφωνα με τον επιμερισμό των επενδυτικών δαπανών που βαρύνουν κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εκτιμούν στη συνέχεια, εφόσον είναι σκόπιμο, κατά πόσο μπορεί να προκύψουν ζητήματα οικονομικής προσιτότητας λόγω της συμπερίληψης των επενδυτικών δαπανών στα τιμολόγια.

Κατά τον επιμερισμό του κόστους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα τρέχοντα ή εκτιμώμενα:

- α) μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη,
- β) έσοδα από τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που ιδρύθηκε βάσει του άρθρου 49 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

Ο διασυννοριακός επιμερισμός του κόστους λαμβάνει υπόψη το οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος και τα αντίστοιχα οφέλη των έργων στα εμπλεκόμενα κράτη μέλη, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, παράλληλα με την ελαχιστοποίηση της ανάγκης χρηματοδοτικής στήριξης.

Κατά τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σε διαβούλευση με τους οικείους ΔΣΜ, επιδιώκουν την επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας που θα βασίζεται μεταξύ άλλων και στις πληροφορίες της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β). Η εκτίμησή τους βασίζεται στο ίδιο σενάριο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου όπου περιλαμβάνεται το έργο κοινού ενδιαφέροντος.

Όταν ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μετριάξει αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως ροές κλειστού βρόγχου, και το έργο αυτό εκτελείται στο κράτος μέλος στο οποίο δημιουργείται η αρνητική εξωτερική επίδραση, τέτοιος μετριασμός δεν θεωρείται διασυννοριακό όφελος και δεν συνιστά, ως εκ τούτου, βάση για τον επιμερισμό του κόστους στον ΔΣΜ των κρατών μελών που πλήττονται από αυτές τις αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις.

5. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, με βάση τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές δαπάνες που προκύπτουν για έναν ΔΣΜ ή άλλο φορέα υλοποίησης έργου ως αποτέλεσμα των επενδύσεων κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και το άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, στο μέτρο που οι δαπάνες αυτές αντιστοιχούν στις δαπάνες ενός αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου φορέα εκμετάλλευσης.

Η απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους κοινοποιείται, αμελλητί, από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές στον Οργανισμό μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Συγκεκριμένα, στην απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους αναφέρονται αναλυτικά οι λόγοι για τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

α) αξιολόγηση των εντοπιζόμενων επιπτώσεων σε καθένα από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων σχετικά με τα τιμολόγια των δικτύων·

β) αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου της παραγράφου 3 στοιχείο β)·

γ) περιφερειακές ή διενωσιακές θετικές εξωτερικές επιδράσεις τις οποίες μπορεί να προκαλέσει το έργο, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία·

δ) το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου.

Η απόφαση επιμερισμού του κόστους δημοσιεύεται.

6. Εάν οι οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το αίτημα επένδυσης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από την τελευταία οικεία εθνική ρυθμιστική αρχή, ενημερώνουν αμελλητί τον Οργανισμό.

Στην περίπτωση αυτή ή κατόπιν αιτήματος μίας τουλάχιστον από τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, η απόφαση σχετικά με το επενδυτικό αίτημα, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους κατά την παράγραφο 3 καθώς και της αναγκαιότητας συμπερίληψης του κόστους των επενδύσεων, στο σύνολό του, όπως επιμερίζεται διασυνοριακά στα τιμολόγια, λαμβάνεται από τον Οργανισμό εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της προσφυγής.

Προτού λάβει σχετική απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους φορείς υλοποίησης του έργου. Η περίοδος τριών μηνών που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο μπορεί να επεκταθεί κατά δύο μήνες σε περίπτωση που ο Οργανισμός χρειάζεται επιπλέον πληροφορίες. Η επιπλέον προθεσμία αρχίζει την επομένη της ημέρας παραλαβής όλων των πληροφοριών.

Η εκτίμηση του Οργανισμού βασίζεται στο ίδιο σενάριο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου όπου περιλαμβάνεται το έργο κοινού ενδιαφέροντος.

Ο Οργανισμός αφήνει τον τρόπο με τον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι επενδυτικές δαπάνες στα τιμολόγια σύμφωνα με τον διασυνοριακό επιμερισμό κόστους που ορίζεται για τον καθορισμό των οικείων εθνικών αρχών κατά τη στιγμή εφαρμογής της απόφασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Η απόφαση επί του επενδυτικού αιτήματος, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού κόστους, δημοσιεύεται. Εφαρμόζεται το άρθρο 25 παράγραφος 3, το άρθρο 28 και το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.

7. Ο Οργανισμός κοινοποιεί αμελλητί αντίγραφο όλων των αποφάσεων επιμερισμού του κόστους, καθώς και όλων των σχετικών πληροφοριών, στην Επιτροπή. Τα εν λόγω στοιχεία είναι δυνατόν να

παρέχονται σε συγκεντρωτική μορφή. Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.

8. Οι αποφάσεις επιμερισμού του κόστους δεν επηρεάζουν το δικαίωμα των ΔΣΜ να επιβάλουν επιβαρύνσεις για την πρόσβαση στο δίκτυο ούτε το δικαίωμα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να τις εγκρίνουν σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, το άρθρο 32 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, το άρθρο 18 παράγραφος 1 και το άρθρο 18 παράγραφοι 3 έως 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

9. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν λάβει απαλλαγή:

α) από τα άρθρα 32, 33, 34 και το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ δυνάμει του άρθρου 36 της εν λόγω οδηγίας·

β) από το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή από τα άρθρα 6, 59 παράγραφος 7 και 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

γ) από κανόνες περί διαχωρισμού ή πρόσβασης τρίτων δυνάμει του άρθρου 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944· ή

δ) δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

10. Έως τις [31 Δεκεμβρίου 2022], η Επιτροπή θα εκδώσει εκτελεστικές πράξεις οι οποίες θα περιέχουν δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση ομοιόμορφων συνθηκών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και τον διασυννοριακό επιμερισμό κόστους όσον αφορά τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1. Στις κατευθυντήριες γραμμές θα γίνεται επίσης αναφορά στην ιδιαίτερη κατάσταση των υπεράκτιων δικτύων για έργα κοινού ενδιαφέροντος ανανεώσιμης ενέργειας, με τη συμπερίληψη αρχών σχετικά με τον συντονισμό του διασυννοριακού επιμερισμού κόστους με τις οικονομικές, αγοραστικές και πολιτικές ρυθμίσεις των υπεράκτιων χώρων παραγωγής ενέργειας που συνδέονται με αυτά. Κατά την έκδοση ή την τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον ACER, το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ-αερίου και, κατά περίπτωση, με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 21 παράγραφος 2.

Άρθρο 17

Κίνητρα

1. Σε περίπτωση που ένας φορέας υλοποίησης επωμίζεται υψηλότερους κινδύνους όσον αφορά την υλοποίηση, την κατασκευή, τη λειτουργία ή τη συντήρηση ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, σε σχέση με τους κινδύνους που προκύπτουν συνήθως σε παρεμφερές έργο υποδομής, τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διασφαλίζουν ότι στο εν λόγω έργο παρέχονται κατάλληλα κίνητρα σύμφωνα με το άρθρο 58 στοιχείο στ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, το άρθρο 41 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, το άρθρο 18 παράγραφος 1 και παράγραφοι 3 έως 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει εάν στο έργο κοινού ενδιαφέροντος έχει δοθεί απαλλαγή:

α) από τα άρθρα 32, 33, 34 και το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ δυνάμει του άρθρου 36 της εν λόγω οδηγίας·

β) από το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή απαλλαγή από το άρθρο 6, το άρθρο 59 παράγραφος 7 και το άρθρο 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

γ) δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας 2009/73/EK·

δ) δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

2. Κατά την απόφασή τους για τη χορήγηση των κινήτρων της παραγράφου 1 οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα της ανάλυσης κόστους-οφέλους βάσει της μεθοδολογίας που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 11 και ιδιαίτερα τις θετικές εξωτερικές επιδράσεις του έργου σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν περαιτέρω τους ειδικούς κινδύνους που οφείλονται στους φορείς υλοποίησης του έργου, τα μέτρα μετριασμού κινδύνου που έχουν ληφθεί και την αιτιολόγηση του κινδύνου με στόχο την επίτευξη του καθαρού θετικού αντικτύπου του έργου σε σύγκριση με μια λιγότερο επισηφαλή εναλλακτική. Οι επιλέξιμοι κίνδυνοι αφορούν ιδιαίτερα τις νέες τεχνολογίες μεταφοράς, τόσο χειρσαίες όσο και υπεράκτιες, το έλλειμμα είσπραξης των δαπανών και την ανάπτυξη.

3. Η απόφαση λαμβάνει υπόψη τον ειδικό χαρακτήρα του κινδύνου και μπορεί να χορηγεί κίνητρα που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα μέτρα:

α) τους κανόνες για τις προληπτικές επενδύσεις·

β) τους κανόνες για την αναγνώριση αποδοτικών δαπανών που προκύπτουν πριν από τη θέση σε λειτουργία του έργου·

γ) τους κανόνες παροχής επιπλέον απόδοσης για το επενδυθέν στο έργο κεφάλαιο·

δ) οιοδήποτε άλλο μέτρο θεωρείται απαραίτητο και κατάλληλο.

4. Έως την [31η Ιουλίου 2022], όλες οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν στον Οργανισμό τη μεθοδολογία τους και τα κριτήρια στα οποία βασίζονται για την αξιολόγηση των επενδύσεων σε έργα υποδομών ενέργειας και των υψηλότερων κινδύνων που ενέχουν, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες νομοθετικές και τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής και της αγοράς. Στην εν λόγω μεθοδολογία και τα σχετικά κριτήρια αναφέρονται επίσης ρητά οι ειδικοί κίνδυνοι που ενέχουν τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχείο ε), καθώς και τα έργα τα οποία, ενώ έχουν χαμηλές κεφαλαιουχικές δαπάνες, συνεπάγονται σημαντικές λειτουργικές δαπάνες.

5. Έως την [31η Δεκεμβρίου 2022], λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πληροφοριών που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, ο Οργανισμός διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και διατυπώνει συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 όσον αφορά τα εξής:

α) τα κίνητρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με βάση μια συγκριτική ανάλυση επιδόσεων βέλτιστων πρακτικών που διενεργείται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές·

β) την κοινή μεθοδολογία αξιολόγησης των τους υψηλότερων κινδύνων που προκύπτουν σχετικά με τις επενδύσεις σε έργα υποδομών ενέργειας.

6. Έως την [31η Μαρτίου 2023], όλες οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δημοσιεύουν τη μεθοδολογία τους καθώς και τα κριτήρια στα οποία βασίζονται για την αξιολόγηση των επενδύσεων σε έργα υποδομών ενέργειας και των υψηλότερων κινδύνων που ενέχουν.

7. Σε περίπτωση που τα μέτρα που ορίζονται στις παραγράφους 5 και 6 δεν είναι επαρκή για τη διασφάλιση της έγκαιρης υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κίνητρα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Άρθρο 18

Επιλεξιμότητα έργων για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) ... [σχετικά με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»]

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για μελέτες και χρηματοοικονομικών μέσων.

2. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) και στο παράρτημα II σημείο 3, πλην των έργων αποθήκευσης υδροηλεκτρικής ενέργειας, είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου δυνάμει της παραγράφου 3 στοιχείο α) του άρθρου 16 τεκμηριώνει την ύπαρξη σημαντικών θετικών εξωτερικών επιδράσεων, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ευελιξία του συστήματος, η αλληλεγγύη και η καινοτομία·

β) για το έργο υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 16, ή όσον αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος τα οποία εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο σημείο 3 του παραρτήματος II, εφόσον αυτά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, και για τα οποία, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει απόφαση επιμερισμού του κόστους, στόχος του έργου είναι η διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, η εισαγωγή τεχνολογικής καινοτομίας και η κατοχύρωση της ασφάλειας της διασυνοριακής εκμετάλλευσης του διασυνδεδεμένου δικτύου·

γ) από το επιχειρηματικό σχέδιο και άλλες διενεργηθείσες εκτιμήσεις, ιδίως από πιθανούς επενδυτές ή πιστωτές ή από την εθνική ρυθμιστική αρχή, προκύπτει ότι το έργο δεν είναι εμπορικώς βιώσιμο. Κατά την αξιολόγηση της εμπορικής βιωσιμότητας του έργου λαμβάνονται υπόψη η απόφαση περί κινήτρων και η τεκμηρίωσή της κατά το άρθρο 17 παράγραφος 2.

3. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που υλοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5 παράγραφος 7 στοιχείο δ) είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχείο δ) και σημεία 2 και 5 είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εάν οι εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης των έργων μπορούν να αποδείξουν σαφώς σημαντικές θετικές εξωτερικές επιδράσεις των έργων, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία, και παρέχουν σαφείς αποδείξεις σχετικά με την έλλειψη εμπορικής βιωσιμότητάς τους, σύμφωνα με την ανάλυση κόστους-οφέλους, το επιχειρηματικό σχέδιο και τις διενεργηθείσες εκτιμήσεις, ιδίως από πιθανούς επενδυτές ή πιστωτές ή, κατά περίπτωση, από εθνική ρυθμιστική αρχή.

5. Τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος εξομοιώνονται προς τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση. Μόνο οι επενδύσεις που βρίσκονται στην επικράτεια της Ένωσης και εντάσσονται στο πλαίσιο του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι

επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, όταν πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 2 και όταν η απόφαση για τον διασυνοριακό επιμερισμό κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) επιμερίζει το κόστος μεταξύ τουλάχιστον δύο κρατών μελών σε σημαντικό ποσοστό για κάθε κράτος μέλος.

Άρθρο 19

Καθοδήγηση για τα κριτήρια χορήγησης της χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση

Τα ειδικά κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και οι παράμετροι που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 εφαρμόζονται επίσης για τον καθορισμό των κριτηρίων χορήγησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης στον κανονισμό (ΕΕ) ... [για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» όπως προτάθηκε στο έγγραφο COM(2018)438].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για χρονικό διάστημα επτά ετών από την [1η Ιανουαρίου 2022]. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των επτά ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσία που ανατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Αμέσως μετά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
5. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3 αρχίζει να ισχύει μόνο εάν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημερώσουν την Επιτροπή ότι δεν θα διατυπώσουν αντίρρηση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 21

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 22

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο της έκθεσης αυτής αξιολογούνται τα εξής:

- α) η σημειωθείσα πρόοδος όσον αφορά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία έργων κοινού ενδιαφέροντος που έχουν επιλεγεί δυνάμει του άρθρου 3 και, κατά περίπτωση, οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση και άλλες δυσκολίες που προέκυψαν·
- β) τα κονδύλια που δεσμεύτηκαν και εκταμιεύθηκαν από την Ένωση για έργα κοινού ενδιαφέροντος σε σύγκριση με τη συνολική αξία των χρηματοδοτούμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος·
- γ) η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της κατασκευής και τη θέσης σε λειτουργία, έργων κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του άρθρου 3·
- δ) η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας και η εκμετάλλευση των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- ε) όσον αφορά τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και του υδρογόνου, η εξέλιξη ως προς το επίπεδο διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών, η αντίστοιχη εξέλιξη των τιμών της ενέργειας, καθώς και ο αριθμός των περιπτώσεων βλάβης του συστήματος του δικτύου, οι αιτίες των βλαβών και το οικονομικό κόστος τους·
- στ) η διαδικασία αδειοδότησης και η δημόσια συμμετοχή, συγκεκριμένα:
 - i) η μέση και η μέγιστη συνολική διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας κάθε σταδίου της διαδικασίας που προηγείται της αίτησης, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που προβλέπουν οι βασικοί ενδιάμεσοι στόχοι του άρθρου 10 παράγραφος 5·
 - ii) ο βαθμός εναντίωσης που αντιμετωπίζουν τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, ιδίως ο αριθμός αντιρρήσεων που κατατέθηκαν εγγράφως κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης και ο αριθμός νομικών προσφυγών·
 - iii) η επισκόπηση των βέλτιστων και πλέον καινοτόμων πρακτικών όσον αφορά τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων και ο συνυπολογισμός του μετριασμού του περιβαλλοντικού αντικτύπου κατά τη διαδικασία αδειοδότησης και εκτέλεσης έργων, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·

iv) η αποτελεσματικότητα των συστημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 όσον αφορά την τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10.

ζ) όσον αφορά τη ρυθμιστική μεταχείριση:

i) ο αριθμός των έργων κοινού ενδιαφέροντος για τα οποία υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 16.

ii) ο αριθμός και το είδος των έργων κοινού ενδιαφέροντος στα οποία έχουν παρασχεθεί ειδικά κίνητρα δυνάμει του άρθρου 17.

η) η αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη συμβολή του στους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους για το 2030, και μακροπρόθεσμα, στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Άρθρο 23

Ενημέρωση και δημοσιότητα

Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί πλατφόρμα διαφάνειας η οποία είναι εύκολα προσβάσιμη για το ευρύ κοινό μέσω του διαδικτύου. Η πλατφόρμα επικαιροποιείται τακτικά με πληροφορίες από τις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και τον ιστότοπο που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7. Η πλατφόρμα περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) γενικές, ενημερωμένες πληροφορίες για κάθε έργο κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων γεωγραφικών πληροφοριών.

β) το πρόγραμμα υλοποίησης κάθε έργου κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, το οποίο παρουσιάζεται με τρόπο που επιτρέπει την αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την υλοποίηση ανά πάσα στιγμή.

γ) τα κύρια αναμενόμενα οφέλη και το κόστος των έργων, με εξαίρεση τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες.

δ) τον ενωσιακό κατάλογο.

ε) τα κονδύλια που διέθεσε και εκταμίευσε η Ένωση για κάθε έργο κοινού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 24

Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη χορήγηση, τη συνέχιση ή την τροποποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχει η Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷.

Άρθρο 25

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009

⁴⁷

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

Στο άρθρο 8 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το ΕΔΔΣΜ-αερίου καταρτίζει και δημοσιεύει ανά διετία διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3. Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων υδρογόνου, εκπόνηση σεναρίων, πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής και ζήτησης και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος.»

Άρθρο 26

Τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ

Στο άρθρο 41 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2009/73/ΕΚ, προστίθεται το στοιχείο κβ):

«κβ) να εκτελεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, στο άρθρο 5 παράγραφος 7, στα άρθρα 14, 15, 16 και στο άρθρο 17 του [κανονισμού ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2020)824].»

Άρθρο 27

Τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944

Στο άρθρο 59 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, προστίθεται το στοιχείο κζ):

«κζ) να εκτελεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, στο άρθρο 5 παράγραφος 7, στα άρθρα 14, 15, 16 και στο άρθρο 17 του [κανονισμού ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2020)824].»

Άρθρο 28

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943

Στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΚ) 2019/943, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο β) περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης σεναρίων και της εκτίμησης της ανθεκτικότητας του συστήματος. Συνάδει πλήρως με την αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο που διενεργείται δυνάμει του άρθρου 23.»

Άρθρο 29

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942

Το άρθρο 11 στοιχεία γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) εκτελεί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5, στο άρθρο 11 παράγραφος 2, στο άρθρο 11 παράγραφος 8, στο άρθρο 11 παράγραφος 9, στο άρθρο 11 παράγραφος 10, στα άρθρα 12 και 13, στο άρθρο 17 παράγραφος 5 και στο σημείο 12 του παραρτήματος III του [κανονισμού ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2020)824].

δ) λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την έγκριση προσαυξητικών αλλαγών στις μεθοδολογίες ανάλυσης κόστους-οφέλους δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 6 και σχετικά με αιτήματα επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου του διασυννοριακού επιμερισμού κόστους σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 6 του [κανονισμού ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2020)824].

Άρθρο 30

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 καταργείται από την [1η Ιανουαρίου 2022]. Βάσει του παρόντος κανονισμού δεν προκύπτουν δικαιώματα για τα έργα που παρατίθενται στα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013.

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την [1η Ιανουαρίου 2022].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ»

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: I. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
Δραστηριότητα: 02. Ευρωπαϊκές στρατηγικές επενδύσεις

1.3. Η πρόταση αφορά

- ☐ νέα δράση
- ☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁴⁸
- ☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης
- ☐ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Γενικός στόχος της πρωτοβουλίας είναι να διευκολύνει την έγκαιρη ανάπτυξη επαρκών ενεργειακών υποδομών σε ολόκληρη την Ένωση και στις γειτονικές της χώρες, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ιδίως των στόχων για το 2030 και το 2050, συμπεριλαμβανομένου του στόχου για την κλιματική ουδετερότητα, καθώς και την ενοποίηση της αγοράς, την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

1.4.2. Ειδικό στόχοι

Ειδικό στόχοι

- 1) Να καταστεί δυνατός ο προσδιορισμός των διασυνοριακών έργων και επενδύσεων, σε ολόκληρη την Ένωση και στις γειτονικές της χώρες, που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής μετάβασης και των κλιματικών στόχων·
- 2) να βελτιωθεί ο σχεδιασμός των υποδομών για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και για τα υπεράκτια δίκτυα·
- 3) να συντομεύσουν οι διαδικασίες αδειοδότησης για τα ΕΚΕ, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις σε έργα που διευκολύνουν την ενεργειακή μετάβαση·

⁴⁸

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

4) να διασφαλιστεί η ενδεδειγμένη χρήση των εργαλείων επιμερισμού κόστους και των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που θα πρέπει να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχοθετημένους δικαιούχους / τις στοχοθετημένες ομάδες.

Ειδικός στόχος 1:

Υλοποίηση ΕΚΕ που στηρίζουν την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας με τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των ΑΠΕ.

Ειδικός στόχος 2:

Επίτευξη σημαντικής αύξησης του ποσοστού εκμετάλλευσης υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ειδικός στόχος 3:

Ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά τον σχεδιασμό υποδομών για τα δίκτυα υδρογόνου.

Ειδικός στόχος 4:

Μείωση των καθυστερήσεων στην υλοποίηση των ΕΚΕ.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Ειδικός στόχος 1:

Ο αριθμός και οι τύποι των ΕΚΕ βάσει των καθορισμένων διαδρόμων / θεματικών πεδίων προτεραιότητας: μείωση της περικοπής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· διπλασιασμός του αριθμού των έργων έξυπνης ηλεκτρικής ενέργειας σε σύγκριση με τα τρέχοντα επίπεδα έως το 2026.

Ειδικός στόχος 2:

Αριθμός ΕΚΕ: τουλάχιστον 10 ΕΚΕ για τη στήριξη της εκμετάλλευσης υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως το 2026.

Ειδικός στόχος 3:

Αριθμός ΕΚΕ: τουλάχιστον 5 ΕΚΕ υδρογόνου έως το 2026.

Ειδικός στόχος 4:

Η μέση και η μέγιστη συνολική διάρκεια των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα κοινού ενδιαφέροντος: μείωση του ποσοστού των ΕΚΕ που καθυστερούν σε δεδομένο έτος σε σύγκριση με την αρχικά προγραμματισμένη ημερομηνία έναρξης λειτουργίας.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Ο κανονισμός σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας (ΔΕΔ-Ε), ο οποίος εγκρίθηκε το 2013, καθορίζει τους κανόνες για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων με στόχο την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) που αφορούν τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση, την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ανάπτυξης νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και την περαιτέρω διασύνδεση των ενεργειακών

δικτύων. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε θεσπίζει ένα πλαίσιο για τη συνεργασία των κρατών μελών και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε περιφερειακό επίπεδο, με στόχο την ανάπτυξη καλύτερων ενεργειακών δικτύων, και απώτερο σκοπό τη σύνδεση περιοχών που σήμερα είναι απομονωμένες από τις ευρωπαϊκές ενεργειακές αγορές, την ενίσχυση των υφιστάμενων διασυνοριακών διασυνδέσεων και την ενοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Υπό αυτή την έννοια, τα ΔΕΔ-Ε αποτελούν βασικό μέσο για την ανάπτυξη της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και υψηλότερων επιπέδων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, η Ευρώπη θα χρειαστεί ένα πιο ολοκληρωμένο ενεργειακό σύστημα, το οποίο θα εξαρτάται από υψηλότερα επίπεδα εξηλεκτρισμού με βάση ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από την απανθρακοποίηση του τομέα του φυσικού αερίου. Τα ΔΕΔ-Ε μπορούν να διασφαλίσουν ότι η ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών της Ένωσης στηρίζει την απαιτούμενη ενεργειακή μετάβαση.

Παρότι οι στόχοι του ισχύοντος κανονισμού εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στους στόχους για το 2020 και το 2030, ώστε να αντικατοπτρίζουν το νέο πολιτικό πλαίσιο και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050 βάσει της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Πέραν του νέου πολιτικού πλαισίου και των νέων στόχων, η τεχνολογική ανάπτυξη κατά την προηγούμενη δεκαετία ήταν ταχύτατη. Αυτή η πρόοδος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις κατηγορίες υποδομών που καλύπτονται από τον κανονισμό, στα κριτήρια επιλογής των ΕΚΕ, καθώς και στους διαδρόμους και στα θεματικά πεδία προτεραιότητας.

Εκτός από τα καθήκοντα που ήδη εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του βάσει του κανονισμού για τον ACER, η παρούσα πρωτοβουλία έχει ως αποτέλεσμα την ανάθεση στον ACER των εξής πρόσθετων καθηκόντων:

— κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών-πλαίσιο για τον ορισμό και την καθοδήγηση των ΕΔΔΣΜ-ηλ και ΕΔΔΣΜ-αερίου κατά την κατάρτιση των σεναρίων τους,

— έγκριση προσαυξητικών βελτιώσεων των μεθοδολογιών ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναπτύσσονται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων)

Οι υποδομές μεταφοράς ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών διασυνδεδεμένων υπεράκτιων δικτύων και ευφών δικτύων) έχουν προστιθέμενη αξία για την Ευρώπη, λόγω του διασυνοριακού αντικτύπου τους, ενώ είναι ταυτόχρονα απαραίτητες για την επίτευξη ενός κλιματικά ουδέτερου ενεργειακού συστήματος. Είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών. Οι επιμέρους κανονισμοί και οι ενέργειες των κρατών μελών δεν επαρκούν για την υλοποίηση αυτών των έργων υποδομών στο σύνολό τους.

Αναμενόμενη προστιθέμενη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων)

Η εσωτερική αγορά ενέργειας βασίζεται σε διασυνοριακές γραμμές διασύνδεσης, η ανάπτυξη των οποίων απαιτεί συνεργασία δύο ή περισσότερων κρατών μελών· μέσω της συνεργασίας, η πρωτοβουλία θα στηρίζει μια πιο οικονομικά αποδοτική και αποτελεσματική προσέγγιση για την ανάπτυξη επαρκών διασυνοριακών υποδομών και την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

1.5.3. *Λιδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Από την αξιολόγηση του τρέχοντος κανονισμού ΔΕΔ-Ε προκύπτει ότι ο κανονισμός έχει βελτιώσει ουσιαστικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, έχει τονώσει το εμπόριο ενέργειας και, κατ' επέκταση, έχει συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, όπως φαίνεται στα στοιχεία για τους στόχους περί διασύνδεσης και στις τιμές της ενέργειας, καθώς και στη σύγκλισή τους σε ολόκληρη την Ένωση. Τα ΕΚΕ στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου έχουν συμβάλει σημαντικά στην ασφάλεια του εφοδιασμού ως βασικός κινητήριος μοχλός για τον σχεδιασμό του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον άρτια συνδεδεμένες, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Η περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων και μέσω του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος του έργου, όπως είχε στόχο. Ενώ οι διαδικασίες αδειοδότησης έχουν συντομεύσει, σε κάποιες περιπτώσεις εξακολουθούν να είναι χρονοβόρες. Ενώ οι λόγοι για τους οποίους συμβαίνει αυτό αφορούν κυρίως την υλοποίηση σε εθνικό επίπεδο και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, υπάρχουν κάποια στοιχεία που μπορούν να βελτιωθούν. Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του ΜΣΕ αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα, οι επιχορηγήσεις για μελέτες βοήθησαν τα έργα να μειώσουν τους κινδύνους στα αρχικά στάδια ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες στήριζαν έργα που βρίσκονταν αντιμέτωπα με βασικά σημεία συμφόρησης, τα οποία δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν επαρκώς με τη χρηματοδότηση από την αγορά.

1.5.4. *Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα*

Η πρωτοβουλία θα συμβάλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, αρχής γενομένης από τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % έως το 2030, η οποία αποτελεί τον βασικό κλιματικό στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας που παρουσιάστηκε από την Επιτροπή von der Leyen τον Δεκέμβριο του 2019. Η πρωτοβουλία προβλέπει τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) για έργα κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) και συμβάλλει στους στόχους του ΠΔΠ 2021-2027, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης του κλίματος.

1.5.5. *Αξιολόγηση των διαφόρων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής*

Η συντριπτική πλειονότητα των δημοσιονομικών επιπτώσεων της παρούσας πρότασης εξετάζεται στο πλαίσιο του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Οι ειδικές δημοσιονομικές επιπτώσεις της παρούσας πρωτοβουλίας περιορίζεται στους πόρους που είναι αναγκαίοι ώστε ο ACER να μπορεί να εκπληρώσει την πρόσθετη εντολή του. Στην εκτίμηση των επιπτώσεων έχουν αξιολογηθεί διάφορες επιλογές για την επίτευξη του στόχου όσον αφορά τον σχεδιασμό

βελτιωμένων υποδομών για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Η προτιμώμενη επιλογή είναι η πλέον οικονομικά αποδοτική προσέγγιση.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

- ☐ Πρόταση/πρωτοβουλία με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE

☒ **απεριόριστη διάρκεια**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁴⁹

☒ **Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή**

- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη**

☐ **Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:**

- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)·

☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων·

- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71·

☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.

Παρατηρήσεις

ά. ά.

⁴⁹

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Εξακολουθούν να ισχύουν οι κανονικές διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που υφίστανται δυνάμει του τρέχοντος πλαισίου ΔΕΔ-Ε, όπως η έκθεση του ACER προς τις περιφερειακές ομάδες. Επιπλέον, ο ACER δημοσιεύει όλα τα αποτελέσματα των εργασιών του στον ιστότοπό του.

Η συντριπτική πλειονότητα των δημοσιονομικών επιπτώσεων της παρούσας πρότασης εξετάζεται στο πλαίσιο του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Δυνάμει του προτεινόμενου κανονισμού ΜΣΕ, θα τεθεί σε εφαρμογή ένα αναθεωρημένο πλαίσιο επιδόσεων για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του προγράμματος και τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης. Στον τομέα της ενέργειας, οι δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης και της προόδου του προγράμματος θα αφορούν ειδικότερα τη συμβολή στη διασυνδεσιμότητα και την ενοποίηση των αγορών, την ασφάλεια του εφοδιασμού ενέργειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω της προώθησης της απανθρακοποίησης, με την αύξηση της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα ενεργειακά συστήματα, καθώς και με τη διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Τα πρόσθετα καθήκοντα που θα πρέπει να διαχειριστεί ο ACER θα συμβάλουν στη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων της πρωτοβουλίας, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού των υποδομών για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και τον προσδιορισμό των διασυνοριακών έργων και επενδύσεων σε ολόκληρη την Ένωση, και με τις γειτονικές της χώρες, που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής μετάβασης και των κλιματικών στόχων.

Εκτός από τις ειδικές διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που εφαρμόζονται για τα ΔΕΔ-Ε, όλοι οι οργανισμοί της Ένωσης εργάζονται στο πλαίσιο ενός αυστηρού συστήματος παρακολούθησης το οποίο περιλαμβάνει την ικανότητα εσωτερικού ελέγχου, την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής, το διοικητικό συμβούλιο του ACER, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Αυτό το σύστημα θεσπίστηκε με τον ιδρυτικό κανονισμό για τον ACER το 2009 και θα συνεχίσει να εφαρμόζεται.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η συντριπτική πλειονότητα των δημοσιονομικών επιπτώσεων της παρούσας πρότασης εξετάζεται στο πλαίσιο του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Ωστόσο, η ανάθεση πρόσθετων καθηκόντων στον ACER απαιτεί πρόσθετους πόρους, οι οποίοι αντιστοιχούν σε 1 ΙΠΕ. Αυτό δικαιολογείται από τις εργασίες που απαιτούνται για την κατάρτιση νέων κατευθυντήριων γραμμών-πλαίσιο για τον ορισμό και την καθοδήγηση του ΕΔΔΣΜ-ηλ και του ΕΔΔΣΜ-αερίου κατά την κατάρτιση των σεναρίων τους και την αξιολόγηση των προσαυξητικών βελτιώσεων των μεθοδολογιών ανάλυσης κόστους-οφέλους τις οποίες θεσπίζουν το ΕΔΔΣΜ-

ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Αυτά τα καθήκοντα απαιτούν ειδική εμπειρογνώσια η οποία θα πρέπει να αναπτύσσεται και να διατηρείται στον ACER.

2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Οι κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί όσον αφορά τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», καθώς και οι σχετικοί έλεγχοι για τον μετριασμό τους, εξετάζονται στο πλαίσιο του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014.

Δεν εντοπίστηκε συγκεκριμένος κίνδυνος όσον αφορά τα πρόσθετα καθήκοντα που ανατέθηκαν στον ACER. Οι πρόσθετοι πόροι που τίθενται στη διάθεση του ACER θα καλύπτονται από το εσωτερικό σύστημα ελέγχου του ACER, το οποίο είναι εναρμονισμένο με τα σχετικά διεθνή πρότυπα και περιλαμβάνει ειδικούς ελέγχους για την πρόληψη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διασφάλιση της προστασίας των πληροφοριοδοτών.

2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Η εκτίμηση του κόστους του ελέγχου και του κινδύνου σφάλματος που σχετίζεται με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» εξετάζεται στο πλαίσιο του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Η ΓΔ ENER ακολουθεί μια στρατηγική εποπτείας που καλύπτει τις δραστηριότητες του ACER. Το κόστος του ελέγχου των πρόσθετων καθηκόντων που ανατίθενται στον ACER θα εκτιμάται έναντι του προφίλ κινδύνου του Οργανισμού και έναντι των αναγκών παρακολούθησης και εποπτείας των δραστηριοτήτων του. Ωστόσο, το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής αυτών των πρόσθετων δραστηριοτήτων δεν θα πρέπει να έχει σημαντικό αντίκτυπο στο κόστος ελέγχου του Οργανισμού. Την τελευταία πενταετία (2015-2019), το κόστος του ελέγχου του ACER έναντι του ύψους της συνεισφοράς της Ένωσης διατηρήθηκε σχετικά σταθερό, μεταξύ 1,2 % και 2 %.

Καθώς οι δημοσιονομικές επιπτώσεις περιορίζονται στην παροχή πρόσθετων πόρων, ο κίνδυνος σφάλματος αναμένεται να διατηρηθεί κάτω του ορίου του 2 % των συνολικών δαπανών καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα που θα εξασφαλίσουν ότι όταν υλοποιούνται οι δράσεις, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας.

Η ΓΔ ENER ακολουθεί μια ειδική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία θα επικαιροποιηθεί έως το τέλος του 2020, μετά την αναθεώρηση της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης τον Απρίλιο του 2019 [COM(2019) 196].

Τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών όσον αφορά τα έργα που χρηματοδοτούνται από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» παρουσιάζονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Ο ACER αναθεώρησε τη στρατηγική του για την καταπολέμηση της απάτης, με βάση εκτίμηση των κινδύνων απάτης στους οποίους θα μπορούσε να εκτεθεί ο Οργανισμός κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο ACER συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Επιτροπής για θέματα που αφορούν την πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών. Η Επιτροπή θα διασφαλίζει ότι αυτή η συνεργασία θα συνεχίζεται και θα ενισχύεται. Επιπλέον, το 2018 ο ACER ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων.

Στο άρθρο 26 της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ⁵⁰	χωρών ΕΖΕΣ ⁵¹	υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁵²	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
I. Ενιαία αγορά, κατινοτομία	02 10 06 ACER	ΔΠ	NAI	OXI	OXI	OXI

⁵⁰ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁵¹ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁵² Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη των Δυτικών Βαλκανίων.

και ψηφιακή οικονομία						
-----------------------------	--	--	--	--	--	--

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονο- μικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλασίου	Αριθμός	Τομέας 1Α
--	---------	-----------

ACER (μόνο νέα καθήκοντα)			2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Τίτλος 1:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Πληρωμές	(2)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
Τίτλος 2:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)							
	Πληρωμές	(2α)							
Τίτλος 3:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(3α)							
	Πληρωμές	(3β)							
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ACER	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α +3α	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Πληρωμές	=2+2α +3β	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	5	«Διοικητικές δαπάνες»							
---	---	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: ENER — εποπτεία μόνο νέων καθηκόντων									
• Ανθρώπινοι πόροι		0	0	0	0	0	0		0
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0	0	0	0	0	0		0
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENER	Πιστώσεις	0	0	0	0	0	0		0

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0	0	0	0	0	0		0
--	--	---	---	---	---	---	---	--	---

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
	Πληρωμές	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889

3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις [του οργανισμού]

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος Ν	Έτος Ν+1	Έτος Ν+2	Έτος Ν+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)										ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ₅₃	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁵⁴ ...																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		

⁵³ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁵⁴ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι ...»

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ																
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους του ACER

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	------	------	------	------	--	--------

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)*	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

*με βάση μέσο κόστος ύψους 150 000 EUR για έκτακτους υπαλλήλους (βαθμοί AD) και ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού 2 %

Απαιτήσεις σε προσωπικό (ΙΠΑ):

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	------	------	------	------	--	--------

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	1	1	1	1	1	1		
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	1	1	1	1	1	1		
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--

Η πρόσληψη προσωπικού είναι προγραμματισμένη για το δεύτερο εξάμηνο του 2022, προκειμένου να προετοιμαστεί η εφαρμογή του κανονισμού. Η έγκρισή του αναμένεται,

εφόσον είναι εφικτό, στα μέσα του 2022. Ως εκ τούτου, για το 2022 λαμβάνεται υπόψη μόνο το 50 % του μέσου κόστους.

Ο συμψηφισμός του προϋπολογισμού που ζητήθηκε για να καλυφθεί η αύξηση των ανθρώπινων πόρων στον ACER θα επιτευχθεί με τη μείωση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Μηχανισμός “Συνδέοντας την Ευρώπη – Ενέργεια”» (ΜΣΕ – Ενέργεια) στον ίδιο τομέα, κατά το ίδιο ποσό.

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους για την αρμόδια ΓΔ

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
XX 01 01 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)								
XX 01 01 02 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
XX 01 05 01 (έμμεση έρευνα)								
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)								
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ)⁵⁵								
XX 01 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)								
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
XX 01 04 γγ⁵⁶	– στην έδρα ⁵⁷							
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
XX 01 05 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)								
10 01 05 02 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να								

⁵⁵ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εκπαιδευόμενος· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

⁵⁶ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

⁵⁷ Κυρίως για τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ).

προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ							

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Η πρόταση δεν απαιτεί πρόσθετους ανθρώπινους πόρους στη ΓΔ. Η υλοποίηση και η παρακολούθησή της θα πραγματοποιηθεί από το προσωπικό που είναι ήδη αρμόδιο για την πολιτική ΔΕΔ-Ε στη ΓΔ ENER.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	
Εξωτερικό προσωπικό	

Η περιγραφή του υπολογισμού του κόστους των θέσεων που εκφράζονται σε μονάδες πλήρους απασχόλησης θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο τμήμα 3 του παραρτήματος V.

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός, με προσδιορισμό των σχετικών γραμμών του προϋπολογισμού και των αντίστοιχων ποσών.

ά. ά.

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μέσου ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου⁵⁸.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

ά. ά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται παρακάτω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

⁵⁸

Βλ. άρθρα 11 και 17 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁵⁹					Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3			
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Να προσδιοριστεί η μέθοδος υπολογισμού των επιπτώσεων στα έσοδα.

--

⁵⁹

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.